

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ
----==00000==----

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ເອກະສານປະກອບການຮຽນການສອນ
ວິຊາ

ການຈັດການສວນກ້າ Nursery Management

ຫຼັກສູດສຳລັບໂຮງຮຽນ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຊັ້ນກາງ
ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການຮ່ວມມືສາກົນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ສາມັກຄີ
ທີ່ປຶກສາດ້ານວິຊາການໂດຍ: ສະຖາບັນເທັກໂນໂລຢີລາຊະມົງຄົນ ກາລະສິນ

ສາລະບານ	ສາລະບານ	ໜ້າ
ສາລະບານຕາຕະລາງ		C
ສາລະບານຮູບ		D
ບົດທົດສະດີທີ 1.	ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍ	1
	1.1 ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍໄມ້	1
	1.2 ປະໂຫຍດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ	2
ບົດທົດສະດີທີ 2.	ລັກສະນະທຸລະກິດສວນກ້າເບ້ຍ	4
	2.1 ປະເພດທຸລະກິດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ:	4
	2.2 ທຸລະກິດພັນໄມ້ສະເພາະແຕ່ລະຢ່າງ	5
	2.3 ຮູບຂອງທຸລະກິດການຂາຍໃນສວນກ້າເບ້ຍ	7
	2.4 ສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ກັບການຈຳໜ່າຍ	7
ບົດທົດສະດີທີ 3.	ຫຼັກການບໍລິຫານສວນກ້າເບ້ຍ	9
	3.1 ຫຼັກໃນການພິຈາລະນາກ່ອນທີ່ຈະຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍ:	9
	3.2 ການເລືອກທີ່ຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍ	10
	3.3 ອົງປະກອບຂອງການຈັດການສວນກ້າເບ້ຍ	11
	3.4 ຂອບເຂດຂອງວຽກງານສວນກ້າເບ້ຍ	14
	3.5 ໜ່ວຍງານທີ່ສໍາຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍ :	15
ບົດທົດສະດີທີ 4.	ການຈັດການວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນໃນສວນກ້າເບ້ຍ	20
	4.1 ພາສະນະປູກ	20
	4.2 ດິນປູກ	24
	4.3. ວັດຖຸປັບປຸງດິນ	25
	4.4. ດິນປະສົມ	28
	4.5 ອຸປະກອນການໃຫ້ນ້ຳ	32
	4.6 ຝຸ່ນ	37
	4.7 ຢາປາບສັດຕູພືດ	39
	4.8 ສານເຄມີທີ່ໃຊ້ໃນເຮືອນເພາະຊຳ	42
ບົດທົດສະດີທີ 5.	ເຕັກນິກ ການຈັດໂຖ ແລະໝານກ້າແກ່ນ	45

	5.1 ການຈັດພາຊະນະທີ່ໃຊ້ໃນການເພາະຊຳ	45
	5.2 ການຈັດໜານເພາະຊຳ	50
ບົດທົດສະດີທີ່ 6.	ການຄວມຄຸມແສງອຸນຫະພູມຄວາມຊຸ່ມໃນສວນກ້າເບ້ຍໄມ້	52
	6.1 ແສງສະຫວ່າງ	52
	6.2 ອຸນຫະພູມ	57
	6.3 ຄວາມຊຸ່ມ	58
ບົດທົດສະດີທີ່ 7	ການຈັດພັນໄມ້ພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳ	61
	7.1 ການຈັດພັນໄມ້ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານ	61
	7.2 ການຈັດພັນໄມ້ພາຍນອກສະຖານເພາະຊຳ	65
ເອກະສານອ້າງອີງ		70

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງທີ

ໜ້າ

1. ສະແດງເປີເຊັນທາດອາຫານ C/N ratio ແລະ pH
2. ສະແດງຕົວຢ່າງການໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້ກັບແມງໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ

ສາລະບານຮູບ

ຮູບທີ		ຫນ້າ
	1. ແຜນຜັງສະແດງລະບົບການໃຫ້ນ້ຳໃນເຮືອນພາະຊຳ	35
	2. ຕົວຢ່າງປອກບໍ່ ຫລື ຮອງບໍ່ເພາະຊຳ	47
	3. ຮູບໜ້າຕັດຂອງການໃສ່ວັດສະດຸຕ່າງໆໃນກະບະ	49

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ເອກະສານປະກອບການຮຽນ ການສອນ

ວິຊາ

ການຈັດການສວນກ້າ

Nursery Management

ຫຼັກສູດສຳລັບໂຮງຮຽນ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຊັ້ນກາງ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການຮ່ວມມືສາກົນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ສາມັກຄີ
ທີ່ປຶກສາດ້ານວິຊາການໂດຍ: ສະຖາບັນເທັກໂນໂລຢີລາຊະມົງຄົນ ກາລະສິນ

ບົດທົດສະດີທີ 1

ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ບອກຄວາມໝາຍຂອງສວນກ້າເບ້ຍ
2. ອະທິບາຍຄຸນປະໂຫຍດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ

ເນື້ອໃນ

1.1 ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍໄມ້

1.1.1 ຄວາມໝາຍຂອງສວນກ້າເບ້ຍ

ສວນກ້າເບ້ຍ ໝາຍເຖິງສະຖານທີ່ປະກອບການສຳລັບການຂະຫຍາຍພັນໄມ້, ຜະລິດພັນໄມ້ ແລະ ປົວລະບັດຮັກສາພັນໄມ້ ຕະຫລອດຈົນການປົວລະບັດຮັກສາພັນໄມ້ຕ່າງ ໆ ທີ່ຍັງນ້ອຍແລະ ຍັງບໍ່ທັນແຂງແຮງເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກການຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍວິທີການຕ່າງໆ ໃຫ້ແຂງແຮງ ແລະ ທົນທານຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມດີເສຍກ່ອນທີ່ຈະນຳໄປປູກໃນສວນ ຫລືກ່ອນທີ່ເຮົາຈະສົ່ງອອກຈຳໜ່າຍ.

ຄຳວ່າສວນກ້າເບ້ຍ ບໍ່ໄດ້ໝາຍເຖິງເຮືອນກ້າເບ້ຍເຮືອນໃດໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຈະໝາຍລວມໄປເຖິງ ອານາບໍລິເວນຕັ້ງຮ່ວມອ້ອມຮອບສວນກ້າເຂົ້າມາໂຮງເຮືອນທັງໝົດ ລວມທັງທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ຢູ່ໃນຮ່ວມນັ້ນດ້ວຍ. ສ່ວນຄຳວ່າເຮືອນກ້າເບ້ຍນັ້ນ, ຖືວ່າເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງສວນກ້າເບ້ຍເທົ່ານັ້ນ.

1.1.2 ຄວາມສຳຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍ

ໃນການປະກອບກິດຈະການສວນກ້າເບ້ຍນັ້ນ ໂດຍທົ່ວໄປ ນັບວ່າມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນຫລາຍໃນການປະກອບກິດຈະການອື່ນ ໆ ຫລາຍສາຂາດ້ວຍກັນໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ປະກອບກິດຈະການເຮັດສວນທຸກຊະນິດລວມທັງປະໂຫຍດຂອງສວນກ້າເບ້ຍທີ່ມີຕໍ່ບຸກຄົນທົ່ວໆໄປດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວທັງທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມເຊິ່ງການດຳເນີນວຽກງານຂອງສວນກ້າເບ້ຍຈະມີຄວາມຈຳເປັນແລະ ສຳຄັນກັບກິດຈະການຂອງຕົນເອງໜ້ອຍຫລາຍຊຳໃດນັ້ນແມ່ນຂຶ້ນຂຶ້ນຢູ່ກັບກິດຈະການຂອງຕົນວ່າເຮັດເພື່ອຈຸດປະສົງໃດ ເຊັ່ນ:

1. ເຮັດເພື່ອການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ກໍ່ຈະມີຄວາມສຳຄັນແລະຈຳເປັນແກ່ນັກຮຽນນັກສຶກສານັກວິຊາການຫຼືບຸກຄົນທີ່ສົນໃຈທີ່ຈະສຶກສາພືດນັ້ນໆ.

2. ເຮັດເພື່ອການຄ້າ: ກໍ່ຈະມີປະໂຫຍດແລະຄວາມສຳຄັນແກ່ນັກທຸລະກິດແລະຜູ້ປະກອບການຄ້າຂາຍພັນໄມ້ເຊິ່ງຈະສາມາດປະກອບເປັນອາຊີບຫຼັກໄດ້ເຊັ່ນໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບແລະອື່ນໆ ເພື່ອເຮັດສວນ ຊາວສວນເກືອບທຸກປະເພດຈຳເປັນຕ້ອງອາໄສເຮືອນກ້າເບ້ຍ ເພື່ອຂະ

ຫຍາຍພັນພືດສວນຂອງຕົນເອງແລະເບິ່ງແຍງຮັກສາໄວ້ສຳຫຼັບເຮັດສວນແບບຕ່າງໆນັບວ່າມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຊາວສວນດັ່ງກ່າວຫຼາຍເຊັ່ນ ໄດ້ພັນໄມ້ຖືກຕາມພັນບໍ່ຕ້ອງຊື້ພັນໄມ້ຈາກບ່ອນອື່ນ. ເພື່ອການຕົບແຕ່ງບ່ອນຊຳນັບວ່າມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄົນຈັດສວນຫຼາຍເພາະສາມາດຜະລິດພັນໄມ້ເບິ່ງແຍງຮັກສາພັນໄມ້ໃຫ້ໄດ້ຮູບຮ່າງທີ່ຕົນຕ້ອງການຖ້າບໍ່ມີບ່ອນຊຳນັບຈະເກີດບັນຫາຫລາຍໃນການຈັດສວນແຕ່ລະເທື່ອລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອີກດ້ວຍຖ້າເຮົາມີບ່ອນຊຳເປັນຂອງຕົນເອງເຮົາກໍສາມາດເລືອກຕົ້ນໄມ້ໄດ້ຫລາຍຊະນິດທັງຍັງເປັນການຫລຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນໃນການຈັດສວນອີກດ້ວຍ.

3. ເພື່ອຄວາມເພີດເພີນ ແລະ ສວຍງາມ:ສວນກ້າເບ້ຍ ມີຄວາມສຳຄັນແລະຈຳເປັນ ຕໍ່ຜູ້ທີ່ມັກປູກຕົ້ນໄມ້ ໂດຍສະເພາະໄມ້ດອກ ແລະ ໄມ້ປະດັບ ເພື່ອເກັບລວບລວມພັນໄມ້, ເບິ່ງ ສີສັນ, ເບິ່ງຮູບຮ່າງລັກສະນະ ຕະຫລອດຈົນຄວາມສວຍງາມຕ່າງ ໆ ຖ້າຊາວສວນກ້າເບ້ຍການ ປູກ ຕົ້ນໄມ້ດັ່ງກ່າວກໍຈະບໍ່ໄດ້ຜົນ.

4. ເພື່ອເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະປະເທດຊາດ:ນັບວ່າມີຄວາມສຳຄັນຫລາຍປະການດ້ວຍກັນດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວເບື້ອງຕົ້ນ ເຊັ່ນ ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດການເງິນຂອງປະເທດເກີດການໝູນວຽນດີຂຶ້ນ ປະຊາຊົນມີອາຊີບ ແລະ ຢູ່ດີກິນດີ.

1.2 ປະໂຫຍດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ

ໂດຍທົ່ວໄປການປະກອບອາຊີບການເຮັດສວນຊະນິດນັ້ນໆສະຖານທີ່ກ້າເບ້ຍກໍເປັນຫົວໃຈສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນຫລາຍໃນການທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ກິດຈະການຂອງສວນກ້າປະສົບຜົນສຳເລັດ, ກິດຈະການຈະເລີນເຕີບໂຕໄປດ້ວຍດີ ເຊິ່ງເປັນການປະຢັດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໄດ້ ເຊັ່ນ:ຖ້າເຮົາມີສວນກ້າເບ້ຍເປັນຂອງຕົນເອງເຮົາກໍສາມາດຜະລິດພັນໄມ້ຕາມທີ່ຕ້ອງການໃຊ້ແຕ່ຖ້າເຮົານຳເອົາພັນໄມ້ມາຈາກບ່ອນອື່ນ ເຮົາກໍຈະສາມາດເກັບຮັກສາພັນໄມ້ນັ້ນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ຫລືຫ່ວງກ່ອນທີ່ຈະນຳໄປປູກໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ປະໂຫຍດຂອງສວນກ້າເບ້ຍພໍສະຫລຸບໄດ້ດັ່ງນີ້:

1. ໃຊ້ເປັນບ່ອນຝຶກຫັດປະຕິບັດທາງດ້ານການຂະຫຍາຍພັນພືດຕ່າງໆ ແກ່ນັກຮຽນນັກສຶກສາແລະບຸກຄົນທີ່ສົນໃຈໂດຍສະເພາະບ່ອນຊຳທີ່ເປັນສ່ວນຂອງບ່ອນສຶກສາການປູກຝັງໃຊ້ເປັນບ່ອນເກັບຮວບຮວມປະຕິບັດແລະຮັກສາພັນໄມ້ທີ່ເຮົານຳມາຈາກບ່ອນອື່ນໃຫ້ແຂງແຮງກ່ອນທີ່ເຮົາຈະນຳລົງໄປປູກໃນໜານ.

2. ໃຊ້ເປັນບ່ອນຜະລິດແລະຂະຫຍາຍພັນໄມ້ຕ່າງໆໃຫ້ມີປະໂຫຍດທາງປະລິມານຫຼາຍຂຶ້ນຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດລວມທັງຄຸນນະພາບດ້ວຍ.

3. ໃຊ້ເປັນບ່ອນເກັບຮວບຮວມເບິ່ງແຍງຮັກສາພັນໄມ້ບາງຊະນິດເຊິ່ງຈະໄດ້ໃຊ້ເປັນຕົ້ນພໍ່ແມ່ພັນສຳຫຼັບຂະຫຍາຍພັນຕໍ່ໄປ.

4. ໃຊ້ເປັນບ່ອນພັກຜ່ອນຫຍ່ອນໃຈໂດຍດັດແປງບ່ອນຊຳໃຫ້ສວຍງາມຂຶ້ນ

5. ໃຊ້ເປັນບ່ອນສະແດງຊະນິດຂອງພັນໄມ້ປະເພດຕ່າງໆໃຫ້ເກີດຄວາມສົນໃຈແກ່ຜູ້ພົບເຫັນ
6. ຖ້າເປັນບ່ອນຊຳທີ່ສ້າງຕໍ່ເຕີມອອກຈາກສ່ວນໃດໜຶ່ງຈາກຂ້າງບ້ານເຮືອນກໍຈະເຮັດໃຫ້ບ້ານເຮືອນມີສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈແກ່ຜູ້ພົບເຫັນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເປັນໜ້າຢູ່ຍິ່ງຂຶ້ນ.
7. ເປັນການຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ສະມາຊິກໃນບ້ານ ຮູ້ຈັກໃຊ້ເວລາຫວ່າງໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດ
8. ເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວມີລາຍໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ.

ບົດທົດສະດີທີ 2

ລັກສະນະທຸລະກິດສວນກ້າເບ້ຍ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ບອກປະເພດທຸລະກິດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ
2. ບອກປະເພດທຸລະກິດພັນໄມ້ສະເພາະແຕ່ລະຢ່າງ
3. ອະທິບາຍຮູບຂອງທຸລະກິດການຂາຍໃນສວນກ້າເບ້ຍ
4. ອະທິບາຍຮູບແບບຂອງການຂາຍຍ່ອຍ

ເນື້ອໃນ

ການດຳເນີນກິດຈະກຳສວນກ້າເບ້ຍຂຶ້ນຢູ່ກັບຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ດຳເນີນການທີ່ຕັ້ງໄວ້ວ່າຈະດຳເນີນການໃນຮູບໃດເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບແວດລ້ອມຂອງສະຖານທີ່, ຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົນສ່ວນໃຫຍ່ເຊິ່ງເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ຜູ້ດຳເນີນການສວນກ້າເບ້ຍຕ້ອງຈັດຮູບແບບໃຫ້ເໝາະສົມຕາມປະເພດຂອງທຸລະກິດໃນສວນກ້ານັ້ນໆຈະຜະລິດພັນໄມ້ປະເພດໃດຫລືຜະລິດພັນໄມ້ຫລາຍໆ ຊະນິດລວມກັນ ເຊິ່ງພໍຈະກ່າວລັກສະນະການຜະລິດໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

2.1.1 ປະເພດທຸລະກິດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ:

2.1.1 ສວນກ້າເບ້ຍເພື່ອຜະລິດໄມ້ປະດັບ (Ornamental nursery)

ກິດຈະການສວນກ້າເບ້ຍປະເພດນີ້ແມ່ນແນໃສ່ການຜະລິດຂະຫຍາຍພັນໄມ້ປະດັບຊະນິດຕ່າງໆ ໆ ປະກອບດ້ວຍພວກໃຫ້ໃບ, ໄມ້ໃນໂຖແລະອາດຈະລວມໄປເຖິງການຜະລິດພວກໄມ້ດອກ, ໄມ້ຕັດດອກ. ການຜະລິດໃນລັກສະນະນີ້ ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດອີກດ້ວຍ.

2.1.2 ສວນກ້າຜະລິດໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ກິດຈະການປະເພດນີ້ ມັງໝາຍໃນການຜະລິດຈຳພວກໄມ້ໃຫ້ໝາກ ເຊິ່ງເປັນທຸລະກິດແບບໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງເລືອກສະຖານທີ່ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການສະພາບດິນຟ້າອາກາດຂອງໄມ້ໃຫ້ໝາກຊະນິດຕ່າງໆ.

2.1.3 ສວນກ້າເບ້ຍເພື່ອຜະລິດກ້າໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ການດຳເນີນກິດຈະການທຸລະກິດປະເພດນີ້ ມັງໃນແງ່ການຂະຫຍາຍພັນເພື່ອຈຳໜ່າຍ ເຊັ່ນ: ຜະລິດເບ້ຍໄມ້ໃຫ້ໝາກຊະນິດຕ່າງໆ ເພື່ອເປັນຕົ້ນຕໍຂາຍ ຫລືມີການຕິດຕາ, ຕໍ່ກິ່ງ, ທາບກິ່ງ ແລ້ວຈຳໜ່າຍ. ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການ ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ທາງດ້ານການຂະຫຍາຍພັນພືດເປັນຢ່າງດີ.

2.1.4 ສວນກ້າເບ້ຍຜະລິດໄມ້ສ້າງສວນປ່າ (Forest tree nursery)

ການດຳເນີນທຸລະກິດປະເພດນີ້ ມັງໝາຍໃນແງ່ການຜະລິດກ້າເບ້ຍໄມ້ເພື່ອໃຊ້ໃນການປູກ ເພື່ອສ້າງສວນປ່າທົດແທນ ໂດຍສະເພາະໄມ້ຍືນຕົ້ນປະເພດຕ່າງ ໆ.

2.1.5 ສວນກ້າຜະລິດກ້ວຍໄມ້ (Orchid nursery)

ເປັນທຸລະກິດທີ່ລວບລວມການປູກກ້ວຍໄມ້ຕາມໄລຍະຕ່າງ ໆ ແລະ ຕາມຊະນິດຫລືປະເພດຂອງກ້ວຍໄມ້ ເພື່ອຈຳໜ່າຍ.

2.2 ທຸລະກິດພັນໄມ້ສະເພາະແຕ່ລະຢ່າງ

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວວ່າ ການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ ຂຶ້ນຢູ່ກັບຜູ້ດຳເນີນການ ຕັ້ງຈຸດປະສົງໄວ້ ວ່າຈະດຳເນີນງານໃນຮູບໃດເຊິ່ງຕ້ອງໃຊ້ຂໍ້ມູນຫລາຍ ໆ ຢ່າງປະກອບການເລືອກທຸລະກິດນັ້ນ ໆ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງພິສະຫລຸບໄດ້ການຜະລິດພັນໄມ້ສະເພາະແຕ່ລະຢ່າງໄດ້ດັ່ງນີ້:

2.2.1 ການຜະລິດກ້າໄມ້ຕັດດອກ (Cutting flower plant)

ການກ້າເບ້ຍໄມ້ຕັດດອກ ນັບວ່າມີຄວາມສຳຄັນຍິ່ງ ເຊິ່ງມີການນິຍົມປູກກັນໃນຫລາຍ ໆ ປະເທດ.ໄມ້ຕັດດອກ ໄດ້ແກ່:ກຸຫລາບ, ເບນຈະມາດ, ເຢີບີລາ ເປັນຕົ້ນ.

2.2.2 ການຜະລິດໄມ້ໃນໂຖ

ການດຳເນີນທຸລະກິດປະເພດນີ້ ໝາຍສົມກັບຜູ້ຜະລິດໄມ້ປະເພດຕ່າງ ໆ ເພື່ອສົ່ງອອກຈຳໜ່າຍໃນຮູບໄມ້ດອກ ໄມ້ປະດັບ ເພາະຜູ້ຊື້ໄດ້ນຳເອົາໄປປູກໄດ້ເລີຍ ເພື່ອຈຸດປະສົງຕ່າງ ໆ ຫລາຍຢ່າງ ເຊັ່ນ:ປູກໄວ້ເພື່ອປະດັບ, ເພື່ອຂະຫຍາຍພັນ ຕ່າງ ໆ.ດັ່ງນັ້ນ,ຜູ້ຜະລິດ ຄວນເລືອກຊະນິດແລະ ປະເພດຂອງໄມ້ໂຖໃຫ້ຕົງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດ ເຊິ່ງພິຈາລະນາການເຮັດທຸລະກິດຜະລິດໄມ້ໂຖໄດ້ດັ່ງນີ້:

1. ປະເພດໄມ້ໃບ: ການທຳທຸລະກິດປະເພດນີ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ແມ່ນໄມ້ປະດັບປະເພດເບິ່ງຄວາມງາມຂອງໃບ ເປັນສິ່ງສຳຄັນ ເຊິ່ງອາດເປັນໄມ້ປະດັບພາຍໃນ ແລະ ນອກອາຄານ ໄມ້ພວກນີ້ ໄດ້ແກ່:ໂກສິນ, ວາດສະໜາ, ສາວນ້ອຍປະແບ້ງ,ຂຽວໝີ່ນປີ ແລະອື່ນ ໆ.

2. ປະເພດໄມ້ດອກ:ການທຳທຸລະກິດປະເພດນີ້ ໝາຍຄວາມວ່າເປັນໄມ້ທີ່ປູກເພື່ອເບິ່ງຄວາມງາມຂອງດອກ ນຳໄປປູກຕົກແຕ່ງສະຖານທີ່ ໄມ້ປະເພດນີ້ ສາມາດຜະລິດອອກຈຳໜ່າຍໄດ້ຫລາຍຮູບແບບຄື:

- ໄມ້ດອກໃນກະໂຖ:ໝາຍເຖິງໄມ້ດອກທີ່ປູກໃນກະໂຖຕັ້ງແຕ່ຂະໜາດນ້ອຍຈົນເຖິງດອກ ເພື່ອເບິ່ງຄວາມງາມຂອງດອກ ແລະ ຊົງຕົ້ນ ເຊັ່ນ:ດກາວເຮືອງ, ພິທູນເນຍ ເປັນຕົ້ນ.

- ໄມ້ດອກປະດັບໜານ:ໝາຍເຖິງໄມ້ດອກທີ່ປູກລົງດິນ ເພື່ອໃຊ້ປະດັບປະດາອາຄານສະຖານທີ່ຕ່າງ ໆ ໂດຍປ່ອຍໃຫ້ດອກຕິດຢູ່ກັບຕົ້ນ ເພື່ອເບິ່ງຄວາມງາມຂອງດອກເປັນ

ຫລັກ ເຊັ່ນ :ດາວເຮືອງ, ດາວກະຈາຍ, ຫອນໄກ່ ພັງພວຍ,ບານຊື່ນ, ກຸຫລາບຫີນ,ຜະກາຮອງຕື້ນ, ກະດູມທອງ ເປັນຕົ້ນ.

- ໄມ້ດອກປູກໃນກະໂຖແຂວນ:ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການປະເພດນີ້ ຕ້ອງປູກພັນໄມ້ ລົງໃສນກະໂຖແຂວນໃຫ້ຈະເລີນງອກງາມ ແລະ ຕັກແຕ່ງໃຫ້ສວຍງາມດ້ວຍ ໃຊ້ສຳລັບແຂວນ ໄວ້ປະດັບອາຄານ.ໄມ້ແຂວນພວກນີ້ ໄດ້ແກ່:ພິທູເນຍ, ບີໂກເນຍ,ແພຊຽງໄຮ້ ເປັນຕົ້ນ.

- ໄມ້ດອກສຳລັບປູກໃນຮ່ອມຫີນ:ການທຳທຸລະກິດໄມ້ດອກປະເພດນີ້ ຄວນ ເລືອກໄມ້ດອກທີ່ມີຂະໜາດ ແລະ ຊົງພຸ່ມຕ່ຳ, ດອກດີກ,ດອກນ້ອຍ, ດອກບານພ້ອມໆກັນ ເຊັ່ນ: ແພນຊີ, ແພຊຽງໄຮ້ ເປັນຕົ້ນ.

- ໄມ້ດອກທີ່ປູກໃນຮິ່ມລຳໄລ:ທຸລະກິດໄມ້ດອກປະເພດນີ້ ໃຊ້ປູກຕົກແຕ່ງປະ ດັບພາຍໃນບ້ານ ຫລືປູກໃນບ່ອນທີ່ມີແສງລຳໄລ ໄດ້ແກ່:ບີໂກເນຍ, ພົມຍີ່ປຸ່ນ ເປັນຕົ້ນ.

- ໄມ້ດອກທີ່ໃຊ້ປູກໄວ້ຄຸມດິນ:ການທຳທຸລະກິດປະເພດນີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ເປັນໄມ້ ດອກພຸ່ມຕ່ຳ ແລະ ເລືອຕາມດິນ ສາມາດປູກຄຸມດິນ ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີໃນດິນທົ່ວ ໆໄປ ເຊັ່ນ: ເວບີນາ, ຜະກາຮອງເລືອ, ກະດູມທອງເລືອ, ແພຊຽງໄຮ້ ແລະ ບີໂກເນຍ ເປັນຕົ້ນ.

2.2.3 ການຜະລິດໄມ້ອ່ອນ

ໝາຍເຖິງການຜະລິດໄມ້ປະເພດຕ່າງ ໆ ເຊັ່ນ:ໄມ້ຍືນຕົ້ນ,ໄມ້ພຸ່ມຕ່າງ ໆ.ໄມ້ເນື້ອ ອ່ອນ ອາດໄດ້ຈາກການກ້າແກ່ນ, ການປັກຊຳ, ການໂທມກິ່ງ ເຊິ່ງມີອາຍຸນ້ອຍຍັງບໍ່ສາມາດນຳໄປ ປູກໃນບ່ອນອື່ນໄດ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນເຮືອນກ້າເບ້ຍ ເພື່ອໃຫ້ຕົ້ນແຂງແຮງ ຫລືໄດ້ຂະ ໜາດ ໄດ້ຮູບຊົງກ່ອນທີ່ຈະນຳໄປປູກ ຫລືຈຳໜ່າຍຕໍ່ໄປ.

ລັກສະນະຂອງທຸລະກິດການຜະລິດໄມ້ເນື້ອອ່ອນ ການທຳທຸລະກິດສວນກ້າກ່ຽວ ກັບການຜະລິດໄມ້ເນື້ອອ່ອນເພື່ອຈຳໜ່າຍສາມາດແບ່ງທຸລະກິດອອກໄດ້ ດັ່ງນີ້:

1. ການຜະລິດຕົ້ນໄມ້ຈາກເມັດ ຫລືໂດຍວິທີການຂະຫຍາຍພັນຈາກສ່ວນຂອງ ກິ່ງ, ກ້ານ, ໃບ, ລຳຕົ້ນ ເພື່ອຜະລິດ ເປັນເບ້ຍໄມ້ຈຳໜ່າຍ, ເບ້ຍໄມ້ບາງຊະນິດຕ້ອງການແສງ ແດດໂດຍກົງ ບໍ່ສະນັ້ນຈະເຮັດໃຫ້ຕົ້ນກ້າທີ່ຜະລິດອອກມາບໍ່ສົມບູນ ມີຮູບຊົງຜິດປົກກະຕິ ການ ຜະລິດກ້າໄມ້ຊະນິດນີ້ຕ້ອງບໍ່ມີຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ບັງແສງແດດ, ເບ້ຍໄມ້ຊະນິດນີ້ ໄດ້ແກ່:ດາວເຮືອງ, ບານຊື່ນ ສ່ວນເບ້ຍໄມ້ອີກຊະນິດໜຶ່ງທີ່ຕ້ອງການແສງໜ້ອຍ ຄືຖ້ຳແສງຫລາຍແລ້ວໃບຈະ ໄໝ້,ແຫ້ວແຫ້ງ ເສຍຮູບຊົງ ເບ້ຍໄມ້ພວກນີ້ ໄດ້ແກ່:ປາມຊະນິດຕ່າງ ໆ.

2. ການປູກຕົ້ນໄມ້ທີ່ຍັງມີອາຍຸຍັງນ້ອຍໆໂດຍການຊື້ເບ້ຍໄມ້ຈາກບ່ອນອື່ນມາ ປົວລະບັດຮັກສາເມື່ອໄດ້ຂະໜາດທີ່ຕ້ອງການແລ້ວຈຶ່ງສົ່ງອອກຈຳໜ່າຍ.

3. ການຜະລິດຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ໄດ້ຂະໜາດ ແລະ ສິ່ງຈຳໜ່າຍ ຫລືຜະລິດຕົ້ນຕໍ ແລ້ວ ຂະຫຍາຍພັນຈາກຕົ້ນຕໍໂດຍການຕິດຕາ,ຕ່ກິ່ງ,ທາບກິ່ງເພື່ອຈຳໜ່າຍໃນຮູບກິ່ງພັນດີ.

2.3 ຮູບຂອງທຸລະກິດການຂາຍໃນສວນກ້າເບ້ຍ

ສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ ເມື່ອຕ້ອງການເຮັດເປັນຮູບການຄ້າ ການຈັດຮູບແບບຂອງການຜະລິດ ພັນໄມ້ພາຍໃນສວນກ້າເພື່ອຈຳໜ່າຍ ຫລືຈະຮັບຊື້ຈາກບ່ອນອື່ນໆມາເສີມປັບປຸງແລະ ປ່ຽນແປງ ຮູບແບບໃໝ່ໃຫ້ທ່ວງທັນກັບສະພາບການ.ການດຳເນີນງານໃນສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ທົ່ວໆໄປຄວນພິຈາລະນາຮູບແບບຂອງທຸລະກິດການຂາຍໃນສວນກ້າເບ້ຍ ດັ່ງນີ້ :

2.3.1 ການຂາຍຍ່ອຍ (Retailer)

ການດຳເນີນງານໃນລັກສະນະນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນກິດຈະການຂະໜາດນ້ອຍສາມາດເຮັດໃນຮູບແບບຕ່າງໆກັນຄື:

1. ເປັນຜູ້ຜະລິດແລະຈຳໜ່າຍເອງ
2. ຮັບຊື້ຈາກບ່ອນອື່ນແລ້ວນຳມາຈຳໜ່າຍ
3. ເປັນຜູ້ຜະລິດແລະຮັບຊື້ທຸລະກິດພວກນີ້ ຜູ້ດຳເນີນງານຜະລິດພັນໄມ້ບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງຮັບຊື້ຈາກບ່ອນອື່ນມາເສີມໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດ.

2.3.2 ການຂາຍສົ່ງ (Whole sale)

ການດຳເນີນທຸລະກິດພວກນີ້ ຜູ້ປະກອບການບໍ່ສາມາດຜະລິດພັນໄມ້ອອກຈຳໜ່າຍເອງໄດ້ ແຕ່ເປັນຜູ້ທີ່ກວ້າງຂວາງໃນວົງທຸລະກິດ ເປັນຜູ້ຮັບຊ່ວງຕໍ່ຈາກຜູ້ຜະລິດອີກຕື່ມຕໍ່ໜຶ່ງ.

2.3.4 ຕົວແທນຈຳໜ່າຍ (Agents)

ການປະກອບການທຸລະກິດນີ້ເປັນຜູ້ທີ່ມີລາຍລະອຽດຂອງພັນໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆໄວ້ເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ໄດ້ເປັນຜູ້ຜະລິດເອງ ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການສັ່ງພັນໄມ້ປະເພດຕ່າງ ໆສາມາດຕິດຕໍ່ກັບຕົວແທນຈຳໜ່າຍໄດ້ ແລະ ຕົວແທນຈຳໜ່າຍເປັນຜູ້ຕິດຕໍ່ກັບຜູ້ປະກອບການສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ອີກຕໍ່ໜຶ່ງ

2.3.5 ຜູ້ຜະລິດເພື່ອຕົກແຕ່ງບໍລິເວນຕ່າງໆ(landscape Nursery man)

ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບນີ້ປະກອບກິດຈະການກ່ຽວກັບການຕຽມພັນໄມ້ເພື່ອໃຊ້ໃນການຕົກແຕ່ງສະຖານທີ່ຕ່າງໆທັງພາຍໃນແລະນອກທັງຍັງຮັບຈ້າງຈັດສວນທົ່ວໆໄປ

2.3.6 ຜູ້ຜະລິດທົ່ວ ໆໄປ

ຜູ້ຜະລິດຊະນິດນີ້ ບໍ່ໄດ້ສະເພາະເຈາະຈົງວ່າຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍໃນຮູບແບບໃດ ແຕ່ຈະເປັນການລວບລວມເອົາຮູບແບບການຈຳໜ່າຍແບບຕ່າງ ໆທີ່ກ່າວມານັ້ນຕັ້ງແຕ່ 2 ຮູບແບບ ຫລືຫລາຍກວ່າກໍໄດ້.ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດສວນກ້າເບ້ຍ ຄວນຕັດສິນໃຈວ່າຈະສາມາດນຳເອົາວິທີການໃດມາໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບ.

2.4 ສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ກັບການຈຳໜ່າຍ

ການດຳເນີນສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ໃນຂັ້ນນີ້ ໝາຍຄວາມວ່າຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດເປັນຜູ້ຈຳໜ່າຍໃຫ້ກັບຜູ້ຊື້ໃນຮູບແບບຕ່າງ ໆກັນ ເຊິ່ງເຮົາສາມາດແບ່ງວິທີການຈຳໜ່າຍ ໄດ້ດັ່ງນີ້ :

2.4.1 ຈຳໜ່າຍໂດຍກົງ

ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການ ເປັນຜູ້ຈຳໜ່າຍໃຫ້ກັບລູກຄ້າ ເມື່ອລູກຄ້າມີຄວາມຕ້ອງການ ໂດຍບໍ່ຜ່ານພໍ່ຄ້າຄົນກາງ.ວິທີນີ້ ເປັນວິທີທີ່ດີ ແລະ ສະດວກ.

2.4.2 ຈຳໜ່າຍໂດຍມີລາຍລະອຽດ

ການຈຳໜ່າຍທີ່ໄດ້ໂດຍທີ່ຂຽນຊະນິດຂອງພັນໄມ້ທີ່ຕ້ອງການຕາມລາຍການພັນໄມ້ຂອງສວນກ້າຕ່າງ ໆ ລາຍລະອຽດຈະມີຂະໜາດຂອງພັນໄມ້, ລາຄາຂອງພັນໄມ້ ເຊິ່ງຜູ້ຊື້ສາມາດເລືອກພັນໄມ້ທີ່ຕົນເອງຕ້ອງການໄດ້ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວມັກຈຳໜ່າຍທາງໄປສະນີ, ໜັງສືພິມຕ່າງ ໆ.

2.4.3 ຈຳໜ່າຍຕາມຂໍ້ຕົກລົງ

ຜູ້ທຳທຸລະກິດແບບນີ້ ອາດບໍ່ມີສວນກ້າເບ້ຍເປັນຂອງຕົນເອງກໍໄດ້ ການຈຳໜ່າຍພັນໄມ້ ຈະມີການຈຳແນກລັກສະນະຕ່າງ ໆ ຢ່າງເດັ່ນຊັດ ເຊັ່ນ: ຄຸນນະພາບ, ຈຳນວນ, ຂະໜາດ ເປັນເຄື່ອງວັດແທກ ສ່ວນຜູ້ຊື້ ເມື່ອຕິດຕໍ່ໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການແລ້ວຄົວຢ່າງ ເຊັ່ນ: ທ້າວ ກ ຕ້ອງການຕົ້ນໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ ຈຳນວນ 5.000 ຕົ້ນ ຂະໜາດຄວາມສູງ 2 ແມັດ ໃນໄລຍະເວລາ 1 ປີ (ນັບແຕ່ຕົກລົງເຊັນສັນຍາ) ສ່ວນທ້າວ ຂ ທີ່ເປັນຜູ້ຜະລິດ ຍິນດີຜະລິດໃຫ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການສະນັ້ນ ທ້າວ ກ ແລະ ທ້າວ ຂ ຕ້ອງເຮັດສັນຍາຕາມຂໍ້ຕົກລົງນັ້ນ ໆ.

ບົດທົດສະດີທີ 3

ຫລັກການບໍລິຫານສວນກ້າເບ້ຍ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ບອກຫລັກໃນການພິຈາລະນາກ່ອນທີ່ຈະຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍ
2. ບອກວິທີການເລືອກທີ່ຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍ
3. ອະທິບາຍອົງປະກອບຂອງການຈັດການສວນກ້າເບ້ຍ
4. ອະທິບາຍຂອບເຂດຂອງວຽກງານສວນກ້າເບ້ຍ
- 5 ບອກໜ່ວຍງານທີ່ສໍາຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍ

ເນື້ອໃນ

ການດໍາເນີນວຽກງານໃນສວນກ້າເບ້ຍຈະສໍາເລັດຜົນຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້ ຫລືບໍ່ນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ອາໄສບັດໃຈຕ່າງໆອີກຫລວງຫລາຍເຂົ້າມາກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ : ທີ່ດິນ, ໂຮງເຮືອນປະກອບ ການ ຕະຫລອດຮອດວິທີການດໍາເນີນວຽກງານ, ທຶນ, ແລະ ການວາງແຜນປະຕິບັດວຽກງານທີ່ດີ ແລ້ວ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ການບໍລິຫານວຽກງານ ຫລືການດໍາເນີນງານທາງສວນກ້າເບ້ຍ ປະສິບຄວາມ ສໍາເລັດດ້ວຍດີຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້.

3.1 ຫລັກໃນການພິຈາລະນາກ່ອນທີ່ຈະຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍ

ການພິຈາລະນາທີ່ຈະຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍເພື່ອໃຫ້ປະສິບຜົນສໍາເລັດນັ້ນຜູ້ປະກອບກິດຈະ ການ ຄວນພິຈາລະນາສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

3.1.1 ການເລືອກສະຖານທີ່ຕັ້ງ (Location)

ການເລືອກສະຖານທີ່ຕັ້ງຄວນພິຈາລະນາສະພາບແວດລ້ອມຕ່າງໆເຂົ້າຮວມຢູ່ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. **ສະພາບທີ່ຕັ້ງ (Place)** ໝາຍເຖິງ ບໍລິເວນທີ່ສວນກ້າເບ້ຍຕັ້ງຢູ່ ວ່າມີສະ ພາບແວດລ້ອມເປັນແນວໃດ ເຊັ່ນ:ເປັນບ່ອນຮາບພຽງ, ບ່ອນສູງຊັນ ກລືບ່ອນຫລຸບ.
2. **ທຸລະກິດທີ່ຈະເຮັດຢູ່ໃນຮູບແບບໃດ (Business)** ໝາຍເຖິງ ຮູບແບບ ທຸລະກິດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ ວ່າຈະເຮັດໃນຮູບຂາຍປົກ (Retail sale) ຫລືຂາຍສົ່ງ (Wholesale) ຫລືຈະເຮັດໃນ 2 ຮູບແບບຮວມກັນກໍໄດ້.
3. **ກ່ຽວກັບຄູ່ແຂ່ງ (Competition)** ໝາຍເຖິງການຈັດຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍຂຶ້ນ ບ່ອນໃດເຮົາຈະຕ້ອງສຶກສາວ່າໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນມີຜູ້ປະກອບການທາງດ້ານສວນກ້າເບ້ຍຈັກຄົນເບິ່ງ ວ່າພວກເຂົາຜະລິດຫຍັງຈໍາໜ່າຍແບບໃດແລ້ວ ມາປັບປຸງກິດຈະການຂອງເຮົາໃໝ່.

4. **ປະຊາຊົນ (People)**ໝາຍເຖິງ ປະຊາຊົນໂດຍທົ່ວ ໆໄປທີ່ຈະຕ້ອງເພິ່ງການບໍລິການຂອງສວນກ້າເບ້ຍ ເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການຊື້ຂາຍ.ດັ່ງນັ້ນ,ການຈັດຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍຈະຕ້ອງໄດ້ສຶກສາເຖິງສັງຄົມນັ້ນໆວ່າມີຄວາມເປັນຢູ່ແນວໃດ, ມີຄວາມສົນໃຈພັນໄມ້ປະເພດໃດສິ່ງໃດ ບໍ່ມີຍົມເຮົາກໍບໍ່ຄວນ ນຳມາຂາຍ.

3.2 ການເລືອກທີ່ຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍ

ການເລືອກສະຖານທີ່ເພື່ອສ້າງສວນກ້າເບ້ຍມີຫຼັກວິທີການຈັດຕັ້ງເໝືອນກັບການເລືອກທີ່ຕັ້ງສະຖານທີ່ອື່ນໆ ເຊັ່ນ:ຕ້ອງເລືອກໃຫ້ເໝາະ ສົມທີ່ສຸດເພື່ອຄວາມສະດວກ, ປອດໄພແລະຄວາມສຳເລັດຂອງກິດຈະການຕ່າງໆອັນຈະເປັນຜົນໃຫ້ແກ່ການປະກອບກິດຈະການສວນກ້າປະສົບຜົນສຳເລັດໄປດ້ວຍດີ.ການເລືອກສະຖານທີ່ ຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍຄວນມີຫຼັກວິທີການເລືອກດັ່ງນີ້:

3.2.1 ສະຖານທີ່ໃນການສ້າງສວນກ້າ

ຄວນເປັນສະຖານທີ່ກວ້າງຂວາງພໍສົມຄວນພໍທີ່ຈະໃຊ້ດຳເນີນການກ່ຽວກັບວຽກງານສວນກ້າເບ້ຍໄດ້ເປັນຢ່າງດີ ຂະໜາດຂອງເນື້ອທີ່ຈະນ້ອຍ ຫລືໃຫຍ່ຂະໜາດໃດນັ້ນ ຕ້ອງຂຶ້ນກັບທຸລະກິດທີ່ຈະປະຕິບັດ ວ່າຈະເຮັດເພື່ອອັນໃດ ເຊັ່ນ:ຈະເຮັດເພື່ອການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າທົດລອງເຮົາກໍຄວນໃຊ້ເນື້ອທີ່ກວ້າງຂວາງພໍປະມານຄືຕັ້ງແຕ່ 100 ຕາລາງວາເຖິງ5ໄລ່ແຕ່ 'ຖ້າເຮັດເປັນການຄ້າຂະໜາດໃຫຍ່ກໍອາດໃຊ້ເນື້ອທີ່ກວ້າງກວ່າເພື່ອໄວ້ສຳລັບຂະຫຍາຍກິດຈະການຄືຕັ້ງແຕ່ປະມາ 5 ໄລ່ ຂຶ້ນໄປ ແຕ່ຖ້າຜະລິດພັນໄມ້ໄວ້ໃຊ້ເອງກໍໃຊ້ເນື້ອທີ່ບໍ່ຫລາຍ ອາດໃຊ້ຕັ້ງແຕ່ 100 - 200 ຕາລາງວາກໍໄດ້.

3.2.2 ແຫລ່ງນ້ຳ

ຄວນເລືອກບ່ອນທີ່ມີແຫລ່ງນ້ຳ ເຊັ່ນ:ແມ່ນ້ຳລຳຄອງ, ຫ້ວຍ, ໜອງ, ແມ່ນ້ຳ ແລະ ນ້ຳເຫລົ່ານີ້ ສາມາດນຳມາໃຊ້ທົດໄດ້ ຫລືບໍ່ ຈະເປັນພຶດແກ່ຕົ້ນໄມ້ຫລືບໍ່.

3.2.3 ດິນທີ່ອຸດົມສົມບູນ

ຄວນເລືອກເນື້ອທີ່ໆມີດິນອຸດົມສົມບູນຈຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ກິດຈະການດຳເນີນໄປດ້ວຍດີເຊັ່ນ:ຖ້າດິນດີ ພັນໄມ້ຕ່າງ ໆ ກໍຈະເຕີບໂຕດີ, ສະພາບດິນທີ່ອຸດົມສົມບູນ ຈະຕ້ອງປະກອບໄປດ້ວຍ:

1. ມີທາດອາຫານພືດຄົບຖ້ວນ
2. ເປັນດິນຜຸພູ່ຍ, ສາມາດລະບາຍນ້ຳ ແລະ ອາກາດດີ
3. ບໍ່ມີສານ ຫລືສິ່ງເປັນພິດໃນດິນ
4. ການຈັດການກ່ຽວກັບດິນກໍສາມາດເຮັດໄດ້ງ່າຍ, ບໍ່ແຂງ ຫລືປຸງເກີນໄປ.

3.2.4 ຄວນເປັນບ່ອນທີ່ມີແສງແດດສ່ອງໄດ້ທົ່ວເຖິງ

ບໍລິເວນທີ່ຈະສ້າງສວນກ້າເບ້ຍເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ໃນສວນມີຄວາມເສຍຫາຍ ເນື່ອງ ຈາກບໍ່ຖືກແສງແດດ ຄວນບໍ່ສ້າງສວນກ້າໄວ້ໃຕ້ຮົ່ມໄມ້ໃຫຍ່ ຫລືອາຄານກໍ່ສ້າງສູງ ໆ ເຊິ່ງ ຈະບັງແສງບໍ່ໃຫ້ສ່ອງລົງມາເຖິງສວນກ້າໄດ້ ແລະ ເປັນຜົນໃຫ້ພືດເກີດພະຍາດຮາກເໜົາໄດ້ງ່າຍ ຫລືອາດເຮັດໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ມີຮູບຊົງບໍ່ສວຍງາມ.

3.2.5 ການຕັ້ງສວນກ້າເບ້ຍ

ຄວນຕັ້ງໃນບ່ອນທີ່ສາມາດລະບາຍນ້ຳ ລະ ອາກາດໄດ້ດີ ບໍ່ຄວນເລືອກເນື້ອທີ່ ໆ ຫລຸບເກີນໄປ ອັນຈະເປັນເຫດໃຫ້ການລະບາຍນ້ຳບໍ່ທັນ ແລະ ອາດຖ້ວມສວນກ້າເບ້ຍໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ຄວນເລືອກເນື້ອທີ່ໃຫ້ເໝາະສົມ.

3.2.6 ມີທາງຄົມມະນາຄົມສະດວກ

ການເລືອກເນື້ອທີ່ ໆ ມີເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມສະດວກຈະເປັນການປະຢັດຄ່າໃຊ້ ຈ່າຍໃນການຂົນສົ່ງ, ການຕິດຕໍ່ນ່ວຍງານຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ, ສະດວກສະບາຍໃນການ ເດີນທາງ ເຊິ່ງຈະເປັນຜົນໃຫ້ກິດຈະການສວນກ້າເບ້ຍຈະເລີນກ້າວໜ້າໄດ້ໄວ.

3.2.7 ສ່ວນປະກອບອື່ນ ໆ

ຄວນສ້າງສວນກ້າເບ້ຍໄວ້ໃກ້ກັບບ່ອນພັກເພື່ອທີ່ຈະສາມາດເບິ່ງແຍງຮັກສາໄດ້ ງ່າຍບໍ່ຄວນສ້າງໃນບ່ອນທີ່ເຄີຍເປັນພະຍາດລະບາດມາກ່ອນ ຫລືບໍ່ຄວນສ້າງໃນບ່ອນທີ່ຄັບແຄບ ເພາະເມື່ອກິດຈະການຈະເລີນຂຶ້ນຈະຂະຫຍາຍກິດຈະການໄດ້ຍາກ.

3.3 ອົງປະກອບຂອງການຈັດການສວນກ້າເບ້ຍ

ການດຳເນີນງານສວນກ້າເບ້ຍບໍ່ວ່າຈະດຳເນີນການໃນຮູບການໃດກໍຕາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ມີລະບົບການຈັດການທີ່ດີພໍ ຈຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ກິດຈະການນັ້ນ ໆ ຈະເລີນກ້າວໜ້າໄປດ້ວຍດີ. ດັ່ງນັ້ນ, ການປະກອບກິດຈະການສວນກ້າເບ້ຍ ຈະສຳເລັດຜົນໄດ້ຫລືບໍ່ຈະຕ້ອງອາໄສອົງປະກອບທີ່ສຳ ຄັນດັ່ງນີ້ :

3.3.1 ຕົວບຸກຄົນ (Nursery men)

ກິດຈະການໃນນີ້ ໝາຍເຖິງຜູ້ເຊິ່ງເຮັດໜ້າທີ່ຄວບຄຸມດູແລ ແລະດຳເນີນວຽກງານ ພາຍໃນສວນກ້າເບ້ຍທັງໝົດໃຫ້ດຳເນີນງານໄປຢ່າງຮຽບຮ້ອຍ ແລະສຳເລັດຜົນຕາມຈຸດປະສົງທີ່ ຕັ້ງໄວ້. ຕົວບຸກຄົນ ໝາຍເຖິງເຈົ້າຂອງກິດຈະການ, ຜູ້ຈັດການ ຫລືຫົວໜ້າວຽກງານ ລວມເຖິງຜູ້ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຮັດວຽກງານໃນສວນກ້າທັງໝົດ ແຕ່ບໍ່ລວມເຖິງກຳມະກອນທັງໝົດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຕົວບຸກຄົນ ຈຶ່ງເປັນຈຸດສຳຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ກິດຈະການສວນກ້າເບ້ຍສຳເລັດ ຫລືບໍ່ເຊິ່ງຕົວບຸກຄົນຕ້ອງ ມີຄຸນສົມບັດເໝາະສົມທີ່ມາປະຕິບັດວຽກງານທາງດ້ານກິດຈະການໄດ້ແທ້ຈິງ ເຊິ່ງຕ້ອງມີຄຸນສົມ ບັດດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບທາງດ້ານພືດໂດຍສະເພາະວ່າພືດພວກນີ້ມີລັກສະ

ນະຄົມແນວໃດ,ຈະເລີນເຕີບໂຕແນວໃດ,ມີໂຄງສ້າງເປັນແນວໃດສະຫລຸບແລ້ວຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບສາລິລະວິທະຍາຂອງພືດໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

2. ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ ລະຄວາມຊຳນານງານກ່ຽວກັບວຽກງານຂະຫຍາຍພັນພືດຊະນິດຕ່າງ ໆ ຄືຈະຕ້ອງຮູ້ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດການຂະຫຍາຍພັນແບບຕ່າງໆໄດ້ເປັນຢ່າງດີ ໂດຍຮູ້ວ່າພືດແຕ່ລະຊະນິດມີການຂະຫຍາຍພັນວິທີໃດດີ ແລະ ເໝາະສົມ.

3. ມີຄວາມຮູ້ຄວາມຊຳນານກ່ຽວກັບກິດຈະການທາງດ້ານສວນກ້າເບ້ຍໂດຍສະເພາະ ກ່າວຄື ຕ້ອງຮູ້ຫລັກການດຳເນີນວຽກງານຕ່າງ ໆ ທີ່ເຮັດໃຫ້ກິດຈະການຈະເລີນກ້າວໜ້າ.

4. ມີຄວາມດຸໝັ່ນ, ອົດທົນທີ່ຈະປະຕິບັດວຽກງານກ່ຽວກັບສວນກ້າເບ້ຍ, ຮູ້ຈັກແກ້ໄຂບັນຫາ, ຮູ້ຈັກດັດແປງ ການດຳເນີນວຽກງານຕ່າງ ໆພາຍໃນສວນກ້າເບ້ຍ ປະຕິບັດວຽກງານດ້ວຍຄວາມຂະຫຍັນໝັ່ນພຽນ, ບໍ່ເຫັນແກ້ຕົວ.

5. ມີທັດສະນະຄະຕິທີ່ຕໍ່ວຽກງານສວນກ້າເບ້ຍ , ເຮັດດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ, ມີນິໄສຮັກວຽກງານສວນກ້າເບ້ຍ.

6. ເປັນຄົນທີ່ດຸໝັ່ນສຶກສາຫາຄວາມຮູ້ໃຫ້ທັນຕໍ່ເຫດການຕ່າງ ໆ ເພື່ອເປັນແນວທາງການປະຕິບັດວຽກງານຂອງກິດຈະການຂອງຕົນໃຫ້ສຳເລັດຕາມຈຸດປະສົງທີ່ຕັ້ງໄວ້ ເພື່ອໃຫ້ກິດຈະການກ້າວໜ້າໄປເລື້ອຍ ໆ ຄືຕ້ອງໝັ່ນອ່ານໜັງສື ຄົ້ນຄວ້າຫາຄວາມຮູ້ໃໝ່ ໆ ມາປະກອບການເຮັດວຽກງານຂອງຕົນ ເຊັ່ນ: ເລື່ອງກ່ຽວກັບການຂະຫຍາຍພັນພືດການປະຊາສຳພັນການຕະຫຼາດເປັນຕົ້ນ

7. ເປັນຜູ້ມີສຳພັນທີ່ດີຕໍ່ບຸກຄົນທົ່ວໆໄປຄືຜູ້ຈັດການຫຼືບຸກຄົນທີ່ເປັນຫົວໃຈຂອງການເຮັດວຽກຕ້ອງເປັນຄົນທີ່ກ້ວາງຂວາງໃນວົງສັງຄົມເປັນທີ່ຮູ້ຈັກຂອງຄົນທົ່ວໄປບໍ່ຖືຕົວໃນການປະຕິບັດງານເປັນຜູ້ມີຈິດໃຈຍື່ມແຍ້ມແຈ່ມໃສຄົບຄ້າສະມາຄົມກັບຄົນທຸກຊົນຊັ້ນໄດ້ວຽກງານຕ່າງໆ ກໍ່ຈະສຳເລັດໄປດ້ວຍດີ

8. ເປັນຜູ້ມີຄວາມສັງເກດ ຄືຕ້ອງເປັນຜູ້ໝັ່ນສຶກສາຈາກສະພາບແວດລ້ອມໂດຍທົ່ວໆໄປ ເມື່ອພົບເຫັນສິ່ງໃດກໍ່ນຳມາປັບປຸງກິດຈະການຂອງຕົນເອງໃຫ້ດີຂຶ້ນ

3.3.2 ເງິນສຳລັບດຳເນີນການ

ການດຳເນີນງານສວນກ້າເບ້ຍຈຳເປັນຕ້ອງອາໄສເງິນ ຫລືງົບປະມານມາໃຊ້ໃນການດຳເນີນງານທັງໝົດເຊິ່ງງົບປະມານນີ້ຖືວ່າເປັນເງິນທຶນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນວຽກງານສຳເລັດໄດ້ດີ ໂດຍທົ່ວ ໆ ໄປແລ້ວ ເງິນທຶນເຮົາສາມາດແບ່ງອອກເປັນປະເພດດັ່ງນີ້:

1. ເງິນທຶນສຳລັບດຳເນີນການ ໄດ້ແກ່:ທີ່ດິນ,ໂຮງເຮືອນ,ແຮງງານ ຕະຫລອດຮອດຈົນເຄື່ອງມື,ວັດຖຸອຸປະກອນ ຕ່າງໆທີ່ໃຊ້ໃນສວນກ້າເບ້ຍທັງໝົດສິ່ງຕ່າງໆເຫລົ່ານີ້ ຖືວ່າເປັນທຶນຄັ້ງທຳອິດເມື່ອເລີ່ມກິດຈະການ.ດັ່ງນັ້ນ,ການສ້າງສວນກ້າເບ້ຍຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ງົບປະມານ, ຖ້າຂາດງົບປະມານກໍ່ບໍ່ສາມາດສ້າງສວນກ້າເບ້ຍໄດ້ສຳເລັດ.

2. ເງິນທຶນສຳຮອງ:ການດຳເນີນງານຕາມເງິນທຶນເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ ຖືວ່າເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງການດຳເນີນງານແຕ່ເມື່ອກິດຈະການໄດ້ດຳເນີນວຽກງານໄປຈົນກະທັ້ງຈະເລີນກ້າວໜ້າໄປແລ້ວກໍຄວນຕັດແບ່ງເງິນທຶນສຳຮອງໄວ້ສຳລັບຂະຫຍາຍກິດຈະການຫລືໃຊ້ໃນຂະນະທີ່ປະກອບກິດຈະການບໍ່ສຳເລັດຕາມຈຸດປະສົງກໍໄດ້ເຊັ່ນ:ກິດຈະການປະສົບກັບພາວະການຂາດທຶນຫລືບັນຫາອື່ນໆ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ກໍຈະໄດ້ມີເງິນທຶນສຳຮອງມາໃຊ້.ສະນັ້ນ, ການດຳເນີນກິດຈະການສວນກ້າເບ້ຍ ຄວນແບ່ງເງິນທຶນອອກເປັນ 2 ສ່ວນດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາ.

3.3.3 ການວາງແຜນການປະຕິບັດວຽກງານ

ການປະຕິບັດວຽກງານໃນສວນກ້າເບ້ຍຈະດຳເນີນໄປໄດ້ດີຫລືບໍ່ແມ່ນຈະຕ້ອງມີການວາງແຜນ, ການປະຕິບັດວຽກງານທີ່ດີພໍ ເຊິ່ງຈະຂຶ້ນຢູ່ກັບຜູ້ຈັດການ ຫລືຜູ້ປະກອບການທີ່ດີເຊັ່ນກັນ, ການວາງແຜນການປະຕິບັດວຽກງານຂອງສວນກ້າເບ້ຍໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວສາມາດຈຳແນກໄດ້ດັ່ງນີ້:

1. ການວາງແຜນປະຕິບັດວຽກງານພາຍໃນສວນກ້າເບ້ຍ ການຈັດການເຄື່ອງມືອຸປະກອນຕ່າງໆໃນການຜະລິດໃຫ້ພ້ອມທີ່ຈະສາມາດປະຕິບັດວຽກງານໄດ້ສະດວກ,ວ່ອງໄວ ເຊິ່ງພໍທີ່ຈະກ່າວສັງເຂບໄດ້ດັ່ງນີ້ :

- ການຈັດເຄື່ອງມືອຸປະກອນຕ່າງໆໃນການຜະລິດໃຫ້ພ້ອມທີ່ຈະສາມາດປະຕິບັດວຽກງານໄດ້ຢ່າງສະດວກ, ວ່ອງໄວ.
- ການຈັດການກ່ຽວກັບການຜະລິດພັນໄມ້ຕ່າງໆເລີ່ມແຕ່ສ້າງໜານຂະຫຍາຍພັນຕ່າງ ໆຂຶ້ນໄວ້ໃນສວນກ້າເບ້ຍໃຫ້ພ້ອມ ສຳລັບຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃນຮູບຕ່າງ ໆ ໄດ້ດີ.
- ການຈັດການກ່ຽວກັບການປົວລະບັດຮັກສາພາຍໃນສວນກ້າເບ້ຍເຊັ່ນ:ແສງສະຫວ່າງ, ອຸນຫະພູມ, ການລະບາຍນ້ຳລະບາຍອາກາດ, ການໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ,ການປ້ອງກັນກຳຈັດພະຍາດ ແລະ ແມງໄມ້, ການຕັດແຕ່ງຮູບຊົງພັນໄມ້ຕ່າງ ໆ.
- ການຈັດການສະຖານທີ່ປະຕິບັດວຽກງານສຳລັບນັກຮຽນ-ນັກສຶກສາ ຫລືຜູ້ປະຕິບັດວຽກງານໃໝ່ ໆ ນັບວ່າເປັນສິ່ງສຳຄັນຫລາຍໃນການດຳເນີນງານສວນກ້າເບ້ຍ ເພາະການທີ່ໄດ້ຝຶກປະຕິບັດງານກ່ອນທີ່ຈະປະຕິບັດຕົວຈິງນັ້ນ ມີປະໂຫຍດຫລາຍຕໍ່ຜູ້ປະຕິບັດ ການດຳເນີນງານຈະບໍ່ເກີດຄວາມເສຍຫາຍ.
- ການຈັດການສະຖານທີ່ປະຕິບັດວຽກງານຂອງຜູ້ປະກອບການເອງໂດຍຈັດເປັນຫ້ອງແຍກໄວ້ຕ່າງຫາກເພື່ອປະໂຫຍດໃນການດຳເນີນງານຕິດຕໍ່ກັບບຸກຄົນທົ່ວ ໆ ໄປໄດ້ສະດວກ.
- ການຈັດການບ່ອນທີ່ເກັບມ້ຽນເຄື່ອງມືເຊັ່ນ:ຫ້ອງຄວບຄຸມເຄື່ອງກຳເນີດໄຟຟ້າ,ຫ້ອງເຄື່ອງປັ້ນຈີ້ ແລະຫ້ອງເກັບເຄື່ອງສົດຢາ.
- ສ່ວນທີ່ຈັດໄວ້ສຳລັບເອື້ອອຳນວຍປະໂຫຍດອື່ນ ໆໃນສວນກ້າເບ້ຍໄດ້ແກ່:

ບ່ອນເກັບມ້ຽນດິນປະສົມ, ໂຮງເຮືອນປູກໄມ້ໃນໂຖເປັນຕົ້ນ.

- ການຈັດລະບຽບການປະຕິບັດວຽກງານ ພວກອຸປະກອນເຄື່ອງມືຕ່າງ ໆ ເຮົາຈະຕ້ອງຈັດໄວ້ໃນບ່ອນທີ່ເໝາະສົມ ວາງໄວ້ເປັນລະບຽບພ້ອມທີ່ຈະນຳໃຊ້ໄດ້.

2. ການວາງແຜນການປະຕິບັດວຽກງານພາຍນອກສວນກ້າເບ້ຍ ໝາຍເຖິງ ບໍລິເວນພາຍນອກເຮືອນກ້າເບ້ຍ, ສ່ວນໃຫຍ່ການວາງແຜນວຽກງານມັກຈະເຮັດຕໍ່ເນື່ອງຈາກພາຍໃນ ເຮືອນກ້າເບ້ຍເພາະວ່າບໍລິເວນພາຍນອກເຮືອນກ້າເບ້ຍເຖິງຈະເປັນບ່ອນທີ່ລະບາຍພັນໄມ້ຈາກພາຍໃນ ເຮືອນກ້າເບ້ຍ ເພື່ອປະໂຫຍດຫລາຍປະການດ້ວຍກັນຄື:

- ພັນໄມ້ທີ່ມີອາຍຸຫລາຍມີລະບົບຮາກທີ່ແຂງແຮງດີແລ້ວເຮົາຈະຍ້າຍອອກມາປູກໄວ້ພາຍນອກເຮືອນກ້າເບ້ຍ ເພື່ອປູກລົງໜານຂະຫຍາຍພັນໄວ້ເປັນຕົ້ນແມ່ພັນຕໍ່ໄປ.

- ພັນໄມ້ທີ່ຕ້ອງການແສງສະຫວ່າງໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຫລືພວກພັນໄມ້ກາງແຈ້ງ ຖ້າປູກໃນເຮືອນກ້າເບ້ຍຈະ ໆ ເລີນເຕີບໂຕບໍ່ເຕັມທີ່, ຂະໜາດ ແລະ ຮູບຊົງຈະປ່ຽນແປງໄປ. ພັນໄມ້ທີ່ນຳອອກມາຈາກເຮືອນກ້າເບ້ຍອາດຈະເປັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ໄມ້ໃບ ຫລືໄມ້ດອກ ໄມ້ປະດັບເຮົາອາດນຳມາປູກລົງໃນໜານຂະຫຍາຍພັນຫລືສ້າງໜານຈັດວາງພວກຕົ້ນໄມ້ໃນໂຖກາງແຈ້ງກໍໄດ້.

- ເບ້ຍໄມ້ຕ່າງໆ ທີ່ຈະໃຊ້ຂະຫຍາຍພັນຕໍ່ໄປທຳອິດເຮົາອາດປູກສະເພາະໃນເຮືອນກ້າເບ້ຍ ເມື່ອໃຫຍ່ໄດ້ຂະໜາດຈຶ່ງເອົາອອກຈາກເຮືອນກ້າເບ້ຍສູ່ພາຍນອກ ເພື່ອໃຊ້ໃນການຂະ ຫຍາຍພັນຕໍ່ໄປ ພວກນີ້ໄດ້ແກ່: ຕົ້ນຕໍໄມ້ໃຫ້ໝາກຕ່າງ ໆ. ນອກຈາກນີ້ ການວາງແຜນການປະຕິບັດ ວຽກງານພາຍນອກເຮືອນກ້າເບ້ຍ ຍັງຕ້ອງແບ່ງວຽກອອກເປັນສ່ວນຍ່ອຍ ໆ ອີກຫລາຍອັນດ້ວຍກັນ ເພື່ອໃຫ້ການດຳເນີນງານສວນກ້າເບ້ຍສຳເລັດ ແລະ ຈະເລີນກ້າວໜ້າຕໍ່ໄປ ເຊິ່ງບໍລິເວນດັ່ງກ່າວຕໍ່ໄປນີ້ຖືເປັນການດຳເນີນງານພາຍນອກສວນກ້າເບ້ຍທັງໝົດ ໄດ້ແກ່: ບ່ອນຈອດລົດ, ຫ້ອງການ, ສະຖານທີ່ບໍລິການຕ່າງໆ, ບ່ອນຂະຫຍາຍພັນໄມ້ຂະໜິດຕ່າງໆ, ບ່ອນເກັບມ້ຽນດິນປະສົມເພື່ອປູກຕ່າງໆ, ບ່ອນຈັດວາງພັນໄມ້ໃນໂຖກາງແຈ້ງ, ບ່ອນຈັດວາງພັນໄມ້ກາງ ແຈ້ງ ແລະ ການຈັດການບໍລິເວນພາຍນອກ

3.4 ຂອບເຂດຂອງວຽກງານສວນກ້າເບ້ຍ

ວຽກງານສວນກ້າເບ້ຍໂດຍທົ່ວ ໆ ໄປທີ່ປະກອບກິດຈະການຢູ່ນັ້ນມັກຈະມີຂອບເຂດການກ້າ ສະເພາະແຕ່ລະຢ່າງແລ້ວແຕ່ຜູ້ປະກອບການວ່າຈະຕັ້ງເປົ້າໝາຍໄວ້ວ່າຈະເຮັດແບບໃດ ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວວຽກທີ່ຈະເຮັດໃນສວນກ້າເບ້ຍ ອາດແບ່ງຕາມຈຸດປະສົງ 3 ລັກສະນະດ້ວຍກັນ ຄື :

3.4.1 ສະຖານທີ່ເພື່ອຂະຫຍາຍພັນໄມ້ຕ່າງໆ

ໂດຍການກ້າແກ່ນ ຫລືຂະຫຍາຍ ໂດຍການປັກຊຳ, ຕິດຕາ, ໂທມກິ່ງ ເພື່ອຜະລິດເບ້ຍໄມ້ ສິ່ງອອກຈາກໜ່າຍຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ຊື້.

3.4.2 ສະຖານທີ່ບົວລະບັດຮັກສາພັນໄມ້ທີ່ຊື້ມາແຕ່ບ່ອນອື່ນ

ໝາຍເຖິງສະຖານທີ່ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຮັດການຂະຫຍາຍພັນເອງແຕ່ຈະຊື້ ຫລື ຊອກເບ້ຍ ໄມ້ມາແຕ່ບ່ອນອື່ນມາທຳການບົວລະບັດຮັກສາເພີ່ມຕື່ມເພີ່ມຜູ່ນແລະບົວລະບັດຮັກສາຈົນ ເບ້ຍ ໄມ້ນັ້ນຈະເລີນເຕີບໂຕແຂງແຮງ ແລະ ໄດ້ຂະໜາດຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດແລ້ວ ກໍ ສົ່ງອອກຈຳໜ່າຍ.

3.2.3 ສະຖານທີ່ຊື້ ຫລື ຊອກເບ້ຍພັນໄມ້ທີ່ຍັງມີຂະໜາດນ້ອຍມາຂາຍ

ເຮັດເປັນຕົ້ນພັນດີ ຫລື ກິ່ງພັນດີ ເຊິ່ງອາດຈະນຳຕົ້ນຕົ້ນນັ້ນມາຕິດຕາ, ຕໍ່ກິ່ງ ຫລື ທາບກິ່ງແລ້ວບົວລະບັດຮັກສາຕໍ່ໄປຈົນອອກຈຳໜ່າຍໄດ້ຫລື ບໍ່ກໍຈະຊື້ຕົ້ນຕົ້ນມາຈຳໜ່າຍໃຫ້ກັບຜູ້ທີ່ ຈະໃຊ້ຕົ້ນຕົ້ນໄປຂະຫຍາຍພັນອີກເທື່ອໜຶ່ງກໍໄດ້ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນພວກໄມ້ໃຫ້ໝາກເຊັ່ນ ໝາກ ມັ້, ໝາກມ່ວງ ຫລື ພວກໄມ້ດອກ ເຊັ່ນ: ກຸຫລາບ, ຊະບາ ເປັນຕົ້ນ.

3.5 ໜ່ວຍງານທີ່ສຳຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍ

ການຈັດການສວນກ້າເບ້ຍ ໂດຍທົ່ວ ໆ ໄປແລ້ວ ເຮົາຈະຕ້ອງມີວຽກງານທີ່ຈະປະ ຕິບັດ ຢູ່ເປັນ ປະຈຳ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ກິດຈະການສວນກ້າເບ້ຍປະສົບຜົນສຳເລັດ ວຽກງານທີ່ຈະປະຕິ ບັດໃນສວນກ້າ ເບ້ຍ ຄວນມີໜ່ວຍງານທີ່ສຳຄັນ ໂດຍແບ່ງອອກໄດ້ຕາມລັກສະນະຂອງວຽກງານ ແບ່ງອອກເປັນ 4 ໜ່ວຍງານ ຄື:

3.5.1 ໜ່ວຍງານຂະຫຍາຍພັນພືດທັງໝົດ

ເປັນໜ່ວຍງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ກ່ຽວກັບການຂະຫຍາຍພັນພືດຕ່າງ ໆ ເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ ເກັບລວບລວມເມັດພັນພືດ, ຄັດເລືອກພັນພືດທີ່ດີເພື່ອ ກຽມໄວ້ຂະຫຍາຍພັນຕະຫລອດຮອດການ ຜະລິດເບ້ຍໄມ້ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຕະຫລາດວຽກງານ ໃນໜ່ວຍງານນີ້ແຍກອອກເປັນໜ່ວຍ ງານຍ່ອຍ ດັ່ງນີ້ :

1. ການເກັບລວບລວມພັນໄມ້ ຖືວ່າເປັນວຽກງານສຳຄັນອັນດັບທຳອິດຂອງ ກິດຈະການສວນກ້າເບ້ຍເຊິ່ງຈະຕ້ອງຊອກຫາ ແລະ ເກັບລວບລວມແກ່ນພັນທີ່ດີໄວ້ໃຊ້ໃນກິດຈະ ການ. ວິທີການຄັດເລືອກແກ່ນພັນ ມີຫລັກການຄັດເລືອກ ດັ່ງນີ້ :

- ການຄັດເລືອກຈາກຕົ້ນ ໄດ້ແກ່: ການຄັດເລືອກຈາກຕົ້ນທີ່ສົມບູນ, ແຂງແຮງປາ ສະຈາກພະຍາດແລະ ແມງໄມ້, ໃຫ້ດອກໃຫ້ໝາກສະໝໍ່າສະເໝີດີ, ໝາກດີກ, ກິ່ງຕາມພັນ ແລະ ມີຄວາມຕ້ານທານຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມໄດ້ດີ.

2. ການແກະແກ່ນພັນ: ເປັນການທີ່ປະຕິບັດຕໍ່ຈາກການລວບລວມແກ່ນພັນ ຄືການ ນຳເອົາໝາກທີ່ໄດ້ມາແລ້ວນັ້ນມາແກະເອົາເນື້ອທີ່ຫຸ້ມແກ່ນອອກເຊິ່ງໝາກແຕ່ລະຊະນິດ ຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງໄປຕາມຊະນິດຂອງພັນໄມ້ນັ້ນໆ ດັ່ງນັ້ນ ການການແກະແກ່ນຈະ ມີວິທີການ ຫລາຍ ຢ່າງ ດ້ວຍກັນ ຄື :

- ແກ່ນທີ່ມີເນື້ອສົດ ໆ ທີ່ຫຸ້ມຢູ່ ເຊັ່ນ: ພວກໄມ້ໃຫ້ໝາກ ຄວນໃຊ້ມີບົບ ແລະ ແກະເອົາແກ່ນອອກມາແລ້ວລ້າງນ້ຳໃຫ້ສະອາດນ້ຳໄປເບີບໄວ້ບ່ອນທີ່ມີແສງແດດສ່ອງເພື່ອກັນເຊື້ອຮາເຂົ້າທຳລາຍ ແລະ ແກ່ນຈະມີຄວາມຊຸ່ມພໍດີ.

- ແກ່ນທີ່ມີເປືອກ ຫລືຝັກທີ່ຫຸ້ມຢູ່ : ເຮົາຈະແກະເອົາແກ່ນອອກໄດ້ໂດຍການຕາກແດດໃຫ້ຝັກແຫ້ງແລ້ວນຳຝັກໃສ່ຖົງຢາງ ຫລືກະສອບ ຟາດ ເອົາແກ່ນອອກຈາກຝັກ ພວກນີ້ໄດ້ແກ່ : ພວກແກ່ນພັນຜັກ, ໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ເມື່ອໄດ້ແກ່ນມາແລ້ວກໍເຮັດໃຫ້ແຫ້ງເສຍກ່ອນ ທີ່ຈະເກັບມ້ຽນ.

- ແກ່ນພັນໄມ້ທີ່ເປັນແກ່ນແທ້ ໆ ເຊັ່ນ: ແກ່ນດອກໄມ້ບາງຊະນິດຫລືໄມ້ໃຫ້ໝາກ ພວກໝາກມ່ວງຫົມມະພານ ເຮົາກໍສາມາດເກັບລວບລວມໄດ້ເລີຍ ໂດຍເຮັດໃຫ້ແກ່ນແຫ້ງເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງເກັບມ້ຽນ.

3. ການເກັບມ້ຽນເມັດພັນໄມ້ : ເປັນວຽກງານທີ່ຕໍ່ເນື່ອງຈາກການແກະແກ່ນກ່າວຄືເມື່ອໄດ້ແກ່ນພັນທີ່ຜ່ານການຕາກແດດມາຮຽບຮ້ອຍແລ້ວກໍຈະເກັບມ້ຽນທັນທີ ໃນການເກັບມ້ຽນແກ່ນພັນເຫລົ່ານັ້ນມີວິທີການແຕກຕ່າງກັນອອກໄປຕາມຊະນິດຂອງແຕ່ລະພັນໄມ້ເຊັ່ນ: ພວກທີ່ໃຊ້ຫົວໃນການຂະຫຍາຍພັນດພວກທີ່ໃຊ້ຮາກຂະຫຍາຍພັນ ຫລືພວກທີ່ເປັນແກ່ນສົດ ໆ ເຊັ່ນ: ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ຕ່າງໆ ມີວິທີການເກັບມ້ຽນແຕກຕ່າງກັນອອກໄປ ເຊັ່ນ: ເກັບໃນພາຊະນະຕ່າງ ໆ, ເກັບມ້ຽນ ໃນລັງໄມ້ທີ່ມີຂີ້ຊາຍ ຫລືຂີ້ເລື່ອຍ, ເກັບໄວ້ໃນຖົງຢາງ.

ການເກັບມ້ຽນຮັກສາແກ່ນພັນໄມ້ ມີຂໍ້ຄວນລະວັງ ດັ່ງນີ້:

1) ອຸນຫະພູມ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມ ແກ່ນພືດໂດຍທົ່ວໄປ ກ່ອນທີ່ຈະເກັບມ້ຽນ ຄວນຄຳນຶງເຖິງເລື່ອງຄວາມຊຸ່ມໃນແກ່ນ ສະເລ່ຍ 13 - 15 % ການເກັບມ້ຽນຈຶ່ງດີນານໄດ້ ແລະ ມີເປົ້າ ເຊັ່ນການງອກສູງ. ຫລັງຈາກນັ້ນ, ຕ້ອງເກັບມ້ຽນແກ່ນພັນໄວ້ໃຫ້ດີ ເຊັ່ນເກັບມ້ຽນໃນຫ້ອງທີ່ມີອຸນ ຫະ ພູມ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມທີ່ເໝາະສົມແຕ່ລະຊະນິດ. ຖົງແນວໃດກໍຕາມ ການເກັບມ້ຽນແກ່ນພັນ ອາດ ເຮັດ ໄດ້ 3 ແບບດ້ວຍກັນແລ້ວແຕ່ຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ເກັບຊະນິດຂອງແກ່ນພັນພືດ ດັ່ງນີ້:

- ການເກັບແຫ້ງໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ຄວບຄຸມອຸນຫະພູມ: ການເກັບແບບນີ້ ຄືເກັບໄວ້ໃນອຸນຫະພູມຂອງຫ້ອງນັ້ນເອງ ວິທີນີ້ຈະຕ້ອງຕາກແກ່ນໃຫ້ແຫ້ງເສຍກ່ອນ ໂດຍໃຫ້ມີຄວາມຊຸ່ມ 4 - 6 % ແຕ່ແກ່ນພືດບາງຊະນິດອາດມີຄວາມຊຸ່ມສູງ 8 - 12 % ເຊິ່ງຄວາມຊຸ່ມພາຍໃນແກ່ນນີ້ອາດປ່ຽນແປງໄປໄດ້ແລ້ວແຄວ້ມສະເພາະການເກັບແຫ້ງໂດຍວິທີນີ້ນິຍົມໃຊ້ທົ່ວໄປສຳລັບແກ່ນພືດ ທີ່ ຕ້ອງ ການເກັບມ້ຽນພຽງ 1 ປີ.

- ການເກັບເຢັນ ແລະ ແຫ້ງ: ການເກັບໂດຍວິທີນີ້ ຄ້າຍຄືການເກັບແຫ້ງໂດຍບໍ່ໄດ້ຄວບຄຸມອຸນຫະພູມ ແຕ່ບ່ອນທີ່ເກັບມ້ຽນຄວນເຢັນ ແລະ ແຫ້ງ. ແກ່ນພັນທີ່ເກັບມ້ຽນໂດຍວິທີນີ້ ໄດ້ ແກ່: ເຊີລີ, ອະງຸ່ນ

- ການເກັບຊຸ່ມແລະ ເຢັນ: ການເກັບວິທີນີ້ ຕ້ອງຮັກສາຄວາມຊຸ່ມ ພາຍໃນເມັດ

ໃຫ້ ຄົງຢູ່ດົນທີ່ສຸດ ແລະ ຕ້ອງໃຊ້ອຸປະກອນເກັບມ້ຽນຕ່ຳ ຄືປະມານ 32 - 51 ອົງສາຟາເລັນໄຮ (0 - 10 ອົງສາເຊ) ເຊິ່ງການເກັບອາດ ເກັບເປັນຊັ້ນ ໆ ກັບວັດຖຸທີ່ຊຸ່ມ ແລະ ເຢັນ ເຊັ່ນ: ຂີ້ຊາຍ ແລ້ວເກັບມ້ຽນໃນພາຊະນະທີ່ອັດແຈບເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວກໍຈະໃຊ້ກັບແກ່ທີ່ມີເນື້ອຂອງໝາກເລະ ເຊັ່ນ: ຕະ ກຸນ ລື້ມ, ໝາກມື້, ຖົ່ວລຽນ, ມັງຄູດ, ໝາກມ່ວງ ເປັນຕົ້ນ

2) ການຫາຍໃຈ ແລະ ການຄາຍນ້ຳຂອງແກ່ນ ແກ່ນພືດ ໂດຍທົ່ວໄປຈະຕ້ອງ ການອອກຊີເຈນໃນການຫາຍໃຈຢູ່ຕະຫລອດເວລາ ຄວນເກັບມ້ຽນແກ່ນພັນໄວ້ໃນບ່ອນທີ່ມີອາ ກາດຖ່າຍເທສະດວກສ່ວນການຄາຍນ້ຳຂອງແກ່ນກໍຈະເກີດຂຶ້ນພ້ອມໆກັນກັບການຫາຍໃຈເຊັ່ນ ກັນຖ້າແກ່ນເກີດການຄາຍນ້ຳຫລາຍເກີນໄປກໍຈະເຮັດໃຫ້ແກ່ນຫຼົງ ເຮັດໃຫ້ເປີເຊັນການງອກຕ່ຳ. ສ່ວນການຄາຍນ້ຳຂອງເມັດກໍຈະເກີດຂຶ້ນພ້ອມໆກັບການຫາຍໃຈເຊັ່ນກັນ ຖ້າເມັດເກີດການຄາຍ ນ້ຳຫລາຍເກີນໄປກໍຈະເຮັດໃຫ້ໝາກຫລືເມັດຫຼົງເຮັດໃຫ້ເປີເຊັນການແຕກງອກຕ່ຳ. ປັດໃຈຕ່າງໆ ທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ອັດຕາການສູນເສຍນ້ຳ ໄດ້ແກ່ :

- ປັດໃຈກ່ຽວກັບພືດ ໄດ້ແກ່ : ເນື້ອເຍື່ອ ແລະ ເປືອກຂອງເມັດ.
- ປັດໃຈສະພາບແວດລ້ອມໄດ້ແກ່ : ອຸນຫະພູມ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມຈຳເພາະ.

3) ຄວາມສະອາດຂອງແກ່ນພັນແລະພາຊະນະທີ່ເກັບມ້ຽນ ກ່ອນທີ່ເຮົາຈະເກັບ ມ້ຽນແກ່ນພັນ ຄວນທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແກ່ນແຫ້ງເສຍກ່ອນ ເພື່ອບໍ່ ໃຫ້ແກ່ນມີ ຄວາມ ຊຸ່ມ ຫລາຍ. ຈາກນັ້ນ, ກໍຄົນດ້ວຍຢາປ້ອງກັນແມງໄມ້.

4) ການກະຕຸ້ນແກ່ນພັນພືດ ເພື່ອໃຫ້ແກ່ນມີຄວາມງອກສູງລວມທັງພວກຫົວ, ຮາກ, ກິ່ງ ແລະ ຕາ ຂອງພືດດ້ວຍ ຖືວ່າເປັນວຽກງານທີ່ສຳຄັນຂອງສວນກ້າເບ້ຍຢ່າງໜຶ່ງເມື່ອໄດ້ ແກ່ນຫລືສ່ວນຂອງພືດນັ້ນມີຄວາມສາມາດທີ່ຈະງອກໄດ້ດີຂຶ້ນ ເຮົາຄວນມີຫລັກວິທີການທີ່ຊ່ວຍ ໃຫ້ແກ່ນງອກດີ ເຊິ່ງມີຫລັກການໃຫຍ່ ໆ ໃນການປະຕິບັດທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ແກ່ນແຕກງອກໄວຂຶ້ນ ຢູ່ 2 ປະ ການ ດ້ວຍກັນ ຄື:

- ການເຮັດໃຫ້ເປືອກບາງລົງ ໄດ້ແກ່: ການປະຕິບັດຕໍ່ເປືອກຫຸ້ມແກ່ນໃຫ້ບາງລົງ ເພື່ອໃຫ້ນ້ຳຊຶມຜ່ານເຂົ້າໄປທຳປະຕິກິລິຍາພາຍໃນແກ່ນໄດ້ ພ້ອມກັບອອກຊີເຈນກໍຈະດູດຊຶມເຂົ້າ ຮ່ວມຂະບວນການເຊັ່ນກັນ ອັນເປັນຜົນໃຫ້ສາມາດປ່ຽນແປງສະພາບຂອງແກ່ນໄດ້ເມື່ອນຳໄປ ກ້າ ກໍ ຈະແຕກງອກໄວຂຶ້ນ. ການປະຕິບັດມີຢູ່ 2 ວິທີ ຄື:

+ ການເລັ່ງໂດຍທາງພິສິກ (Mechanical treatment) ໄດ້ແກ່ການໃຊ້ ເຄື່ອງມືຕ່າງໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເປືອກຂອງແກ່ນບາງລົງ ເຊັ່ນ: ໃຊ້ຄ້ອນ, ມີດ, ຄັດເຕີ, ຕະໂບ ເພື່ອຂັດ, ຖູ ຫລື ທັບໃຫ້ເປືອກຂອງແກ່ນເກີດເປັນບາດແຜ ຫລືໃຊ້ເຄື່ອງໄຟຟ້າຂັດກໍໄດ້. ນອກຈາກນີ້, ອາດ ໃຊ້ ຄວາມຮ້ອນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຕາກແດດ, ລວກນ້ຳຮ້ອນ ຫລືລົນໄຟ ອຸນຫະພູມລະຫວ່າງ 40 ອົງສາ ຟາເລັນໄຮ ຫລືຫລາຍກວ່ານີ້ຕາມຄວາມໝາຍຂອງເປືອກທີ່ຫຸ້ມແກ່ນ.

+ ການໃຊ້ສານເຄມີຊ່ວຍໃຫ້ແກ່ນງອກໄວຂຶ້ນສານເຄມີທີ່ໃຊ້ ເຊັ່ນ: ການໃຊ້ ກົດເກືອ ແຊ່ແກ່ນດິນປະມານ 20 ນາທີ ເຖິງ 4 ຊົ່ວໂມງ ຕາມຄວາມໝາຂອງເປືອກຫຸ້ມແກ່ນ.

- ການກະຕຸ້ນເຕືອນຈຸດແຕກງອກຂອງແກ່ນ ໄດ້ແກ່: ການໃຊ້ຮົ່ມນາງຊະນິດຫລືໃຊ້ແກ່ນອາບດ້ວຍລ້ຽສີຕ່າງ ໆ ເພື່ອໃຫ້ແກ່ນເກີດການປ່ຽນແປງທາງເຄມີ ຈະເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ແກ່ນແຕກງອກດີຂຶ້ນ ເຊິ່ງການປະຕິບັດນັ້ນ ມັກໃຊ້ກັບແກ່ນທີ່ກຳລັງພັກຕົວ.

3.5.2 ໜ່ວຍງານຜະລິດພັນໄມ້ຕ່າງໆ

ເຊິ່ງເປັນໜ່ວຍງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ ຈາກໜ່ວຍງານຂະຫຍາຍພັນພືດສ່ວນໃຫຍ່ຈະບົວລະບັດຮັກສາພາກສ່ວນທີ່ຂະຫຍາຍພັນມາແລ້ວໃຫ້ມີຂະໜາດ, ຮູບຮ່າງ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດພ້ອມກັບປະຕິບັດຕົກແຕ່ງຮູບຊົງຂອງ ພັນໄມ້ໃຫ້ສວຍງາມກ່ອນສົ່ງອອກຈຳໜ່າຍ. ວຽກທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດໃນໜ່ວຍງານນີ້ ໄດ້ແກ່:

1. ການຍ້າຍເບ້ຍໄມ້ຈາກໜານກ້າອອກມາປູກອີກໜານໜຶ່ງໂດຍຊຳໃຫ້ມີໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງຕົ້ນລະຫວ່າງແຖວ ພໍເໝາະກັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ ແຕ່ບາງຄັ້ງ ກໍບໍ່ຕ້ອງ ຍ້າຍປູກໃນໜານ ອາດຈະຍ້າຍປູກລົງໃນພາຊະນະປູກໄດ້ເລີຍ.
2. ການຕັດແຕ່ງຮູບຊົງຕາມເບ້ຍໄມ້ທີ່ເຮົາຍ້າຍມາປູກໄດ້ຂະ ໜາດຕາມຄວາມຕ້ອງ ການແລ້ວ ກໍຕັດແຕ່ງຮູບຊົງຕາມຄວາມຕ້ອງການຕະຫລາດ.
3. ການຊຸດຍ້າຍພັນໄມ້ທີ່ຕັດແຕ່ງຮູບຊົງຕາມຄວາມຕ້ອງການແລ້ວຈາກໜານອອກມາບັນຈຸ ໃສ່ 'ຫີບຫໍ່ເພື່ອສົ່ງຈຳໜ່າຍ ຖ້າເປັນພວກໄມ້ໃນໂຖທີ່ຕັດແຕ່ງຮູບຊົງແລ້ວເຮົາກໍສາ ມາດນຳ ອອກຈຳໜ່າຍ ໄດ້ເລີຍ ຫລືອາດນຳໄປປູກຍັງໜານທີ່ເຮົາກຽມໄວ້ປູກກໍໄດ້.

3.5.3 ໜ່ວຍງານເກັບຮັກສາພັນໄມ້ກ່ອນສົ່ງອອກຈຳໜ່າຍ

ໜ່ວຍງານນີ້ເຮັດໜ້າທີ່ຕໍ່ຈາກໜ່ວຍງານຜະລິດພັນໄມ້ ຄືເຮັດໜ້າທີ່ເກັບພັນໄມ້ຕ່າງໆໄວ້ອອກຈຳໜ່າຍເຊິ່ງພັນໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດຈະເກັບຮັກສາແຕກຕ່າງກັນ ເຊັ່ນ: ບາງຊະນິດຕ້ອງການແສງສະຫວ່າງໃນ ການຈະເລີນເຕີບໂຕໜ້ອຍເຮົາກໍເກັບຮັກສາໄວ້ພາຍໃນເຮືອນກ້າເບ້ຍ, ບາງຊະນິດຕ້ອງການແສງສະຫວ່າງ ຫລາຍ ກໍເກັບໄວ້ກາງແຈ້ງ.

3.5.4 ໜ່ວຍງານຈຳໜ່າຍ

ໜ່ວຍງານນີ້ເຮັດໜ້າທີ່ຕໍ່ຈາກການເກັບຮັກສາພັນໄມ້ໂດຍສະເພາະສວນກ້າເບ້ຍ ອາດຈະດຳເນີນການກ່ຽວກັບທຸລະກິດໄດ້ຫລາຍຮູບແບບເຊັ່ນ : ຂາຍປົກ ຫລືຂາຍສິ່ງ, ລັກສະນະການປະຕິບັດຈະຈັດເປັນຮ້ານຄ້າພັນໄມ້ທຳມະດາ. ໜ່ວຍງານນີ້ ມີຄວາມສຳຄັນແລະຈຳເປັນຫລາຍເພາະເປັນສ່ວນທີ່ປະຊາສຳພັນແລະເພີ່ມລາຍໄດ້ໃຫ້ສວນກ້າເບ້ຍເຊິ່ງ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດຫລາຍຢ່າງ ດັ່ງນີ້ :

1. ພາກສ່ວນທີ່ສະແດງຫລືໂຄສະນະພັນໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ ທີ່ສວນກ້າໄດ້ຜະລິດຂຶ້ນ ລັກສະນະການປະຕິບັດຈະສ້າງເປັນຫ້ອງທີ່ມີລັກສະນະແປກໆ ແລ້ວນຳພັນໄມ້ໄປຕັ້ງ

ສະແດງ ໄວ້ຕາມແຕ່ລະຊະນິດທີ່ຈະໃຊ້ຈັດຕາມມຸມອາຄານໄດ້ຫລືອື່ນໆ ເພື່ອເປັນການຈູງໃຈໃຫ້ແກ້ຜູ້ພົບ ເຫັນ.

2. ຮ້ານຈຳໜ່າຍ : ເປັນບ່ອນທີ່ທາງສວນກ້າເບີຍໄດ້ຈັດໄວ້ສຳລັບຂາຍໂດຍສະ ເພາະ ສ່ວນນີ້ເຮົາຕ້ອງແຍກອອກຈາກສ່ວນອື່ນ ໆ ເພາະເປັນພາກສ່ວນທີ່ຫາລາຍໄດ້ຖ້າເຮົາປິ່ນ ເປ ກັບ ໜ່ວຍງານອື່ນຈະຫຍຸ້ງຍາກໃນການດຳເນີນວຽກງານ.

3. ບ່ອນຈອດລົດ:ເປັນບ່ອນທີ່ຈັດໄວ້ເປັນບ່ອນຈອດລົດຂອງລູກຄ້າແລະພະນັກງານສວນກ້າ ຄວນຈັດ ໄວ້ພາຍນອກສວນກ້າ.

4. ບ່ອນທີ່ບໍລິການອື່ນໆເຊັ່ນ:ຫ້ອງນ້ຳ,ສະໜາມເດັກຫລິ້ນລວມທັງການບໍລິການອາຫານ, ເຄື່ອງດື່ມຕ່າງໆ.

ບົດທົດສະດີທີ 4

ການຈັດການວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນໃນສວນກ້າເບ້ຍ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ບອກວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນໃນສວນກ້າເບ້ຍໄດ້
2. ບອກລັກສະນະຮູບຮ່າງຂອງພາສະນະປູກໄດ້
3. ບອກວິທີການເລືອກພາສະນະປູກໃຫ້ເໝາະສົມກັບວຽກໄດ້
4. ບອກຊະນິດ ແລະ ຄຸນສົມບັດຂອງວັດຖຸອຸປະກອນປູກດິນປູກໄດ້
5. ອະທິບາຍສູດດິນປະສົມເພື່ອໃຊ້ໃນການປູກໄດ້
6. ອະທິບາຍລະບົບການໃຫ້ນ້ຳໃນສວນກ້າໄດ້
7. ອະທິບາຍຊະນິດ ແລະ ວິທີການໃຊ້ຝຸ່ນໄດ
8. ອະທິບາຍການໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດປະເພດຕ່າງໆໄດ້
8. ບອກຊະນິດຂອງສານເຄມີທີ່ນຳມາໃຊ້ໃນສວນກ້າໄດ້

ເນື້ອໃນ

ສະຖານເພາະຊຳ ເປັນບໍລິເວນທີ່ດຳເນີນກິດຈະການຕ່າງໆກັນ ຫລືການຈັດຂອບເຂດຂອງວຽກງານຫລາຍຮູບແບບດ້ວຍກັນ ເພື່ອການປະຕິບັດວຽກງານເປັນໄປຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ພ້ອມທີ່ຈະນຳວັດຖຸອຸປະກອນຕ່າງໆເຫລົ່ານັ້ນນຳມາໃຊ້ໄດ້ທັນທີ ການປະຕິບັດວຽກງານຈຶ່ງຈະຄ່ອງຕົວ ອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນເຫລົ່ານັ້ນ ໄດ້ແກ່ :

- ອຸປະກອນໃນການກຽມດິນ : ໝາຍເຖິງເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການກຽມດິນປູກ, ດິນເພາະຊຳ ເຊັ່ນ : ຈົກ, ຊວ້ານ, ຄາດ, ເຂົງຮ່ອນດິນ ແລະ ອື່ນໆ.
- ອຸປະກອນໃນການປູກໄດ້ແກ່ : ເຄື່ອງມືກະໂລຍະປູກ, ເຄື່ອງມືເຮັດຮ່ອງເພື່ອຫວ່ານແກ່ນ, ມືດຕິດຕາຕ່ຳກິ່ງ ແລະ ອື່ນໆ.
- ອຸປະກອນການໃຫ້ນ້ຳ : ບົວຫົດນ້ຳ, ເຄື່ອງສູບນ້ຳ, ສາຍສູບນ້ຳ, ສາຍຢາງຫົດນ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ.
- ອຸປະກອນບົວລະບັດຮັກສາ : ເຄື່ອງຕັດແຕ່ງກິ່ງ, ເລື້ອຍຕັດແຕ່ງກິ່ງ, ເຄື່ອງສີດພິ່ນຢາຂ້າແມງໄມ້, ສິ່ງກັ້ງບັງແສງແດດເມື່ອຍ້າຍຕົ້ນອ່ອນປູກ, ຫລັກໄມ້ສຳລັບຍຶດລຳຕົ້ນ ແລະ ອື່ນໆ.
- ອຸປະກອນທີ່ໃຫ້ຄວາມສະດວກອື່ນໆ : ມີລີ້, ຖັງເກັບຝຸ່ນ, ຖັງເກັບວັດຖຸປະສົມດິນປູກ, ຊິງຊ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ.

- ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ໃນສະຖານເພາະຊາ : ມີກະໂຖຕົ້ນໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ, ຝຸ່ນຊະນິດຕ່າງໆ, ຢາຂ້າແມງໄມ້, ຮໍໂມນ, ປ້າຍຊີ້ພັນໄມ້, ຖົງຢາງ, ກວດແກ້ວເພື່ອເກັບແກ່ນພັນ ແລະ ອື່ນໆ.

- ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືເຄື່ອງໃຊ້ພິເສດ : ມີບ່ອນປະສົມຢາແກ່ນພັນ, ເຄື່ອງປັ່ນເມັດພັນໃຫ້ເປືອກບາງກ່ອນກ້າ, ເຄື່ອງບົດເສດວັດຖຸອິນຊີເພື່ອເຮັດຝຸ່ນປົມ, ເຄື່ອງຢອດຝຸ່ນ, ເຄື່ອງເກັບ ແລະ ນວດແກ່ນພັນ, ເຄື່ອງຕັດຫຍ້າ, ເຄື່ອງພິ່ນນ້ຳ, ເຄື່ອງກວດດິນ, ເຄື່ອງມືປະສົມພັນພືດ ແລະ ອື່ນໆ.

ວັດຖຸອຸປະກອນຕ່າງໆທີ່ໃຊ້ໃນສະຖານເພາະຊາເຊິ່ງຕ້ອງໃຊ້ຢູ່ສະເໝີ ແລະ ພ້ອມທີ່ຈະນຳມາໃຊ້ໄດ້ທັນທີ ພໍຈະແຍກໄດ້ດັ່ງນີ້ :

4.1 ພາຊະນະປູກ (Container and pots)

ໝາຍເຖິງອັນໃດກໍໄດ້ ທີ່ບໍ່ຈຳກັດຂະໜາດ ແລະ ຮູບຮ່າງຕະຫລອດຈົນວັດຖຸທີ່ໃຊ້ເຮັດນຳມາໃຊ້ສຳລັບປູກຕົ້ນໄມ້.

ຄວາມໝາຍຂອງພາຊະນະປູກ ເປັນຄວາມໝາຍທີ່ກວ້າງ ຮູບແບບຂອງພາຊະນະປູກຕ່າງກັນມີທັງຮູບຊົງສູງ, ຕຳ, ປາກກວ້າງ. ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ເຮັດກໍແຕກຕ່າງກັນໄປ ອາດໃຊ້ ຢາງ, ດິນເຜົາ, ໂລຫະຕ່າງໆ ເຊິ່ງຂຶ້ນຢູ່ກັບຜູ້ດຳເນີນວຽກງານໃນສະຖານເພາະຊາ ວ່າຈະເລືອກໃຊ້ອັນໃດ ເພາະສະນັ້ນ ການໃຊ້ພາຊະນະປູກຕົ້ນໄມ້ໃນສະຖານເພາະຊາ ມີຈຸດປະສົງຕ່າງໆກັນຄື :

1. ໃຊ້ສຳລັບປູກຕົ້ນໄມ້ໂດຍກົງ
2. ໃຊ້ສຳລັບຕົກແຕ່ງ
3. ໃຊ້ສຳລັບປູກ ແລະ ຕົກແຕ່ງໄປພ້ອມໆກັນ.

4.1.1 ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ໃນການປູກຕົ້ນພືດ (Containers for growing your plant)

1. ກະບະ (Flat): ເປັນພາຊະນະທີ່ເໝາະສົມສຳລັບວຽກງານຂະຫຍາຍພັນພືດເຊັ່ນ : ໃຊ້ກ້າແກ່ນ, ໃຊ້ປັກຊາກົ່ງພືດ. ຮູບແບບລັກສະນະຄວນເປັນຮູບສີ່ຫລ່ຽມ, ມີຮູລະບາຍນ້ຳອອກໄດ້ ອາດເປັນໄມ້ ຫລື ໂລຫະ ຂະໜາດທີ່ນິຍົມໃຊ້ຄື 40x50 ຊັງຕີແມັດ ຫລື 30x60 ຊັງຕີແມັດ ຫລື 45x45 ຊັງຕີແມັດ ເປັນຕົ້ນ. ສ່ວນຄວາມເລິກແມ່ນປະມານ 15 -20 ຊັງຕີແມັດ ຖ້າເປັນຮາງທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ເນື້ອແຂງ ຄວນທາດ້ວຍນ້ຳຢາຮັກສາເນື້ອໄມ້ກ່ອນ.

2. ກະໂຖດິນເຜົາ (Clay pots): ເປັນພາຊະນະທີ່ປູກຕົ້ນໄມ້ທີ່ນິຍົມໃຊ້ກັນຫລາຍ, ມີຂະໜາດຕ່າງໆກັນ ຕັ້ງແຕ່ 2,5 - 30 ຊັງຕີແມັດ ຫລື ໂຖມັງກອນ ມີຮູບຮ່າງຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າ 23 ຊັງຕີແມັດຂຶ້ນໄປ. ໂຖຊະນິດນີ້ຈະມີຮູ ເຮັດໃຫ້ມີການສູນເສຍນ້ຳອອກ ທາງດ້ານຂ້າງອີກຕື່ມທາງໜຶ່ງ. ການລະບາຍຖ່າຍເທອາກາດດີຂຶ້ນ ເຊິ່ງເປັນຜົນດີກັບພັນໄມ້ບາງຊະນິດທີ່ບໍ່ຕ້ອງການນ້ຳຫລາຍ.

ການພິຈາລະນາຂໍ້ດີ ແລະ ຂໍ້ເສຍຂອງໂຖດິນເຜົາ

ຂໍ້ດີ :

- ຕົ້ນໄມ້ຈະເລີນເຕີບໂຕດີ ເນື່ອງຈາກມີຮູຫລາຍ ເຮັດໃຫ້ອາກາດຖ່າຍເທສະດວກ ແລະ ການລະບາຍນ້ຳໄດ້ດີ.

- ອຸນຫະພູມຂອງໂຖບໍ່ສູງເກີນໄປ ໂດຍສະເພາະລະດູຮ້ອນ
- ທຳຄວາມສະອາດໄດ້ງ່າຍ

ຂໍ້ເສຍ :

- ມີນ້ຳໜັກຫລາຍ ເຮັດໃຫ້ການເຄື່ອນໄຫວໄດ້ຍາກ

- ມີຂະໜາດບໍ່ແນ່ນອນ ເຮັດໃຫ້ເມື່ອເວລາເກັບມ້ຽນບໍ່ແຈບດີ ເປັນການສິ້ນເປືອງເນື້ອທີ່

- ເກີດມີໄຄ ແລະ ຝຸ່ນວິທະຍາສາດຕົກຄ້າງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ທຳຄວາມສະອາດໄດ້ຍາກ.

- ສິ້ນເປືອງນ້ຳ ແລະ ຝຸ່ນຍ້ອນວ່າມີການລະບາຍນ້ຳຫລາຍ

- ເມື່ອພືດປູກໃນໂຖເຕັມທີ່ ຮາກຈະແຜ່ເຕັມ ແລະ ໃກ້ຂອບໂຖ ເຮັດໃຫ້ຂາດນ້ຳ ຕົ້ນພືດຈະແຫ້ວແຫ້ງໄດ້ງ່າຍ.

- ແຕກງ່າຍ.

ເມື່ອພິຈາລະນາເຖິງຂໍ້ດີ ແລະ ຂໍ້ເສຍຂອງໂຖດິນເຜົາ ເປັນໂຖທີ່ເໝາະສົມກັບການປູກຕົ້ນໄມ້ທົ່ວໄປ.

3. ໂຖຢາງ (Plastic pots) ໝາຍເຖິງໂຖທີ່ເຮັດຈາກຢາງແຂງ ຫລືວັດຖຸອື່ນໆທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ມີຮູບຮ່າງກົມ ແລະ ຫລ່ຽມ ມີຂະໜາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປຕັ້ງແຕ່ 5-40 ຊັງຕີແມັດ.

ການພິຈາລະນາຂໍ້ດີ ແລະ ເສຍຂອງໂຖຢາງ

ຂໍ້ດີ :

- ມີນ້ຳໜັກເບົາ ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ງ່າຍ
- ເກັບມ້ຽນສະດວກບໍ່ສິ້ນເປືອງເນື້ອທີ່
- ບໍ່ແຕກງ່າຍ
- ບໍ່ມີໄຄ ຫລືຝຸ່ນຕົກຄ້າງ
- ທຳຄວາມສະອາດໄດ້ງ່າຍ
- ເກັບຮັກສາຄວາມຊຸ່ມໄດ້ດີ.

ຂໍ້ເສຍ :

- ຮາກພືດຂາດອອກຊີເຈນ ເນື່ອງຈາກອ້ອມຮອບໂຖບໍ່ມີຮູ
- ຮາກເໝົາໄດ້ງ່າຍ

- ມັກມີອຸນຫະພູມສູງໂດຍສະເພາະລະດູຮ້ອນ
- ຖືກແສງແດດດົນຈະຜ່ອຍແລະແຕກຫັກງ່າຍ.

ເມື່ອພິຈາລະນາເຖິງໂຖທັງສອງຊະນິດນີ້ແລ້ວ ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະກຳ ຄວນສັງເກດກ່ຽວກັບ ການຄັດເລືອກພັນໄມ້ລົງປູກ ວ່າພັນໄມ້ຊະນິດນັ້ນໆ ຈະເໝາະສົມກັບໂຖຊະນິດໃດ ໂດຍພິຈາລະນາເຖິງສິ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳ ຕົ້ນໄມ້ທີ່ປູກໃນໂຖຢາງ ຄວນພິຈາລະນາໄມ້ປະເພດທີ່ຕ້ອງການນ້ຳຫລາຍ ເພາະໂຖຢາງຈະຖ່າຍເທ ແລະ ລະບາຍນ້ຳອອກໄດ້ທາງປາກ ແລະ ລະບາຍນ້ຳທາງດ້ານລຸ່ມເທົ່ານັ້ນ ສ່ວນໂຖດິນເຜົາ ຈະໃຊ້ໄດ້ກັບຕົ້ນໄມ້ທີ່ຕ້ອງການນ້ຳຫລາຍ ແລະ ໜ້ອຍໄດ້ ແຕ່ຈະຕ້ອງໃຫ້ນ້ຳຫລາຍຂຶ້ນເມື່ອໃຊ້ປູກຕົ້ນໄມ້ທີ່ຕ້ອງການນ້ຳຫລາຍ.

- ຄວາມຕ້ອງການແສງແດດ : ໂຖດິນເຜົາ ເມື່ອຖືກແສງແດດຫລາຍ ວັດຖຸປູກຈະຮ້ອນຫລາຍເກີນໄປ ສະນັ້ນຄວນໃຊ້ກັບໄມ້ໃນຮົ່ມ ແຕ່ຖ້າຈະໃຊ້ກັບພັນໄມ້ກາງແຈ້ງ ຈະຕ້ອງຄວບຄຸມເລື່ອງຄວາມຊຸ່ມໃຫ້ດີ ສ່ວນໂຖດິນເຜົາເມື່ອໃຊ້ກັບພັນໄມ້ກາງແຈ້ງ ຄວນເພີ່ມນ້ຳໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ.

- ອຸນຫະພູມ : ໂຖຢາງຈະສູງໂດຍສະເພາະລະດູຮ້ອນ ເພາະສະນັ້ນຄວນ ຫລີກລ່ຽງ ການປູກໃນລະດູຮ້ອນໂດຍສະເພາະໄມ້ກາງແຈ້ງ ສ່ວນໂຖດິນເຜົາແມ່ນໃຊ້ໄດ້ທຸກລະດູການ.

- ດິນປະສົມ : ໂຖຢາງຈະຕ້ອງປຸງແຕ່ງດິນປະສົມໃຫ້ໂປ່ງ ມນການລະບາຍນ້ຳທີ່ດີ ຖ້າດິນບໍ່ໂປ່ງຈະເຮັດໃຫ້ນ້ຳຂັງ ຮາກຈະເນົ່າຕົ້ນໄມ້ຈະຕາຍໄດ້

4. ໂຖພິດ (Peat fiber post) ໂຖຊະນິດນີ້ເຮັດຈາກພິດມອສ ອັດເປັນຮູບຮ່າງໂຖ ມີຂະໜາດທົ່ວໆໄປ ປະມານ 2-4 ນິ້ວ ເປັນໂຖທີ່ອົບແຫ້ງ ເກັບໄວ້ໄດ້ດົນນານ ເວລາຈະນຳຕົ້ນໄມ້ໄປປູກໃນໝານ ອາດຈະປູກໄດ້ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງນຳຕົ້ນໄມ້ອອກຈາກໂຖ ແລະ ໂຖຊະນິດນີ້ສມາດເປັນຝຸ່ນໃຫ້ກັບຕົ້ນໄມ້ທີ່ປູກດ້ວຍ.

5. ກະທົງ (Plant band) : ພາຊະນະປູກຊະນິດນີ້ ມີປະໂຫຍດກ່ຽວກັບການເພາະກ້າ ແລະ ເວລາຢ່າຍປູກລົງດິນຈະບໍ່ກະທົບກະເທືອນຕໍ່ລະບົບຮາກ ເພາະບໍ່ເຮັດໃຫ້ແຫ້ວໄດ້ງ່າຍ ນິຍົມໃຊ້ໃບຕອງເຮັດເປັນກະທົງ ພາຍໃນກະທົງໃສ່ວັດຖຸເພາະແກ່ນພັນ ເປັນພາຊະນະປູກທີ່ປະຢັດເງິນຫຼາຍ.

6. ຖ້ວຍເຈັງຊຸບໄຂພາລາຟິນ (Paraffined paper cup) : ເປັນພາຊະນະປູກທີ່ມີຮູບຮ່າງຄ້າຍຈອກກະແລັມ ເວລາໃຊ້ຈະຕ້ອງນຳມາເຈາະຮູລະບາຍນ້ຳ ນິຍົມໃຊ້ກັບການກ້າຊົ່ວຄາວ ເຊັ່ນດຽວກັບກະທົງ ຫຼື ໂຖພິດ.

7. ຖົງຢາງ (Plastic) : ພາຊະນະປູກຊະນິດນີ້ຫາໄດ້ງ່າຍ ມີໃຫ້ເລືອກຫຼາຍຂະໜາດ ເໝາະສຳລັບການປູກພັນໄມ້ ຫຼື ພັນໄມ້ທີ່ໃຊ້ເປັນຕົ້ນຕໍ (Stock) ສຳລັບຕິດຕາຕໍ່ກົງທາຍກົງ ຫຼືການຜະລິດກ້າຕົ້ນໄມ້ຍືນຕົ້ນອື່ນໆ ຖ້າເປັນຖົງຢາງສີດຳ ເໝາະສຳລັບລະບົບ

ຮາກພືດທີ່ບໍ່ຕ້ອງການແສງສະຫວ່າງ ແລະ ນອກຈາກນີ້ ຍັງໃຊ້ຖົງຢາງໃສ່ທຳມະດາ ວິທີການຈະຕ້ອງເຈາະຮູລະບາຍນ້ຳດ້ານຂ້າງຖົງຢາງດ້ວຍ.

ຖົງຢາງນັບວ່າເປັນເປັນພາຊະນະທີ່ມີນ້ຳໜັກເບົາ ລາຄາຖືກ ບໍ່ເບື້ອງເນື້ອທີ່ ສາມາດເຫັນລະບົບຮາກໄດ້ງ່າຍ ສາມາດກວດສອບຄວາມສົມບູນຂອງຕົ້ນພືດໄດ້ ແຕ່ມີຂໍ້ຈຳກັດ ຄື ລົ້ມໄດ້ງ່າຍ.

8. ໂຖໂລຫະ (Metal containers) ພາຊະນະປູກຊະນິດນີ້ ໃຊ້ກັນຫຼາຍໃນເຮືອນກ້າໃນຕ່າງປະເທດເຊັ່ນ ຄາຣິພິເນຍ ຟໍລິດ້າ ເທັກຊັດ ຂະໜາດໂຖ ໂດຍທົ່ວໄປໃຊ້ຂະໜາດ 1 ກະລອນ ເຊິ່ງເປັນພາຊະນະທີ່ເຫຼືອໃຊ້ ຈາກໂຮງງານອຸດສາຫະກຳອາຫານກະປ່ອງ.

4.2 ດິນປູກ

ການພິຈາລະນາດິນປູກພາຍໃນເຮືອນກ້າ ມີຄວາມໝາຍທີ່ກ້ວາງເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ການກຽມດິນສຳລັບປູກພັນໄມ້ລົງດິນ ເພື່ອໃຊ້ເປັນຕົ້ນແມ່ເພື່ອການຂະຫຍາຍພັນ ແລະ ດິນປູກ ອີກຮູບແບບໜຶ່ງອອກມາໃນຮູບວັດຖຸປັບປຸງດິນ ໝາຍຄວາມວ່າ ມີວິທີການໃດທີ່ຈະຕື່ມວັດຖຸ ຕ່າງໆ ລົງໄປອາດຈະເປັນຈຳພວກອິນຊີວັດຖຸ (Organic material) ຫຼືອະນິນຊີວັດຖຸ (Inorganic material) ເພື່ອໃຫ້ເໝາະສົມກັບການປູກຕົ້ນໄມ້ລົງດິນ ແລະ ປູກລົງໂຖ.

ປະຈຸບັນຈະຫາດິນທີ່ເໝາະສຳລັບການປູກພືດນັ້ນຍາກ ນອກຈາກເປັນດິນທີ່ເປີດປ່າໃໝ່ໆ ເຊິ່ງຈະມີອິນຊີວັດຖຸຫຼາຍ ແຕ່ຖ້າດິນໃນບໍລິເວນເຮືອນເພາະຊຳບໍ່ດີ ຈະຕ້ອງປັບປຸງໃໝ່ ເຊັ່ນ ການກຽມຊຸມປູກທີ່ຖືກຕ້ອງ ການປຸງແຕ່ງດິນດ້ວຍວັດຖຸປັບປຸງແຕ່ງຫຼາຍຢ່າງປະກອບ ເພາະສະນັ້ນລັກສະນະໂດຍທົ່ວໄປປະກອບດ້ວຍເນື້ອດິນ (Soil texture) ທີ່ຕ່າງກັນອອກໄປ ເມື່ອພິຈາລະນາດິນປູກທົ່ວໄປປະກອບດ້ວຍດິນຕໍ່ໄປນີ້.

4.2.1 ດິນຊາຍ (Sandy soil)

ໂດຍທົ່ວໄປຈະເປັນດິນເນື້ອຫຍາບ ມີຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງຂອງອະນຸພາກໃຫຍ່ກວ່າ 0.02 ມິລິແມັດ ກ້ອນດິນແຕກອອກຈາກກັນງ່າຍ ຄຸນສົມບັດຂອງດິນຊະນິດນີ້ໂປ່ງຫຼາຍ ດູດຊັບນ້ຳ ຫຼື ຄວາມຊຸ່ມທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ພືດໄດ້ນ້ອຍ ມີການລະບາຍນ້ຳໄດ້ດີຫຼາຍ ແຕ່ດິນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນຕ່ຳ ຈະຕ້ອງປັບປຸງດິນຢູ່ເລື້ອຍໆ ເຊັ່ນການໃສ່ຝຸ່ນຄອກເລື້ອຍໆ ໃສ່ຝຸ່ນບົ່ມ ໃບໄມ້ເປື້ອຍ ຈິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ດິນໄມ້ຈະເລີນເຕີບໂຕ.

4.2.2 ດິນຜຸຜຸ່ຍ (Loamy soil)

ເປັນເນື້ອດິນທີ່ມີຂອບເຂດກວ້າງ ດິນໃນກຸ່ມນີ້ມີອະນຸພາກເສັ້ນຜ່າສູນກາງ ປະມານ 0.02-0.002 ມິລິແມັດ ປະກອບດ້ວຍດິນຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ

1. ດິນຜຸຜຸ່ຍຊາຍ (Sandy loams) ປະກອບດ້ວຍຂະໜາດເມັດຊາຍ ຫຼາຍ

ກວ່າ 50% ຂຶ້ນໄປ ແລະ ຈະມີປະລິມານອະນຸພາກດິນໜຽວ ແລະ ຕະກອນປ່ຽນແປງໄປ ໃນລະຫວ່າງ 20-50% ເປັນນິດທີ່ງ່າຍຕໍ່ການໄຖພວນ ເມັດພືດສາມາດແຕກງອກໄດ້ດີ.

2. ດິນຜຸຜຸຍ (Loams soil) ມີອົງປະກອບຂອງຂະໜາດເມັດດິນໜຽວນ້ອຍກວ່າ 20% ອະນຸພາກດິນຊາຍ ແລະ ຕະກອນຢ່າງລະ 30-50% ດິນຊະນິດນີ້ອຸ່ມຄວາມຊຸ່ມມີປະລິມານທາດອາຫານຫຼາຍ ເໝາະສົມສຳລັບການນຳໄປໃຊ້ປູກໄມ້ໂຖຫຼາຍ.

3. ດິນຜຸຜຸຍຕະກອນ (Silt loams) : ມີອະນຸພາກດິນໜຽວຕັ້ງກວ່າ 20% ມີອະນຸພາກຕະກອນຕັ້ງແຕ່ 50% ຂຶ້ນໄປ ມີອະນຸພາກຂອງຊາຍຕັ້ງກວ່າ 50% ດິນຊະນິດນີ້ຈະຕ້ອງໃສ່ຜຸ່ນຄອກຫຼາຍໆ.

4. ດິນຜຸຜຸຍໜຽວ (Clay loam) ມີອະນຸພາກດິນໜຽວປະມານ 20-30% ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຈະເປັນຈະເປັນສ່ວນຂອງອະນຸພາກຊາຍ ແລະ ດິນໜຽວຢ່າງລະ 20-50% ດິນປະເພດນີ້ ຄວນພິຈາລະນາປູກພືດທີ່ບໍ່ມັກນ້ຳຂັງ ບໍ່ເໝາະສົມທີ່ຈະນຳໄປປູກໄມ້ໂຖ.

4.2.3 ດິນໜຽວ (Clay soil)

ເປັນດິນທີ່ມີອະນຸພາກເສັ້ນຜ່າສູນກາງນ້ອຍກວ່າ 0.002 ມິລິແມັດເນື້ອດິນຈະລະອຽດຫຼາຍ ການຖ່າຍເທອາກາດ ແລະ ລະບາຍນ້ຳ ບໍ່ດີ ຈະຕ້ອງປັບປຸງດິນປູກໃໝ່

4.3 ວັດຖຸປັບປຸງດິນ

ວັດຖຸປັບປຸງດິນມີບົດບາດຕໍ່ການປູກຕົ້ນໄມ້ຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະໄມ້ໂຖ ປັບປຸງດິນມີ ຈຸດປະສົງ ຕ້ອງການໃຫ້ດິນມີຄວາມເໝາະສົມໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຕົ້ນພືດ ວັດຖຸປັບປຸງ ດິນແບ່ງອອກເປັນ 2 ປະເພດໃຫຍ່ໆຄື:

4.3.1 ອິນຊີວັດຖຸ (Organic material)

ເປັນສິ່ງທີ່ໃສ່ລົງໄປໃນດິນເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບທາງດ້ານພືຊີກຂອງດິນ ຫຼື ເພີ່ມຄວາມຜຸຜຸຍຂອງດິນ ແລະ ຍັງເຮັດໃຫ້ທາດອາຫານໃນດິນຖືກປົດປ່ອຍອອກມາໃນຮູບທີ່ເປັນ ປະໂຍດຕໍ່ພືດ ອິນຊີວັດຖຸທີ່ໃຊ້ປັບປຸງດິນໃຫ້ດີມີດັ່ງລຸ່ມນີ້ :

1. ຜຸ່ນຄອກ (Manure) : ໄດ້ແກ່ຂີ້ສັດຕ່າງໆເຊັ່ນ ງົວ ຄວາຍ ແບ້ ເປັດ ໄກ່ ຯຯ ເຊິ່ງຈະຂາດບໍ່ໄດ້ສຳລັບການປັບປຸງດິນ ໂດຍສະເພາະການປູກໄມ້ໂຖ.

2. ພືດ (Peat): ນິຍົມໃຊ້ເອີລົບ ແລະ ອາເມລິກາ ພືດເກີດຈາກຊາກພືດ ຕາມໜອງນ້ຳທີ່ຕາຍທັບຖືມກັນເປັນເວລາດົນນານຫຼາຍຮ້ອຍປີ ພືດແຕ່ລະຢ່າງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ຫຼາຍ ຂຶ້ນກັບຊາກພືດທີ່ໃຫ້ກຳເນີດ ສພາບການຜຸເປື້ອຍ ພືດທີ່ມີສີນ້ຳຕານອ່ອນ ແລະ ສີນ້ຳຕານເຫຼືອງ ເປັນພືດທີ່ປະກອບດ້ວຍຊາກຂອງມອສ ພືດປະເພດຜີມີລິດເປັນກົດແຮງ ສ່ວນພືດທີ່ມີສີນ້ຳຕານດຳ ມີລັກສະນະແຂງເປັນກ້ອນຫຼືເປັນເມັດ ມີຄວາມເປັນກົດແຮງ ເຖິງເປັນດ່າງເລັກນ້ອຍພືດທີ່ຂາຍກັນທົ່ວໄປເປັນຊະນິດທີ່ປົນສີເຫຼືອງ ແລະ ອັດເປັນກ້ອນ ມີຄວາມ ສາມາດໃນການດູດນ້ຳ

ໄດ້ຫຼາຍ ມີ ໂນໂຕຣເຈນ ຫຼາຍກວ່າ 1%.

ນອກຈາກໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກການປະສົມດິນປູກແລ້ວຍັງໃຊ້ໃນການປັກຊຳ ດຍມາປະສົມກັບຊີຍໃນອັດຕາ 1:1 ຫຼືໃຊ້ເພາະເມັດ ພືດທີ່ນຳມາໃຊ້ມີຫຼາຍຊະນິດ ພືດທີ່ມັກນຳ ມາໃຊ້ຫຼາຍຄື Sphagnum Moss ທີ່ເອີ້ນສັ້ນໆວ່າ Peat moss ປະກອບດ້ວຍ ເສັ້ນໃຍຂອງ Sphagnum moss ຫຼາຍກວ່າ 75% ໂດຍນ້ຳໜັກ ແລະມີອິນອິນຊີວັດຖູບໍ່ຕຳກວ່າ 90% ຂອງ ນ້ຳໜັກແທ້ໆ.

3. ຝຸ່ນປົ່ມ (Compost) ເປັນວັດຖຸປັບປຸງດິນທີ່ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ ຄຸນນະພາບ ທາງພືຊີກຂອງດິນດີຂຶ້ນເຮັດໃຫ້ດິນຜຸຜຸ່ຍ ໂປ່ງ ລະບາຍນ້ຳໄດ້ດີ ແລະ ຍັງເກັບຄວາມຊຸ່ມ ໄວ້ໄດ້ພໍ ເໝາະອີກດ້ວຍ ນອກຈາກນີ້ ຍັງເພີ່ມແຮ່ທາດທາງອາຫານແກ່ພືດດ້ວຍ.

4. ໃບໄມ້ເປື້ອຍ ເປັນວັດຖຸປັບປຸງດິນໄດ້ດີ ຊ່ວຍປັບປຸງສະພາບລະບາຍນ້ຳ ດິນປະສົມໂປ່ງ ແລະ ມີທາດອາຫານແກ່ພືດດ້ວຍ.

5. ຕົ້ນສາລີແທ້ໆ ຂີ້ເລື້ອຍ ຂີ້ກົບ ແກບຂີ້ເຖົ້າແກບ ເປືອກຖົ່ວ ວັດຖຸປັບປຸງດິນ ເຫຼົ່ານີ້ ເປັນເສດເຫຼືອທີ່ໄດ້ຈາກໂຮງງານປະເພດຕ່າງໆ ສາມາດໃຊ້ແທນພືດໄດ້ ການໃຊ້ວັດຖຸ ເຫຼົ່ານີ້ຄວນຄຳນຶງເຖິງອັດຕາສ່ວນ ຄາບອນ ແລະ ໂນໂຕຣເຈນ (C/N ratio) ເຊິ່ງຄວນຢູ່ປະມານ 50:1 ຫຼືຕ່ຳກວ່າ ຖ້າສູງກວ່ານີ້ຈະຕ້ອງເພີ່ມຝຸ່ນໂນໂຕຣເຈນເຂົ້າໄປ ເຈົ້າຂອງເຮືອນກ້າຄວນ ພິຈາລະນາເລືອກວັດຖຸເຫຼົ່ານີ້ທີ່ມີຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນເປັນຫຼັກ ແລະ ຢູ່ໃນສະພາບຜຸເປື້ອຍແລ້ວ.

6. ຊຸຍໝາກພ້າວ (Cair dust) ເປັນເສດເຫຼືອທີ່ໄດ້ຈາກໂຮງງານ ອຸດສາຫະ ກຳເຮັດເບາະລົດ ເອົາສະເພາະຊຸຍເທົ່ານັ້ນ ສ່ວນເສັ້ນໃຍໂຮງງານຈະນຳໄປໃຊ້ປະໂຫຍດ ຄຸນສົມ ບັດ ຂອງຊຸຍໝາກພ້າວ ອຸ່ມນ້ຳໄດ້ດີ ນ້ຳໜັກເບົາ ມີຄວາມຢຸ່ນຕົວດີ ບໍ່ອັດແໜ້ນ ຮາກພືດຈະເລີນ ເຕີບໂຕໄດ້ດີ ສາມາດໃຊ້ໃນການກ້າແກ່ນ ການງ່າ ທາບກິ່ງ.

7. ກາກເປບຊີ (activated sludge cake) ເປັນກຸ່ມຕະກອນ ຂອງ ແບັກທີເລຍ ທີ່ເກີດຈາກຂະບວນການກຳຈັດນ້ຳເສຍທີ່ເອີ້ນວ່າ aerobic method.

8. ກາກນ້ຳຕານ (Fiber cake) ເປັນວັດຖຸເຫຼືອໃຊ້ຈາກໂຮງງານນ້ຳຕານ ໃນຂັ້ນຕອນ ໜີບອອ້ຍໂດຍໃຫ້ສິ່ງເຈືອປົນມາກັບອ້ອຍຕົກຕະກອນ ແລະ ໃສ່ປູນປະກອບດ້ວຍ ສານ ແຂວນລອຍຂອງອິນຊີວັດຖູພຸ່ງກະຈາຍ ຢູ່ໃນນ້ຳອ້ອຍຮວມກັບແອນໄອອອນຂອງອິນຊີ ແລະ ອະນິນຊີສານ.

ຕາຕະລາງທີ 1. ສະແດງເປີເຊັນທາດອາຫານ C /N ratio ແລະ pH

ອິນຊີວັດຖຸ	ເປີເຊັນ						C / N ratio	pH
	N	P ₂ O ₅	K ₂ O ₃	CaO	MgO	C		
ແກບດິບ	0,30	0,13	0,51	0,94	0,07	47,66	159	6,2
ແກບເປື້ອຍ	0,74	0,35	0,41	0,92	0,22	12,55	17	6,1
ຖ່ານແກບ	0,07	0,19	0,13	0,27	0,07	9,26	132	7,0
ເປືອກຖົ່ວດິນ	0,84	0,29	1,16	0,62	0,22	58,06	69	7,3
ບັນທຸກງົວ	1,13	0,52	1,19	1,78	0,38	41,45	37	7,05
ໃບກ້າມປູ	1,59	0,77	1,05	2,71	0,90	21,10	13	6,6
ໃບກ້າມປູເປື້ອຍ	2,33	0,41	0,48	3,81	0,85	30,84	13	6,6
ຊຸຍໝາກພ້າວ	0,39	0,18	2,82	0,457	0,17	62,17	159	6,2
ຫຍ້ານວນນ້ອຍເປື້ອຍ	3,23	0,76	1,54	1,04	0,85	45,48	14	5,4
ຂີ້ກົບ	0,06	0,12	0,05	0,32	0,15	63,71	1061	6,7
ກາກເປບຊີ້	5,94	3,08	0,88	4,67	0,33	37,81	6	7,5
ຝຸ່ນເທດສະບານ	0,95	1,05	0,99	9,50	0,85	17,52	18	7,9

ອິນຊີວັດຖຸ (Inorganic material) ເປັນວັດສະດຸບຸງຄົນທີ່ມີຈຸດມຸ່ງໝາຍ ເພື່ອການລະບາຍນ້ຳປະກອບດ້ວຍ.

1. ຊາຍ (sand) ເປັນວັດສະດຸບຸງຄົນທີ່ມີຂະໜາດເສັ້ນຜ່າກາງຕັ້ງແຕ່ 0.06 ເຖິງ 2.0 mm ສ່ວນປະກອບແຮ່ທາດໃນຊາຍຂຶ້ນກັບຊະນິດຫີນ ຊາຍທີ່ເກີດຈາກຫີນ (Quarts) ມີສ່ວນປະສົມ ຂອງ ຊີລິກາດ (silica) ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ເໝາະສຳລັບໃຊ້ໃນການຂະຫຍາຍພັນພືດ ສ່ວນຊາຍທີ່ເຮັດປູນປູາສະເຕີ (Plaster)ເປັນຂະໜາດທີ່ເໝາະທີ່ນຳມາໃຊ້ໃນກິ່ງປັກຊຳ. ຊາຍທີ່ມີຄຸນສົມບັດດີພ້ອມຈະນຳມາເປັນສ່ວນປະສົມດິນປູກ ຄວນເປັນຊາຍນ້ຳຈືດ, ເມັດກົມເປັນຊາຍຫຍາບ ຊຶ່ງຊ່ວຍໃຫ້ສະພາບດິນໂປ່ງ ລະບາຍນ້ຳໄດ້ດີ, ສ່ວນຊາຍລະອຽດເປັນເມັດບໍ່ລຽບບໍ່ເໝາະສຳລັບນຳມາປະສົມດິນປູກ ການລະບາຍນ້ຳບໍ່ດີ.

2. ເວີມິຄ໌ໄລທ (Vermiculite) ເປັນສານຈຳພວກໄມກາ (Mica) ຫລັງຈາກຖືກອົບດ້ວຍຄວາມຮ້ອນ ເອີ້ນຊື່ທາງເຄມີວ່າ ແມກນີຊຽມມໍລູມິນຳ ຊີລິເກດ (Magnesium aluminum iron silicate) ມີນ້ຳໜັກເປົາປະມານ 6 ເຖິງ 10 ປອນຕໍ່ 1 ລູກບາດຟຸດມີລັກສະນະເປັນກ້ອນນ້ອຍໆ ມີຮູຄ້າຍຄືຟອງນ້ຳ ມີຂະໜາດຕ່າງໆກັນດັ່ງນີ້ :

ເຼວດ 1 ມີເມັດຂະໜາດ 5 _ 8 mm.

ເຼວດ 2 ມີເມັດຂະໜາດ 2 _ 3 mm.

ເຫຼັດ 3 ມີເມັດຂະໜາດ 1 _ 2 mm.

ເຫຼັດ 4 ມີເມັດຂະໜາດ 0.75 _ 1 mm.

ຂະໜາດທີ່ເໝາະສົມສຳລັບປະສົມດິນປູກ ຄື : ເຫຼັດ 2 ແລະ ເຫຼັດ 3 ເວລາໃຊ້ບໍ່ຄວນກົດ ຫຼື ອັດແທ້ໝົດໃນຂະນະທີ່ຍັງປຸກຢູ່ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ຮູຜຸນໝົດໄປ .

3. ເພີໄລທ (Perlite) ເກີດຈາກຫີນພູເຂົາໄຟ ແລະ ນຳມາບິດ ແລະ ຮ່ວນ ໃຫ້ມີຂະໜາດທີ່ຕ້ອງການ ແລ້ວ ອົບໃຫ້ນ້ຳທີ່ຕິດຢູ່ລະເຫີຍ ນ້ຳໜັກເບົາປະມານ 6 _ 8 ປອນ ຕໍ່ 1 ແມັດກ້ອນ. ເພີໄລທ ມີສີເທົາປາສະຈາກເຊື້ອ ເນື່ອງຈາກຖືກອົບດ້ວຍຄວາມຮ້ອນ ມີທາດອາລູມີນຳ ໂປຼແຕຣ໌ສຊຽມ ແລະ ໂຊດຽມຢູ່ດ້ວຍ .

4.4 ດິນປະສົມ (Soil mixture)

ດິນປະສົມເກີດຈາກການນຳເອົາວັດສະດຸບຸ່ງແຕ່ງຊະນິດຕ່າງໆເຊັ່ນ : ດິນຮ່ວນ, ຝຸ່ນຄອກ, ຝຸ່ນໝັກ, ໃບໄມ້ປະສົມແກບ, ຂີ້ເຖົ້າແກບ, ຊຍໝາກພ້າວ , ຊາຍ ຫຼື ວັດສະດຸບຸ່ງແຕ່ງ ອື່ນນຳມາປະສົມກັນຕາມອັດຕາສ່ວນຕ່າງໆກັນ ເພື່ອນຳມາໃຊ້ໃນການປູກຕົ້ນໄມ້ລົງດິນ, ປູກໄມ້ ລົງພະສະໜະຕ່າງໆ ກັນຕາມຈຸດປະສົງ ຂອງ ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດການເພາະຊຳ.ດິນປະສົມສາມາດ ນຳມາໃຊ້ໃນວຽກຕ່າງໆດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

4.1.1 ດິນປະສົມເພື່ອການເພາະກ້າເມັດໄມ້ດອກ, ພືດຜັກຊະນິດຕ່າງໆ ມັກມີຂະໜາດ ນ້ອຍ ແລະ ອ່ອນແອ

ການໃຊ້ດິນປະສົມເພື່ອການເພາະກ້າຄວນເປັນດິນທີ່ສາມາດຮັກສາສະພາບ ແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ : ປະລິມານນ້ຳທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ພືດ ແລະ ສະພາບອື່ນໆ. ໃນດິນທີ່ເໝາະສົມສຳ ລັບການງອກ ຂອງ ເມັດ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຂອງ ກ້າອ່ອນ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງທາດອາຫານໃນດິນປະ ສົມ. ດິນປະສົມຈຳເປັນຕ້ອງມີຄວາມລະອຽດສົມດູນກັບ ຂະໜາດ ຂອງ ເມັດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການ ງອກ ຂອງ ເມັດເປັນໄປໄດ້ໄວ. ດັ່ງນັ້ນ, ສ່ວນປະສົມ ຂອງ ດິນຄວນໃຊ້ວັດສະດຸ ແລະ ອັດຕາສ່ວນ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

1. ເປືອກໄມ້ ຂີ້ເລື້ອຍ ຝຸ່ນຄອກ ຝຸ່ນອິນຊີ ຝຸ່ນໝັກ..ວັດສະດຸຕ່າງໆ ເຫລົ່ານີ້ຈະຕ້ອງໝັກລວມກັບຝຸ່ນເຄມີມາແລ້ວໄລຍະໜຶ່ງ ເພື່ອໃຫ້ມີໄນໂຕຣເຈນພຽງພໍ ແລະ ຢູ່ໃນ ຮູບທີ່ເກາະຍືດກັບອິນຊີວັດຖຸເຫລົ່ານັ້ນ ວັດສະດຸເຫລົ່ານີ້ ໃຫ້ໃຊ້ 2 ສ່ວນ.

2. ດິນຮ່ວນ ຫຼື ຊາຍລະອຽດປະມານ 1 ສ່ວນ.

3. ຝຸ່ນເຄມີສູດ 5: 10 : 10 ຫຼື ສູດໃກ້ຄຽງ ປະມານ 0.4 ເປີເຊັນ.

4. ປູນບົດ ຫຼື ຍິບຊຳປະມານ 0.6 ເປີເຊັນ.

ອີກສູດໜຶ່ງໃຊ້ກັບການເພາະເມັດທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ພາຍໃນເມັດມີອາຫານສຳຮອງພຽງ ພໍ ອາດໃຊ້ວັດສະດຸດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

5. ຊຍໝາກພ້າວປະມານ 1 ສ່ວນ .

6. ຊາຍປະມານ 1 ສ່ວນ .

4.4.2 ດິນປະສົມປູກໄມ້ກະຖັງ

ການປະສົມດິນເພື່ອປູກໄມ້ກະຖັງຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄຸນສົມບັດທີ່ເໝາະສົມຕາມ ຊະນິດ ຂອງພືດທີ່ຈະປູກ ສູດຕ່າງໆ ອາດຈະປ່ຽນແປງໄດ້ ເຊັ່ນ: ດິນທີ່ນຳມາປະສົມມີປະລິມານ ຂອງຊາຍຫລາຍ ອາດລຸດປະລິມານຊາຍໃນສ່ວນປະສົມຕາມຄວາມເໝາະສົມ ຫຼື ຕົ້ນໄມ້ທີ່ມັກ ທາດອາຫານສູງ ອາດເພີ່ມອິນຊີວັດລົງໄປໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນປະມານ 1/2- 1 ສ່ວນ ຕາມຄວາມຈຳ ເປັນ ແລ້ວຈຶ່ງສັງເກດຈາກການສຳພັດດ້ວຍມື ຈະຮູ້ສຶກນຸ່ມນວນ ເບົາມື ບົບເບິ່ງແລ້ວຄາຍອອກຈະ ບໍ່ຈັບກັນເປັນກ້ອນແໜ້ນ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ ຂໍແນະນຳສູດປະສົມດິນປູກໄມ້ກະຖັງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ດິນຮ່ວນ 1 ສ່ວນ
 ຊາຍ 1 ສ່ວນ.
 ອິນຊີວັດ (ຂີ້ເລື່ອຍ, ຝຸ່ນຄອກ, ຝຸ່ນໝັກ,) 1 ສ່ວນ.
 ຝຸ່ນເຄມີສູດ 0-10-10 ປະມານ 0.4 ເປີເຊັນ.
 ຝຸ່ນບົດ ຫຼື ຍົບຊຳ ປະມານ 0.6 ເປີເຊັນ.
2. ດິນຮ່ວນ 3 ສ່ວນ.
 ຝຸ່ນຄອກ 2 ສ່ວນ.
 ຝຸ່ນໝັກ 2 ສ່ວນ.
 ໃບໄມ້ພຸ 2 ສ່ວນ.
 ຊາຍ 1 ສ່ວນ.
 ຂີ້ເຖົ້າແກບ 1 ສ່ວນ.
 ແກບ 1 ສ່ວນ.
3. ເຄື່ອງປູກ ຈອນອິນສ (John Innes Potting Compost)
 ດິນຮ່ວນ 7 ສ່ວນ
 ພືດ 3 ສ່ວນ ໂດຍປະມານ.
 ຊາຍ 2 ສ່ວນ

ສ່ວນປະສົມ 1 ຄົວບົກຫລາຕື່ມຝຸ່ນ:

ກະດູກປັ່ນ	2	ປອນ
ຊຸບເປີຟອສເຟດ	1	ປອນ
ໂປຼແຕສຊຽມຊັນເຟຕ	1	ປອນ
ແຄລຊຽມຄາບໍເນຕ	1	ປອນ
4. ດິນປະສົມພືດສວນ (K.U. soil mixes)
 ດິນຮ່ວນ 1 ສ່ວນ

ຝຸ່ນຄອກ	1	ສ່ວນ
ຊາຍ	1	ສ່ວນ
ເປືອກຖົ່ວ	1	ສ່ວນ
ສ່ວນປະສົມ	1	ຄົວບົກເມດຕື້ມຝຸ່ນ
ຝຸ່ນສູດ 5-10-5	1	ກິໂລ
ປູນດິບ	1	ກິໂລ
ກະດູກປິ່ນ	1/2	ກິໂລ

(ຖ້າບໍ່ມີເປືອກຖົ່ວ ໃຊ້ວັດສະດຸອື່ນແທນ ເຊັ່ນ : ຊຸຍໝາກພ້າວ, ແກບ, ຂີ້ເລື້ອຍ..)

5. ເຄື່ອງປູກສຳລັບປູກໄມ້ໃຫ້ທົວ ແລະ ໄມ້ດອກທີ່ຕ້ອງການຄວາມ
ຊຸ່ມສູງ ເຊັ່ນ: ບອນສີ, ກະລອກຊີເນຍ, ບີໂກເນຍ.

ຊຸຍໝາກພ້າວ	1	ສ່ວນ
ຊາຍ	1	ສ່ວນ
ໃບໄມ້ພຸ	1	ສ່ວນ
ຝຸ່ນຄອກ (ເຖົ້າ)	1/2-1	ສ່ວນ.
ເຄື່ອງປູກ 1	ຄົວບົດເມດຕື້ມຝຸ່ນ:	
ຊຸບເປີຟອສເຟຕ	1	ກິໂລ
ປູນຂາວ	1/2	ກິໂລ
ຝຸ່ນສູດ 14-14-14	1	ກິໂລ

6. ໄມ້ດອກທົ່ວໆໄປ

ສູດທີ່ 1

ດິນ	1	ສ່ວນ
ຊຸຍໝາກພ້າວ	1	ສ່ວນ
ແກບຜູ	1	ສ່ວນ
ຝຸ່ນຄອກ	1	ສ່ວນ

ສູດທີ່ 2

ຫຍ້າຜູ	3	ສ່ວນ
ຊຸຍໝາກພ້າວ	1	ສ່ວນ
ແກບດິນ	1	ສ່ວນ
ປຸ້ຍຄອກ	1	ສ່ວນ

ສູດທີ່ 3

ແກບຜູ	1	ສ່ວນ
-------	---	------

	ຖ່ານແກບ	1	ສ່ວນ
	ກາກເປັນຊີ້	1/2	ສ່ວນ
	ປຸ້ຍຄອກ	1/2	ສ່ວນ
	ທາຍ	1	ສ່ວນ
ສູດທີ່ 4			
	ດິນ	1	ສ່ວນ
	ປຸ້ຍຄອກ	1	ສ່ວນ
	ແກບຜູ	1	ສ່ວນ
	ຖ່ານແກບ	1	ສ່ວນ
ສູດທີ່ 5			
	ຊາຍ	1	ສ່ວນ
	ຊຍໝາກພ້າວ	1	ສ່ວນ
	ແກບຜູ	1	ສ່ວນ
	ຖ່ານແກບ	1	ສ່ວນ
	ປຸ້ຍຄອກ	1	ສ່ວນ
ສ່ວນສົມທັງ 5 ສູດ ຄົວບິກແມັດເດີມ			
	ປຸ້ຍສົມສູດ 14-14-14 ຫລື 15-15-15	1	ກກ.
	ປຸ້ຍຟອກເຟດ ຫລື ກະດູກປົນ	1	ກກ.
	ປູນຂາວ	1/2	ກກ.
ສູດທີ່ 6 ໃຊ້ປູກກຸຫລາຍໄມ້ກະຖາງ			
	ແກບ	3	ສ່ວນ
	ຖ່ານແກບ	2	ສ່ວນ
	ປຸ້ຍຄອກ	1	ສ່ວນ
	ດິນເດັກນ້ອຍ		
ສ່ວນສົມ 1 ຄົວບິກ ເມດເດີມ			
	ປຸ້ຍສູດ 5-10-5	1	ກກ.
	ກະດູກປົນ	1	ກກ.
	ປູນດິນ	1	ກກ.
	ຫລື ປູນຂາວ	1	ກກ.
7	ໃຊ້ປູກລ້ຽງໄມ້ປະດັບໃນສາທາລະນະເພາະຊຸກຳທີ່ທຳເປັນທຸລະກິດໃຫຍ່ໆ		

ດິນສ່ວນ	6	ສ່ວນ
ຊາຍຫຍາບນຳຈິດ	2-3	ສ່ວນ
ປຸ້ຍຄອກ (ຂີ້ໄກ່ແກບ	2	ສ່ວນ
ຊຸຍໝາກພ້າວ	2	ສ່ວນ
ຂີ້ເຖົ້າແກບ	2	ສ່ວນ
ເປືອກຖົ່ວປົນ	2	ສ່ວນ
ແກບດິນ	2	ສ່ວນ
ຊານອ້ອຍປົນ ຫລື ຊັງຂ້າວໂພດປົນ 2		ສ່ວນ
(ສ່ວນສົມ 1 ຄົວປົກເມັດ ເດີມ)		
ປຸ້ຍຟອກເຟດສູດ	0-46-0	ປະມານ 1/4 ກກ
ປຸ້ຍສູດ	15-15-15	ປະມານ 1/4 ກກ
ປູນຂາວ		ປະມານ 1/4 ກກ

ສູດດິນປະສົມທີ່ກ່າວມາທັງໝົດວັດສະດຸບາງຊະນິດບໍ່ສາມາດຫາໄດ້ໃນທ້ອງຖິ່ນ ອາດໃຊ້ວັດສະດຸອື່ນໆທີ່ມີຄຸນສົມບັດໃກ້ຄຽງກັນແທນກໍໄດ້ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຫລຸດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໄດ້ອີກ ການປະສົມດິນໃຫ້ໃຊ້ວັດສະດຸທີ່ເບົາຢູ່ຂ້າງລ່າງ ແລະ ໃຊ້ວັດສະດຸ ທີ່ໝັກກອງທັບລົງໄປ ແລ້ວຈຶ່ງ ສົມກັບໄປກັບມາ 2-3 ຄັ້ງ ວັດສະດຸຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງຂຶ້ນໝາດໆ ຊ່ວຍໃນການກະຈາຍຂອງວັດສະ ດຸຕ່າງໆ ທົ່ວເຖິງ.

4.5 ອຸປະກອນການໃຫ້ນ້ຳ

ການຈັດອຸປະກອນການໃຫ້ນ້ຳ ແລະ ວິທີການໃຫ້ນ້ຳໃນສະຖານເພາະຊຳ ເປັນສິ່ງທີ່ຜູ້ດຳ ເນີນການ ສະຖານ ເພາະຊຳກຳໜົດຂຶ້ນ ຕາມຂະໜາດສະຖານເພາະຊຳ ຕາມຊະນິດຂອງພັນຕົ້ນ ໄມ້ ຕາມສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຂຶ້ນແສງແດດ ແຫລ່ງນ້ຳ

- ຄຸນສົມບັດຂອງນ້ຳທີ່ໃຊ້ໃນສະຖານເພາະຊຳ.

1. ສະອາດບໍ່ມີຕະກອນ ບໍ່ຊຸ່ນເໝັນ.
2. ມີຄວາມເປັນກວດ - ຄ່າງພໍເໝາະ ຢູ່ລະຫວ່າງ 6-7.
3. ມີປະລິມານເກືອແຮ່ນ້ຳຈຳນວນນ້ອຍບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ພືດ ເກືອແຮ່ທີ່ພົບໃນ

ຮູບສານລະລາຍທີ່ຢູ່ໃນນ້ຳ ເຊັ່ນ

- ຊະນິດຂອງນ້ຳທີ່ໃຊ້ໃນສະຖານເພາະຊຳ.

1. ນ້ຳຝົນ ເປັນນ້ຳທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ສະອາດ ມີ ປົນຢູ່ເລັກນ້ອຍ ເໝາະສຳຫລັບ

ໃຫ້ໃນສະຖານເພາະຊາ ຊຶ່ງໃຊ້ກັບພືດໄດ້ເປັນຄັ້ງຄາວໃນຂະນະທີ່ຝົນຕົກເທົ່ານັ້ນ ພຽງ ລົງທຶນສ້າງທີ່ເກັບນ້ຳຝົນເພື່ອນຳມາໃຊ້ສະຖານເພາະຊາຈະເປັນການລົງທຶນທີ່ສູງເກີນໄປບໍ່ມີຜູ້ນຳ ຍົມ ນຳກັນ.

2. ນ້ຳປະປາ ເປັນນ້ຳທີ່ມີຄວາມສະອາດເຊັ່ນກັນ ແຕ່ຍັງມີເກືອແຮ່ທີ່ປົນຢູ່ນ້ຳ ຊຶ່ງຂຶ້ນ ຢູ່ກັບປະເທດນັ້ນໆດ້ວຍ ນ້ຳປະປາມີຄຳລິນສົມຢູ່ເວລາໃຊ້ ຄວນມີຖັງພັກນ້ຳເພື່ອໃຫ້ຄຳລິນຕົກຕະ ກອນ.

3. ນ້ຳບາດານ ມີປະລິມານເກືອແຮ່ໂດຍສະເພາະ ບໍລິເວນ ຂອງປະເທດໄທ ມີເກືອ ແຄລຊຽມ ແລະ ແມກນີຊຽມ ໃບການບໍ່ເນດ ເຮັດໃຫ້ເກີດນ້ຳກະດ້າງ.

4. ນ້ຳຈາກແມ່ນ້ຳ ບໍ່ເປັນນ້ຳທີ່ບໍ່ຄ່ອຍສະອາດ ບາງທ້ອງທີ່ມີແຄລຊຽມ ແມກນີຊຽມ ເຫລັກ ລະລາຍຢູ່.

▪ ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂອງພືດໃນສະບັບເພາະຊາ

ການໃຫ້ນ້ຳແກ່ພືດ ໃນສະຖານເພາະຊານັ້ນ ຂຶ້ນຢູ່ກັບປະຈຸບັນຫລາຍຢ່າງປະ ກອບເຊັ່ນ ຄວາມຂຶ້ນໃນອາດກາດ ອຸນຫະພູມ ແສງແດດ ຊະນິດພືດ ຂະນາດຂອງກະຖັງທີ່ໃຊ້ປູກ ສ່ວນສົມຂອງດິນປູກ ຫລັກການປະຕິບັດຕົວຈິງ ນັ້ນໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວໃຊ້ວິທີ ສັງເກດຄວາມຂຶ້ນ ຂອງດິນປູກ ເມື່ອຈັບເບິ່ງເລີ່ມແຫ້ງ ແສງແດດວ່າຕ້ອງໃຫ້ນ້ຳແລ້ວ ຫລື ວິທີໂດຍຕົງຈາກການວັດ ຄ່າຄວາມຂຶ້ນໃນດິນຈາກເຄື່ອງມືແທກຄວາມຂຶ້ນ (Tensiometer) ຈາກການທົດລອງພົບວ່າປະ ລິມານນ້ຳທີ່ໃຊ້ກັບຕົ້ນໄມ້ກະຖັງຂະໜາດຕ່າງ ກັນມີດັ່ງນີ້:

ກະຖັງ 4 ນິ້ວ ແບບ Standard	ໃຊ້ນ້ຳ 100	ມິລິຕໍ່ວັນ
ກະຖັງ 6 ນິ້ວ ແບບ Standard	ໃຊ້ນ້ຳ 200	ມິລິຕໍ່ວັນ
ກະຖັງ 8 ນິ້ວ ແບບ Standard	ໃຊ້ນ້ຳ 500	ມິລິຕໍ່ວັນ

ວິທີການໃຫ້ນ້ຳໃນສະຖານເພາະຊາ

ວິທີການໃຫ້ນ້ຳແບບຕ່າງໆ ທີ່ຈະນຳມາໃຊ້ໃນສະຖານເພາະຊາ ມີຢູ່ຫລາຍຮູບ ແບບດ້ວຍກັນ ຊຶ່ງຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໃຈຫລາຍໆ ຢ່າງດ້ວຍກັນ ເຊັ່ນ : ຂະນາດຂອງສະຖານເພາະຊາ ແຮງງານ ປະລິມານນ້ຳ ຊະນິດຂອງພືດ ເງິນທຶນ ດັ່ງນັ້ນພໍຈະກ່າວຖືງວິທີການການໃຫ້ນ້ຳໃນສະ ຖານເພາະຊາ ໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

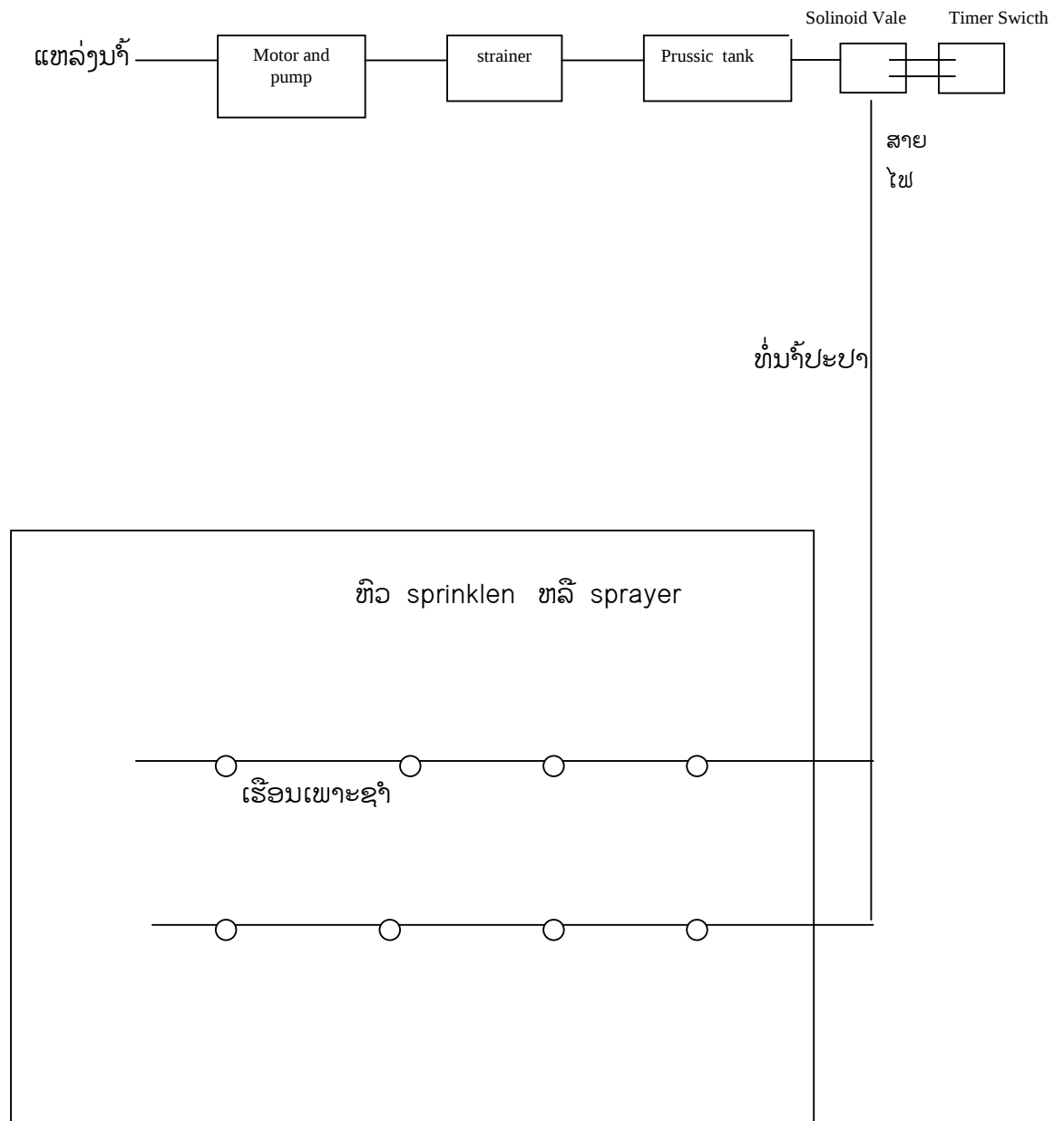
1). Overhead watering ເປັນວິທີການໃຫ້ນ້ຳໂຫຍລົງ ເທິງຕົ້ນພືດ ມີຂໍ້ເສຍຫລາຍ ຢ່າງ ດ້ວຍກັນເຊັ່ນ ການແຜ່ກະຈາຍຂອງເຊື້ອໂລກໄປໄດ້ໄວ ດອກ ແລະ ໃບຊາຖ້າທົດແຮງໂດຍ ເກີນໄປ ການທົດດ້ວຍວິທີນີ້ ແບ່ງໄດ້ຫລາຍຢ່າງດ້ວຍກັນ.

ກ. ໃຊ້ບົວທົດນ້ຳ ຫລື ໃຊ້ສາຍຍາງຕໍ່ກັອກນ້ຳໂດຍກົງ ປາຍທໍ່ສວມດ້ວຍຫົວ ສົດປັກບົວ ວິທີການນີ້ໃຊ້ໄດ້ດີກັບໄມ້ ດອກ ທີ່ຍັງບໍ່ອອກດອກ ຫລື ຂະນະຕົ້ນຍັງນ້ອຍ ໄມ້ໃບທີ່ມີ ໃບໃຫຍ່ ໃບມັກຈະຕົກໃນຂະນະທີ່ທົດໃໝ່ໆ ເພາະສະນັ້ນ ການສົດຈະຕ້ອງລະວັງ ແຕ່ຜູ້ທົດສາ

ມາດທົດສາມາດລົກລ້ຽງໄດ້ໂດຍການທົດສະເພາະ ໂດຍຕົ້ນເທົ່ານັ້ນ ການທົດດ້ວຍວິທີນີ້ມີຂໍ້ຕົຫລາຍຢ່າງ ເຊັ່ນ : ສາມາດຄອບຄຸມ ປະລິມານນ້ຳທີ່ໃຫ້ກັບພືດ ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຕ່າງກັນ ໂດຍສະເພາະ ກັບສະຖານເພາະຊາທີ່ ທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ.

ຂ. Sprinkler ຫົວສີດທີ່ອອກແບບມີຫລາຍຊະນິດແລ້ວແຕ່ ບໍລິສັດ ຜູ້ຜະລິດຈະອອກແບບມາໂດຍທົ່ວໄປແບ່ງໄດ້ 2 ແບບຄື.

- ແບບຫົວສີດບໍ່ໝຸນ ແຕ່ເດີມອອກແບບໃຊ້ກັບການໃຫ້ນ້ຳສະນານຫຍ້າ ແລະ ສາມາດ ນຳມາໃຊ້ກັບໄມ້ກະຖັງຂະໜາດນ້ອຍໄດ້ ມີອັດຕາການໝຸນນ້ຳສູງ ຫົວສີດຈະຟືນນ້ຳອອກມາເປັນຮູບຕ່າງໆ ກັນເຊັ່ນ ສີ່ຫຼ່ມວົງກຳ.

ຮູບທີ 1. ແຜນຜັງແສງລະບົບການໃຫ້ນ້ຳພາຍໃນເຮືອນເພາະຊຳ

- ຫົວສີດແບບໝູນ ແບບນີ້ຈະໝູນເຂົ້າ 1-2 ຮອບຕໍ່ນາທີ ເໝາະສຳຫລັບ ການໃຫ້ນ້ຳ ບໍລິເວນກາງ ກະຖັງໃຫຍ່ ມີທັງໝູນໂດຍຮອບ ແລະ ໝູນບໍ່ຮອບ.

ການໃຫ້ນ້ຳແບບ Sprinkler ໃນສະຖານເພາະຊຳ ອາດຕິດຕັ້ງແບບການເລກກໍ ໄດ້ແຕ່ຈະຕ້ອງມີອຸປະກອນຄອບຄຸມເວລາການໃຫ້ນ້ຳ ປະຕິບິດເປີດນ້ຳ ມໍເຕີ ປື້ມນ້ຳ ຖັງເກັບ ຄວາມດັນ ຊຶ່ງໃຊ້ລະບົບດຽວກັນເບິ່ງລົງພົ້ນໝອກສາມາດແຍກການທຳງານຂອງອຸປະກອນດັ່ງ ກ່າວ ຄື :

+ ມໍເຕີ ແລະ ປື້ມນ້ຳ (Motor and water pump) ເປັນຕົວສຳຫລັບດູດແລະ ສົ່ງນ້ຳຜ່ານຖັງຄວາມດັນ ປະຕູນ້ຳ ແລະ ສົ່ງໄປຖັງຫົວສີດໂດຍທັງຖັງຄວາມດັນໃຫ້ສຳພັດ ກັບຈຳ ນວນຫົວສີດ.

+ ຖັງເກັບຄວາມດັນ (Pressure tank) ເປັນຖັງພັກນ້ຳເຮັດດ້ວຍໂທຫະສາ ມາດເກັບຄວາມດັນໄດ້ຫລາຍກ່ວາ 60 ປອນ/ຕາລາງນິ້ວ ມີຂະໜາດຕ່າງໆ ກັນຂຶ້ນຢູ່ກັບປະລິ ມານງານທີ່ໃຊ້ ເຊັ່ນ : ຂະໜາດ 50,100,150,200 ລິດ ທີ່ຖັງຄວາມດັນຈະມີວັດຄວາມດັນ (Pressure gauge) ແລະ ສະວິດອັດຕະໂນມັດ (Automatic Switch) ສາມາດປິດເປີດ ໂດຍ ອາໄສແຮງດັນອາກາດ.

+ ປະຕູນ້ຳ (Solenoid valve) ເປັນປະຕູນ້ຳເຮັດໜ້າທີ່ປິດເປີດໃຫ້ນ້ຳຈາກ ຖັງເກັບຄວາມດັນໄປຍັງຫົວສີດ.

+ ໂມງໄຟຟ້າອັດຕະໂນມັດ (Impose Timer) ມີໜ້າທີ່ປິດເປີດກະແສໄຟຟ້າ ທີ່ຈະສົ່ງໄປຍັງປະຕູນ້ຳ ທີ່ໃຊ້ກັນຢູ່ສາມາດຈ່າຍກະແສໄຟໄດ້ທຸກ 1 ນາທີ ແລະ ຈ່າຍໄດ້ຄັ້ງລະ 35-30 ວິນາທີ ຫລື ຫລາຍກ່ວາ ສາມາດປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂອງພືດໄດ້.

+ ເຄື່ອງກອງ (strainer) ມີໜ້າທີ່ຮອງຝຸ່ນຕະກອນທີ່ມາຕິດກັບນ້ຳໂດຍທົ່ວໄປ ເຄື່ອງກອງມີຂະໜາດການກອງປະມານ 100-200 mesh ໝາຍຄວາມວ່າມີຮູຜ່ານ 100-200 ຮູ ໃນເນື້ອທີ່ 1 ຕາມິ້ວ

+ ຂັດເອົາ ແລະ ຟິວ (Cutout and Fuse) ມີໜ້າທີ່ເພື່ອປ້ອງກັນວົງຈອນລັດ ແລະ ຕັດໄຟ ເມື່ອຕ້ອງການສ້ອມແຊມ ຫລື ການທຳງານ.

+ ຫົວສີດ ເປັນອຸປະກອນສຳລັບຜືນນ້ຳອອກເປັນຝ່ອຍ ອາດໃຊ້ເປັນຫົວສີດພື້ນ ນ້ຳ ລະອຽດຫລາຍ ທີ່ຮຽກກັນວ່າ Sprayer ແລະ ແບບຍາກຂຶ້ນເປັນຊະນິດ Sprinkler.

ຄ. trickle or drip irrigation ເປັນວິທີການໃຫ້ນ້ຳໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳ ແບບຍຶດ ໂດຍມີນ້ຳຜ່ານທາງທີ່ປະມານທີ່ຊອຍແລະມີທີ່ຂະໜາດນ້ອຍມັກໃຊ້ສາຍຍາງສີດນ້ອຍ ກ່ວາທີ່ແຍກ ໄປສູ່ກະຖັງ ຫລື ແປງປູກຕົ້ນໄມ້ ເລີ່ມທຳອິດຂອງການໃຫ້ນ້ຳ ແບບຍຶດຈະເລີ່ມຈາກ ຖັງເກັບນ້ຳຂະໜາດ 200 ລິດ ຫລື ໃຫຍ່ກ່ວາ ຢູ່ກັບປະລິມານງານ ມີທາງໃຫ້ນ້ຳໄຫລ່ອອກ ຈະ ຕ້ອງສູງກ່ວາລະດັບພືດທີ່ປູກ ບໍ່ຕ່ຳກ່ວາ 1 ແມັດເພື່ອໃຫ້ມີແຮງດັນພໍ ທີ່ຂະໜາດ ປະມານ 1 ມິ້ວ

ແລະ ໃຊ້ສາຍຍາງຕໍ່ທໍ່ປະສານ ຫລື ທໍ່ແຍກເຂົ້າສູ່ຕົ້ນພືດທີ່ຕ້ອງການໃຊ້ ເປັນວິທີການໃຫ້ນ້ຳ ທີ່ປະຢັດນ້ຳຫລາຍ ກ່ອນໃຫ້ນ້ຳແບບຍຶດ ພາສະນະປູກຈະຕ້ອງຂຶ້ນກ່ອນໃຫ້.

2). ການໃຫ້ນ້ຳຊຶມຈາກໃຕ້ດິນ (Sub irrigation) ການໃຫ້ນ້ຳໂດຍວິທີນີ້ ເໝາະສຳລັບໄມ້ກະຖັງ ຂະໜາດນ້ອຍຫລື ພາສະນະເພາະເມັດຂະໜາດນ້ອຍ, ນ້ຳທີ່ໃຊ້ຕ້ອງບໍ່ມີເກືອ ວິທີນີ້ ໃຊ້ພາສະນະຂັງນ້ຳໄວ້ ແລ້ວບາງກະຖັງ ຫລື ພາສະນະກະຖັງ ແຊໃນນ້ຳ ນ້ຳຈະຄ່ອຍໆ ໄຫລຊຶມຂຶ້ນ ສູ່ກະຖັງໂດຍ capillary.

4.6 ຝຸ່ນ (Fertilizer)

ການໃຊ້ຝຸ່ນໃນສະຖານເພາະຊຳ ຄວນມີຫຼັກການໃນການເລືອກຈາກແຮ່ທາດທີ່ພືດຕ້ອງການ ຄວາມຕ້ອງການທາດອາຫານຂອງພືດມີ 16 ທາດ. ທາດຫຼັກ ທີ່ມີຂາຍໃນທ້ອງຕະຫຼາດ ເປັນຝຸ່ນປະສົມສູດຕ່າງກັນ ຊະນິດຂອງຝຸ່ນທີ່ໃຊ້ໃນສະຖານເພາະຊຳມີ 2 ຊະນິດ:

4.6.1. ຝຸ່ນອິນຊີ

ໄດ້ແກ່ຝຸ່ນມາຈາກສານອິນຊີ ເຊັ່ນ: ຝຸ່ນຄອກ, ຝຸ່ນໝັກ ສ່ວນຫລາຍມີທາດອາຫານແຮ່ທາດໃນປະລິມານຕ່ຳຫລາຍ ເຊັ່ນ : ຂີ້ງວມີເປີເຊັນ ຂອງ N P K ພຽງ 0.30 - 0.21 - 0.16 ; ຂີ້ໝູ 0.60 - 0.46 - 0.44 ; ຂີ້ໄກ່ 1.48 - 0.98 - 0.47 . ຊຶ່ງຈະເຫັນວ່າຕ່ຳຫລາຍ ແຕ່ມີທາດຮອງເສີມ (ທາດທີ່ຕ້ອງການເປັນປະລິມານນ້ອຍ) ຕິດຕາມມານຳ. ໂດຍສະເພາະທາດເສີມພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງພືດ. ການໃຊ້ຝຸ່ນຄອກ ຫຼື ຝຸ່ນໝັກບໍ່ໄດ້ມຸ່ງຫວັງເພື່ອທາດ N P K ແກ່ພືດ ແຕ່ໃຊ້ເປັນວັດສະດຸບຳລຸງດິນ ເຮັດໃຫ້ດິນມີອິນຊີວັດຫລາຍຂຶ້ນ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ດິນເປັນເມັດຊຶງກົມຫລາຍ ມີການລະບາຍນ້ຳ, ອາກາດດີຂຶ້ນ ແລະ ໃຫ້ທາດອາຫານແຮ່ທາດທີ່ພືດຕ້ອງການເປັນປະລິມານໜ້ອຍເທົ່ານັ້ນ .

ການໃຊ້ຝຸ່ນຄອກ ຫຼື ຝຸ່ນໝັກໃນສະຖານເພາະຊຳ ສ່ວນຫລາຍໃຊ້ເປັນສ່ວນປະສົມດິນປູກໄມ້ກະຖັງເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ໃຊ້ປະສົມດິນປູກຕົ້ນໄມ້ລົງດິນຕະຫລອດຈົນໃສ່ລົງໜ້າດິນ. ເພື່ອດູແລຮັກສາຕົ້ນໄມ້ທີ່ປູກແລ້ວ ແລະ ຍັງໃຊ້ຄຸມໜ້າດິນໄມ້ກະຖັງໄດ້ອີກດ້ວຍ ຫຼື ອາດຈະໃຊ້ປະສົມນ້ຳຫົດໄມ້ກະຖັງເຊັ່ນກັນ. ການເລືອກໃຊ້ຝຸ່ນອິນຊີຈະຕ້ອງເລືອກໃຊ້ຝຸ່ນອິນຊີທີ່ເໝົາເປື້ອຍພຸ້ງສົມບູນແລ້ວເທົ່ານັ້ນ ຫຼື ຖ້າຢາກຈະໄດ້ກົດອິນຊີຈາກຝຸ່ນກໍຕ້ອງເພີ່ມຝຸ່ນເຄມີ ໂດຍສະເພາະທາດ ໂນໂຕຼເຈນ ໃຫ້ມີອາຫານແຮ່ທາດອຸດົມສົມບູນ ຄື ໃຫ້ອັດຕາສ່ວນ ຂອງ ໂນໂຕຼເຈນຕໍ່ຄາບອນ ໃນຝຸ່ນອິນຊີຕ່ຳກ່ວາ 1 : 18 ຈະເຮັດໃຫ້ຝຸ່ນອິນຊີເໝົາເປື້ອຍ ປົດປ່ອຍອາຫານແຮ່ທາດອອກມາ (ບໍ່ຢາດ ໂນໂຕຼເຈນຈາກດິນ) ອັດຕາທີ່ໃຊ້ບໍ່ຄວນເກີນ 20 - 30% ຂອງນ້ຳໜັກດິນ.

ເມື່ອໃຫ້ຝຸ່ນອິນຊີ ຕ້ອງຄົ້ນປະສົມໃຫ້ເຂົ້າກັບດິນຢ່າງດີທີ່ສຸດ, ຢ່າໃຫ້ຝຸ່ນຢູ່ເປັນກຸ່ມ ເພາະຈະເກີດອັນຕະລາຍຈາກການສະສົມຂອງສານເປັນພິດຫລາຍຈົນເກີນໄປ ໃນບໍລິເວນຝຸ່ນສະສົມບາງກໍລະນີຕ້ອງໃສ່ຝຸ່ນແລ້ວ ປະໄວ້ໃຫ້ເໝົາເປື້ອຍເປັນເວລາ 1 - 2 ເດືອນກ່ອນຈຶ່ງຈະ

ບຸກພືດໄດ້ ທັງນີ້ສຸດແຕ່ວ່າຝຸ່ນນັ້ນເໝົາເປື້ອຍສົມບູນແລ້ວ ຫຼື ບໍ່.

4.6.2. ຝຸ່ນເຄມີ

ໄດ້ແກ່ຝຸ່ນທີ່ສັງເກດຂຶ້ນມາຈາກສານອະນິດຊີວະນິດຕ່າງໆລວມທັງຝຸ່ນທີ່ມີທາດພຽງທາດດຽວ (ຝຸ່ນດ່ຽວ) ຝຸ່ນປະສົມ (ມີ 2 ຫຼື 3 ທາດ).

▪ ຫລັກການໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີ :

1. ຊະນິດ ຂອງຝຸ່ນທີ່ຖືກຕ້ອງ ຄວນພິຈາລະນາພຶດຕິໜ້າຕ້ອງການທາດອາຫານ, ແຮ່ທາດ ໃນສັດສ່ວນຕ້ອງການ ຂອງ ພືດທີ່ຂາດທາດອາຫານ .
2. ປະລິມານຝຸ່ນທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ນີ້ໄດ້ແກ່ການໃສ່ຝຸ່ນລົງໄປ ໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ຂອງ ພືດທີ່ຂາດທາດອາຫານ.
3. ໃສ່ຝຸ່ນໃຫ້ພືດໃນຂະນະທີ່ພືດຕ້ອງການເມື່ອຕົ້ນໄມ້ມີຂະໜາດນ້ອຍຍັງບໍ່ມີຄວາມຕ້ອງການທາດດຽວກັນ ຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ຜະລິດຕ້ອງການຜະລິດໄມ້ດອກ ຄວນໃຊ້ຝຸ່ນໂຕທີ່ກົງກັບການຜະລິດດອກ.

▪ ຊະນິດ ຂອງ ຝຸ່ນເຄມີທີ່ໃຊ້ໃນສະຖານເພາະຊຳ

1. ຝຸ່ນດ່ຽວ (Single salt fertilizer) ເຊັ່ນ : ແອມໂມນຽມຊັນເຟຕ ໂພແຕສຊຽມ ໂນແຕສ .
2. ຝຸ່ນປະສົມຊະນິດເມັດ (Granular fertilizer) ມີສູດຕ່າງໆໃຫ້ເລືອກໃຊ້ ແລ້ວແຕ່ຊະນິດຂອງພືດ ເຊັ່ນ : ສູດ 15-30, 20-20-20 ເໝາະສຳຫລັບໄມ້ດອກທົ່ວໆໄປ.
3. ຝຸ່ນລະລາຍນ້ຳ (Water soluble fertilizer) ເປັນຝຸ່ນປະສົມທີ່ມີເປົ້າເຊັ່ນການລະລາຍນ້ຳສູງຫລາຍ ບໍລິສັດຜູ້ຜະລິດມັກເຕີມສີລົງໄປໃນຝຸ່ນໂດຍໃຊ້ປະສົມກັບນ້ຳທົດ.
4. ຝຸ່ນລະລາຍຊ້າ (slow release fertilizer) ເປັນຝຸ່ນທີ່ຄ່ອຍໆ ລະລາຍແຮ່ທາດອາຫານຂອງພືດອອກມາທີ່ລະນ້ອຍ ຈົນໝົດສິ້ນໄປ ພາຍໃນ 3-4 ເດືອນ ຫລື ດົນກ່ວານັ້ນ ການໃຊ້ຈະຕ້ອງປະສົມລົງໄປໃນດິນປູກເລີຍປະທານ 10-15 ປອນ/ຄົວບົກເມັດ ຝຸ່ນຊະນິດນີ້ລະລາຍຊ້າທີ່ຂາຍໃນທ້ອງຕະຫລາດ.

▪ ວິທີການໃຊ້ຝຸ່ນ

1. initially mixed ໃສ່ປຸ່ຍລົງໃນດິນປູກກ່ອນທີ່ຈະປູກຕົ້ນໄມ້ຫຼືໃສ່ຮອງກິນຊຸມຄວນໃຊ້ປຸ່ຍທີ່ມີ ເຮໂຊຕຳ ເຊັ່ນ: ສູດ 5-10-5; 14-14-14
2. Soil surface ໃສ່ປຸ່ຍເມັດແບບແຫ້ງ (dry fertilizer) ລົງໄປເທິງພື້ນດິນຫຼື ຝັງລົງໃນດິນເລັກນ້ອຍ ຕົ້ນໄມ້ສາມາດໄຊ້ຝຸ່ນໄດ້ເຕັມທີ່.
3. Foliar spray ເປັນວິທີການໃຫ້ຝຸ່ນແບບສົດລົງເທິງໃບ ເພື່ອໃຫ້ຜ່ານເຂົ້າທາງໃບ ຊຶ່ງເປັນຝຸ່ນທີ່ມີເປົ້າເຊັ່ນການລະລາຍນ້ຳສູງ
4. Water soluble application ເປັນວິທີການໃຫ້ປຸ່ຍໃນຮູບສານລະລາຍນ້ຳແລ້ວຈຶ່ງທົດ

ລົງພື້ນດິນຫຼືກະຖົງປູກຕົ້ນໄມ້.

4.7 ຢາປາບສັດຕູພືດ

ເມື່ອກ່າວເຖິງເລື່ອງສັດຕູພືດໃນສະຖານເພາະຊາ ມັກຈະເກີດສະເໝີ ໆ ໂດຍສະເພາະ ຢ່າງຍິ່ງ ເຊື້ອລາຊະນິດຕ່າງໆ ທີ່ມັກເຂົ້າໄປທຳລາຍ ເນື່ອງຈາກສະພາບແວດລ້ອມເໝາະສົມເຊັ່ນ ອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມ, ແສງແດດ ຫຼື ວັດສະດຸ ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້ໃນສະຖານເພາະຊາມີຫຼາຍ ແລະ ມັກໃຊ້ຈົນເປັນປະຈຳ ຊຶ່ງທຳໃຫ້ສັດຕູດັ່ງກ່າວ ອາດຕິດມາກັບສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ເພາະສະນັ້ນການປະຕິ ບັດການໃນສະຖານເພາະຊາຄວນລະມັດລະວັງເລື່ອງນີ້ເປັນທີ່ສຸດໄດ້ແກ່ການຫາທາງປ້ອງກັນ ເສຍກ່ອນເຊັ່ນ ການຮັກສາຄວາມສະອາດ ໂດຍເກັບກວດເອົາ ນຳເອົາສ່ວນທີ່ເປັນໂລກໄປເຜົາ ໄຟທຳລາຍ ການເຂດຕະກຳ ເພື່ອໃຫ້ດິນໂລ່ງ ຫລື ເຮັດທາງລະບາຍນ້ຳບໍ່ໃຫ້ມີນ້ຳຊັງ ແລະ ເຮັດ ໃຫ້ບໍ່ເໝາະສົມແກ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຊື້ອລາບາງສະນິດ ການປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມ ໃຫ້ເໝາະສົມ ຄືຄວາມອຸດົມສົມບູນ ຂອງດິນ ການກວດສອບສະພາບ ຄວາມເປັນກົດເປັນດ່າງ ຂອງດິນ ການພິຈາລະນາ ການໃສ່ຝຸ່ນໃຫ້ເໝາະສົມ ສິ່ງຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດປ້ອງກັນສັດຕູພືດ ໄດ້ຫລາຍທີ່ສຸດ ສັດຕູພືດໃນສະຖານເພາະຊາ ແບ່ງອອກເປັນ 4 ຊະນິດ:

1. ພະຍາດພືດ.
2. ແມງສັດຕູພືດ
3. ວັດສະພືດ
4. ສັດຊະນິດຕ່າງໆ.

4.7.1 ໂລກພືດ

ສັດຕູພືດຊະນິດນີ້ ມັກເຂົ້າທຳລາຍຕົ້ນໄມ້ໃນທາງຕ່າງໆກັນ ບາງຊະນິດເຂົ້າທຳ ລາຍໃນໄລຍະທີ່ພືດຍັງເປັນກ້າ ຈະພົບຫລາຍໃນພືດສະຖານເພາະຊາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂະ ຫຍາຍພັນເຊັ່ນ : ການເພາະເມັດ. ການປັກຊາ ເນື່ອງຈາກມີສະພາບຄວາມຂຶ້ນສູງ ບາງຊະ ນິດ ເຂົ້າທຳລາຍໃນ ແລະ ຫລຸດຄວາມສາມາດຂອງພືດໃນການສ້າງອາຫານ ບາງຊະນິດເຂົ້າທຳລາຍ ລຳຕົ້ນ ແລະ ທຳລາຍລະບົບການເຄື່ອນຍ້າຍອາຫານ ນ້ຳ ແຮ່ທາດ ກຸ່ມຂອງໂລກພືດແບ່ງອອກ ໄດ້ດັ່ງນີ້.

1. ແບບກາບີເລັຍ (Bacteria)

ເປັນໂດຍການແບ່ງເຊວມີຂະໜາດ ແລະ ຮູບຮ່າງຕ່າງກັນ ບາງຊະນິດຢູ່ ເປັນກຸ່ມບາງຊະນິດໃຫຍ່ ແລະ ເປັນທ່ອນໂດຍທົ່ວໄປຈະເຂົ້າທຳລາຍພືດໂດຍຜ່ານສ່ວນທີ່ເປັນ ຊ່ອງເປີດທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ ຮູຫາຍໃຈເທິງໃບ ໂລກທີ່ເກີດຈາກແບບກາບີເລັຍໃນສະຖານເພາະຊາ ເຊັ່ນ ໂລກເນົາ ແລະ (soft rot) ຂອງກ້ວຍໄມ້ ໂລກພືດໃບ (ບ້າໃບ) (Fascination) ຂອງເປັນ ຈະມາດ.

2. ລາ (Fungi)

ປະກອບດ້ວຍເຊລເປັນຈຳນວນຫລາຍ ເຊື້ອລາແບ່ງອອກໄດ້ 2 ສ່ວນຄື ສ່ວນທີ່ເປັນເສັ້ນຄ້າຍເສັ້ນດ້າຍນ້ອຍໆ ຂອງເຊວລວມຮຽກວ່າ ເສັ້ນໄຍ (Mycelia) ແລະ ສ່ວນທີ່ 2 ເປັນສ່ວນທີ່ໃຫ້ຜົນ (fruiting body) ເປັນສ່ວນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຮ່າງກາຍ ເປັນສ່ວນທີ່ໃຊ້ໃນການສືບພັນ ເຊື້ອລາຈະເກີດຂຶ້ນກັບຕົ້ນໄມ້ຫລາຍ ຕັ້ງແຕ່ຂະໜາດນ້ອນຈົນເຖິງຂະໜາດໃຫຍ່ ມັກຈະເກີດໃນໂຮງຊຳ ການປ້ອງກັນຄວນໃຊ້ວິທີການຄວບຄຸມເລື່ອງຄວາມສະອາດຂອງ ທ່ອນພັນ ຄວາມສະອາດຂອງວັດສະດຸປັກຊຳ ຄວບຄຸມເລື່ອງຄວາມສະອາດຂອງທ່ອນພັນ ຄວາມສະອາດຂອງກະບະປັກຊຳ ຄວາມສະອາດຂອງວັດສະດຸປັກຊຳ ຄວບຄຸມເລື່ອງການໃຫ້ນ້ຳ ຄວບຄຸມການວາງກະຖັງຕົ້ນໄມ້ຢ່າໃຫ້ເຫລື່ອງເກີນໄປ ໂລກທີ່ເກີດຈາກເຊື້ອລາ ເຊັ່ນ ໂລກລາແປ້ງ (Rowdily mildew) ໂລກເນົ້າຄໍດິນ (Damping off)

3 Virus

ເປັນຂອງໂປງດິນຂະໜາດໃຫຍ່ ໂມເລກຸນເຫລົ່ານີ້ມີຄວາມສາມາດສຳພັນ ໄດ້ສະເພາະພາຍໃນຂອງພືດ ການທຳລາຍຂອງ Virus ໂດຍທົ່ວໄປຈຳແນກໄດ້ເປັນ 2 ແບບຄື: ໂລກໃບດ່າງ ແລະ ໂລກໃບເຫລືອງ

4.7.2 ແມງ (Insects)

ເປັນສັດຕູພືດຢ່າງໜຶ່ງທີ່ມີວິທີການທຳລາຍພືດຕ່າງໆ ກັນເຊັ່ນ ກັດກິນ ດູດກິນ ເຂັ້ຍດູດການທຳລາຍພືດໂດຍທຳລາຍໃບ ດອກ ລຳຕົ້ນ ຜົນ ກຸ່ມການທຳລາຍຂອງແມງ ແບ່ງໄດ້ເປັນ 2 ແບບຄື: ໃຊ້ສ່ວນປາກທຳລາຍແບບກັດກິນ ແລະ ໃຊ້ສ່ວນປາກແບບດູດກິນຫລືປາກດູດເຂັ້ຍ.

1. ໃຊ້ສ່ວນປາກທຳລາຍແບບກັດກິນ ສາມາດຈຳແນກອອກຕາມສ່ວນຂອງພືດທີ່ແມ້ງກັດກິນເປັນອາຫານຄື:

- 1) ກັດກິນລຳຕົ້ນແລະໃບພືດທີ່ຖືກກັດກິນ ຈະທຳໃຫ້ປະລິມານຂອງຄໍໂລຟິນພືດ ຫລຸດລົງ ການສ້າງອາຫານພາຍໃນຕົນຈະນ້ອຍລົງ ແມງໃນກຸ່ມນີ້ ເຊັ່ນ ໝອນກະລຳປີ ໝອນກະທູ້ ໝອນໝາກເດັ່ນ ໝອນຊອນໃບ ດ້ວງ.
- 2) ກັດກິນຮາກ ໂດຍທົ່ວໄປກັດກິນລະບົບຮາກທີ່ຍັງອ່ອນຢູ່ທຳໃຫ້ເນື້ອທີ່ດູດຊີມນ້ຳ ເຊັ່ນ ໝອນຂອງດ້ວງກິນແຕ່ງກວາ.
- 3) ໝອນເຈາະກິນລຳຕົ້ນ ຈະເຈາະລຳຕົ້ນໄມ້ເນື້ອອ່ອນ ແລະ ແຂງ ແມ້ງໄມ້ໃນລັກສະສະນີຈະທຳລາຍທ່ອນສິ່ງນ້ຳແລະເໜືອເຍື້ອອື່ນໆ ເຊັ່ນ ໝອນເຈາະເຕົາໄຟ (squash Wine borer) .
- 4) ແມ້ງໄມ້ ກັດຜິດເມັດ ແລະ ໂຄງສ້າງສະສົມອາຫານທີ່ມີເນື້ອ ແມ້ງໄມ້ເຫລົ່ານີ້ ໄດ້ແກ່ໝອນຂອງຜູ້ເສື້ອກາງຄືນ ແລະ ດ້ວງຕ່າງໆ.

2. ແມງໄມ້ທີ່ມີປາກແບບແມງໄມ້ພວກນີ້ຈະໃຊ້ປາກແທງຜ່ານເຍື້ອຜິວໃບ ດູດເມັດສີນ້ອຍໆ ຕະລອດຈົນອາຫານທີ່ລະລາຍນ້ຳ ແລະ ວິຕາມິນຈາກໃບຈົນໃບໝົດຄວາມສາມາດ ໃນການສ້າງຄໍໂລພິດ ເຊັ່ນ ເພັຍຊະນິດຕ່າງໆ ມີເພັຍແປ້ງ ເພັຍຫ້ອຍ ເພັຍຈັກຈັນ.

▪ ການໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້.

1. ຍາປະເພດກິນຕາຍ ແລະ ຖືກຕົວຕາຍ ໃຊ້ສຳຫລັບແມງປາກກັດ ປາກດູດ ຫລື ປາກຍຳດູດເຊັ່ນ: ຄຼໍເດິນ (chlordane), (deildrin), (lindane), (marathion), ແລະ (parathion)

2. ຍາປະເພດດູດຊີມ ຍາປະເພດນີ້ເຂົ້າທຳລາຍລະບົບສິ່ງນ້ຳ ສິ່ງອາຫານ ໃຊ້ສຳລັບພື້ນລົງເທິງໃບ ຫລື ໃນດິນ ຍາປະເພດນີ້ ບໍ່ນິຍົມໃຊ້ກັບພືດທີ່ໃຊ້ກິນ ເຊັ່ນ (Demeton) ໂອເອັມພີເອ (O M P A) ພູລາດານເປັນຕົ້ນ.

ຕາຕະລາງທີ 2. ສະແດງຕົວຢ່າງການໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້ກັບແມງໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ

ຊະນິດຂອງແມງໄມ້	ຢາທີ່ໃຊ້	ອັດຕາການໃຊ້
ດ້ວງ ຫລື ແມງປີກແຂງ	ພາລາໄທອອນ ດິລດຣິນ ເອນດຣິນ ຄລໍເດນ ສານໝູ ເມທທອກຊີຄລໍ	100 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 80 -100 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 100 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 200-10.000 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 400 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 200-400 ກຣາມຕໍ່ໄລ່
ເພັຍຈັກຈັນ	ເມທທອກຊີຄລໍ ດີ.ດີ.ທີ ເອນດຣິນ ພາລາໄທອອນ	300-400 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 300-400 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 50 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 100 ກຣາມຕໍ່ໄລ່
ເພັຍແປ້ງ	ອີ.ພີ.ເອັມ ພາລາໄທອອນ 25% ມາລາໄທອອນ 25% ເຊວິນ 50%	170 ກຣາມ/ນ້ຳ 100 ແກນລອນ 450 ກຣາມ/ນ້ຳ 100 ແກນລອນ 1.350 ກຣາມ/ນ້ຳ 100 ແກນລອນ 900 ກຣາມ/ນ້ຳ 100 ແກນລອນ
ເພັຍຫ້ອຍ	ມາລາໄທອອນ 25% ພາລາໄທອອນ ພູໄທອອນ	1,35 ກຣາມ/ນ້ຳ 100 ແກນລອນ 145 ກຣາມ/ນ້ຳ 100 ແກນລອນ 60 ກຣາມ/ນ້ຳ 100 ແກນລອນ

	ເຊວິນ 50%	6 ບ່ວງກາເຟ/ນ້ຳ 100 ແກນລອນ (ພື້ນຕົ້ນພືດ 3 - 4 ເທື່ອ)
ໜອນດິນໃນໃບ	ເອນດຣິນ ດີລດຣິນ	60 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 100 ກຣາມຕໍ່ໄລ່
ໜອນເຈາະດອກ	ຟອສຟາຣິນ	100 ກຣາມຕໍ່ໄລ່
ໜອນເຈາະລຳຕົ້ນ	ຄລໍເດນ 75% ດີລດຣິນ	5 ບ່ວງສັງກະສີ ຕໍ່ນ້ຳ 20 ລິດ 10 ບ່ວງສັງກະສີ ຕໍ່ນ້ຳ 10 ລິດ
ເພັງໄຟ	ພາລາໄທອອນ ດີລດຣິນ ເອນດຣິນ	75 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 15-100 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 15-30 ກຣາມຕໍ່ໄລ່
ເພັງອ່ອນ	ພາລາໄທອອນ ຟອສຟາຣິນ ເອນດຣິນ	50-100 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 25 ກຣາມຕໍ່ໄລ່ 50 ກຣາມຕໍ່ໄລ່

4.7.3. ວັດຊະພືດ (Weeds)

ຈະພົບເຫັນສະເໝີໃນເຮືອນເພາະຊຳ ມີການກະຈາຍ ຫຼື ການແຜ່ຈາກຫຼາຍ ທາງ ດ້ວຍກັນຄື ມາກັບນ້ຳ ດິນປູກ ຜຸ່ນຄອກ ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ລົມ ຯຼ ວັດຊະພືດຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນ ມັກເຂົ້າໄປຍາດແຍ່ງອາຫານຂອງພືດ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຈຶ່ງບໍ່ສົມບູນ ການກຳຈັດ ວັດຊະພືດ ເຮັດໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

- ການໃຊ້ມື ເປັນວິທີທີ່ປະຕິບັດກັນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍໃນເຮືອນເພາະຊຳ ໂດຍສະເພາະ ການປູກໄມ້ໂຖ ເຊິ່ງຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານວັດຊະພືດໄດ້ຫຼາຍ ແລະ ປະຢັດເງິນ.
- ໃຊ້ວິທີການເຂດຕະກຳ (Cultivation) ໂດຍການໄຖພວນດິນ ແລະ ເກັບວັດຊະພືດອອກ
- ການໃຊ້ສານເຄມີ ສານເຄມີທີ່ໃຊ້ກຳຈັດວັດຊະພືດ ເຊັ່ນ 2, 4 - ດີ 2, 4, 5 - ທີ

4.7.4. ສັດຊະນິດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ນົກ ໝູ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໝູມັກກັດກິນຕົ້ນກ້າປາມ ສ້າງ ຄວາມເສຍຫາຍຫຼາຍເຊັ່ນກັນ.

4.8 ສານເຄມີທີ່ໃຊ້ໃນເຮືອນເພາະຊຳ

ໂດຍທົ່ວໄປມັກພົບ ແລະ ໃຊ້ກັນຫຼາຍໃນພືດສວນ ເພາະສານເຄມີຕ່າງໆ ມີບົດບາດທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງເຊັ່ນ ວຽກຂະຫຍາຍພັນພືດ ໂດຍສະເພາະໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບ ມີຄວາມຈຳເປັນ ຫຼາຍ ຕາມທຳມະຊາດຂອງພືດຈະມີສານຄວບຄຸມການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຢູ່ໃນຕົ້ນພືດ ແຕ່ມີຢູ່ໃນ ປະລິມານນ້ອຍທີ່ເຮົາເອີ້ນກັນວ່າ ຮໍໂມນພືດ (Plant hormone) ແລະ ຍິງມີສານເຄມີທີ່ມະນຸດ

ສ້າງຂຶ້ນມາເອີ້ນວ່າ synthetic plant growth substances ຊຶ່ງມີບົດບາດທີ່ນຳມາໃຊ້ໃນເຮືອນ ເພາະຊາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

4.8.1 ເພື່ອຊ່ວຍການອອກຮາກໄວ

ສານຊະນິດນີ້ມີຈຸດປະສົງໃນວຽກງານຂະຫຍາຍ ພັນພືດ ເຊັ່ນການເລັ່ງຮາກຂອງ ກິ່ງປັນຊາ ປະກອບດ້ວຍສານຕໍ່ໄປນີ້

1. IAA (Indoleacetic acid) ເກີດຂຶ້ນເອງຕາມທຳມະຊາດ ພົບເຫັນຢູ່ໃນ ຮູບຂອງສານປະກອບດຽວໆ ແລະ ຮວມກັບສານອື່ນໆເຊັ່ນ Glucose ເປັນສານທາງທຳມະຊາດ ທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ກິ່ງປັນຊາອອກຮາກ ແຕ່ມີຜົນນ້ອຍກວ່າ Auxin ທີ່ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ

2. IBA (Indolebutyric acid) ເປັນສານທີ່ໃຊ້ສຳລັບກະຕຸ້ນການເກີດຮາກ ຂອງກິ່ງປັນຊາເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ໃຊ້ກັບພືດໄດ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃຊ້ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຕ່າງໆກັນ ກັບກິ່ງ ປັນຊາ ເຊັ່ນ 2,5-20 ppm ໃຊ້ຈຸ່ມກິ່ງປັນຊາ ຈຸ່ມປາຍກິ່ງເລິກ 1 ນິ້ວ ປະໄວ້ 24 ຊົ່ວໂມງ. ແຕ່ຖ້າ ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຫຼາຍຂຶ້ນໃຫ້ຈຸ່ມປະມານ 5 ວິນາທີ ແລະ ໃຊ້ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນກັບກິ່ງອ່ອນ ປະມານ 500-2000 ppm ໄມ້ເນື້ອແຂງຕັ້ງແຕ່ 2500-5000 ppm.

3. NAA (Naphthalene acetic acid) ເປັນສານທີ່ໃຊ້ກະຕຸ້ນການອອກຮາກ ຂອງກິ່ງປັນຊາ ນິຍົມໃຊ້ເຊັ່ນດຽວກັບ IBA

4.8.2 ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເກີດຕາດອກ

ເຊັ່ນ ການໃຊ້ແກສເອລທີລິນ 10 ppm ເປັນເວລາ 10 ຊົ່ວໂມງກັບໄມ້ປະດັບ ພວກສັບປະລິດເທດ (Bromeliad) ໃຊ້ຮູບອງ ethephon

4.8.3 ເພື່ອຊ່ວຍເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ

ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ປ້ອງຂ້າວຂຶ້ນນິຍົມໃຊ້ກັບກຸຫຼາບຕັດດອກເຊັ່ນ GA (gibberellic acid) ສີດກັບຮາຍເດຣນເຍງ 100 ppm ເຮັດໃຫ້ດອກ ໃຫຍ່ຂຶ້ນ.

4.8.4 ຊ່ວຍໃນການເດັດຍອດ

ຈຸດປະສົງເພື່ອຕ້ອງການໃຫ້ເກີດຕາຂ້າງ ຊຶ່ງພຸ່ມກວ້າງ ໄດ້ສັດສ່ວນ ເຊັ່ນ MH (Maleic hydrazide) ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ 400 ppm ສີດພົ້ນທາງໃບ ກັບເປັນຈະມາດ.

4.8.5 ສານຢັບຢັ້ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ

ນິຍົມໃຊ້ກັບໄມ້ດອກໄມ້ໂຖ ເພາະຕ້ອງການ ຊຶ່ງຕົ້ນກະທັດລັດເໝາະສົມຢູ່ໃນກະ ຖາງເຊັ່ນ

1. SADH (succinic acid -2, 2 -dimethyldrazide) ຊື່ທາງການຄ້າວ່າ Alar B. Nine.

2. Chlormequat ຫຼື c c c ຊື່ທາງການຄ້າວ່າ Cycocel

3. Ancymidol ຊື່ທາງການຄ້າວ່າ A - Rest

4.8.6 ເພື່ອຍຶດອາຍຸການໃຊ້ງານ

ໄມ້ດອກບາງຊະນິດເມື່ອນຳມາໃຊ້ປະດັບຕົກແຕ່ງດອກຈະເປັນຈຸດເດັ່ນການຢູ່ໄດ້
ຄົງທົນຂອງດອກ ເຊັ່ນ

1. 8 - HQS (8- hydroxyquinoline sulfat)
2. SADH

4.8.7 ຊ່ວຍໃນການແຕກກຶ່ງກ້ານ

ໄມ້ດອກບາງຊະນິດມີຄວາມສວຍງາມທີ່ຊົງພຸ່ມໜາ ມີກ້ານແຕກກຶ່ງຕົ້ນທີ່ດີ ສານ
ເຄມີທີ່ໃຊ້ ມີ :

1. cytokinins
2. TIBA (2, 3, 5 - trilodobenzonic acid)

ສານເຄມີຕ່າງໆທີ່ກ່າວມາສາມາດນຳມາໃຊ້ໃຫ້ເໝາະສົມກັບເຮືອນເພາະຊຳ ຖ້າ
ໃຊ້ຜິດຊະນິດກໍຈະເກີດຜົນເສຍຫາຍ ສ່ວນວິທີການໃຊ້ ການປະຕິບັດ ຈະຕ້ອງສຶກສາຈາກ ລາຍ
ງານ ທາງວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ບົດທົດສະດີທີ 5

ການຈັດໂຖ ແລະ ໝານກ້າແກ່ນ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ບອກຄວາມເຖິງຄວາມໝາຍ ຂອງພາຊະນະເພາະຊຳໄດ້
2. ບອກວິທີການຈັດພາຊະນະເພາະຊຳຊະນິດຕ່າງໆ
3. ບອກປະເພດ, ຮູບຮ່າງລັກສະນະຂອງພາຊະນະເພາະຊຳ
4. ບອກລັກສະນະ ແລະ ປີເພດຂອງໝານເພາະຊຳ
5. ບອກຂໍ້ດີຂອງການກ້າແກ່ນໃນໝານເພາະຊຳ
6. ບອກວິທີການປົວລະບັດຮັກສາໝານພົ້ນໝອກ

ເນື້ອໃນ

ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ໃນການເພາະຊຳ ແລະ ໝານກ້າເບ້ຍໄມ້ນັ້ນ ເປັນສິ່ງຈຳເປັນ ແລະ ສຳຄັນຫລາຍກ່ວາກັບວຽກງານຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃນສວນກ້າເບ້ຍ ໂດຍສະເພາະທຸລະກິດການຜະລິດເບ້ຍໄມ້ຕ່າງໆເພື່ອຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດເຊິ່ງກະບະແລະ ໝານກ້າເບ້ຍໃນສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ນັ້ນມີວິທີການສ້າງຢູ່ຫລາຍແບບ ແລ້ວແຕ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ປະກອບການຄ້າຫລືຂຶ້ນຢູ່ກັບເນື້ອທີ່ແລະຂະໜາດຂອງສວນກ້າເບ້ຍ ລວມເຖິງການຜະລິດເບ້ຍໄມ້ດ້ວຍວ່າຈະເຮັດເພື່ອ ອັນໃດ ຈະຜະລິດຫລາຍໜ້ອຍເທົ່າໃດ.

5.1 ການຈັດພາຊະນະທີ່ໃຊ້ໃນການເພາະຊຳ

ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ໃນສວນກ້າເບ້ຍໄມ້ ຈະນິຍົມເຮັດເປັນຮູບສີ່ຫລ່ຽມມີຂອບອັມທັງສີ່ດ້ານ, ກັນມີຮູເຈາະໄວ້ສຳລັບລະບາຍນ້ຳ3-4ແຖວ,ດ້ານລຸ່ມຫລືກົ້ນໂຖ ອາດຕໍ່ຂາຂຶ້ນເພື່ອສຳລັບຫລໍ່ນ້ຳ ແລະ ໃສ່ຢາຂ້າແມງຄ້າຍກັບຂາຕູ້ສ່ວນດ່ານເທິງຈະມີຝາອັດ ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມຊຸ່ມຊື່ນທີ່ສູນເສຍໄປຫລືປ້ອງກັນແມງໄມ້ທີ່ຈະເຂົ້າມາທຳລາຍເບ້ຍໄມ້ທີ່ກ້າ. ແຕ່ຕ້ອງໃຫ້ແສງຜ່ານເຂົ້າໄດ້ຂະໜາດຂອງໂຖສ່ວນໃຫຍ່ຈະສ້າງເປັນຂະໜາດສີ່ຫລ່ຽມຍາວ ເຊິ່ງມີຂະໜາດພໍທີ່ຈະເຄື່ອນຍ້າຍໄປມາໄດ້ສະດວກ, ຄວາມສູງແມ່ນປະມານ 12-20 ຊັງຕີແມັດ ອາດສູງຫລືຕ່ຳກວ່ານີ້ກໍໄດ້.

ພາຊະນະເພາະຊຳທີ່ໄປ ສາມາດຈຳແນກຕາມລັກສະນະຮູບແບບແລະຂະໜາດທີ່ຜະລິດຂຶ້ນມາໄດ້ຫລາຍປະເພດດ້ວຍກັນ ຄື :

5.1.1 ກະໂຖ (Pots)

ໝາຍເຖິງໂຖດິນເຜົາ ຫລືໂຖຢາງທີ່ໃຊ້ສຳລັບກ້າເບ້ຍໄມ້ເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ໄດ້ລວມເຖິງ ໂຖຊະນິດອື່ນໆທີ່ໃຊ້ສຳລັບປູກພືດ. ເຮົາສາມາດຈຳແນກໄດ້ຕາມລັກຊະນະຊະນິດຂອງໂຖເພາະ ຊຳໄດ້ 2 ຢ່າງດ້ວຍກັນ ຄື :

1. **ກະໂຖເພາະຊຳແບບດິນເຜົາ (Clay pots)** ເປັນໂຖດິນເຜົາທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ເພາະຊຳໂດຍສະເພາະສ່ວນໃຫຍ່ມັກມີຄວາມກວ້າງທາງດ້ານປາກຫລາຍກວ່າຄວາມສູງຂອງໂຖ ກະໂຖ, ຮູບຮ່າງລັກສະນະອາດເປັນກະໂຖທີ່ມີຮູ້ອ້ອມຮອບກະໂຖ ເຊັ່ນ : ກະໂຖເພາະຊຳ ແລະ ປູກກ້ວຍໄມ້ທີ່ໃຊ້ປູກກັນທົ່ວໄປມີຫລາຍຊະນິດດ້ວຍກັນ ເຊັ່ນ :

- ກະໂຖກ້ວຍໄມ້ຊົງສູງ ມີຂະໜາດຕັ້ງແຕ່ 2,5 - 12 ຊັງຕີແມັດ ທັງຊະນິດທີ່ມີ ຮູດຽວ ຫລືຫລາຍຮູ້ອ້ອມຮອບກະໂຖ.

- ກະໂຖດິນເຜົາຮູບຊົງແບນ ນິຍົມໃຊ້ໃນການກ້າເມັດ ໄດ້ແກ່ : ກະໂຖແຂວນ ຂະໜາດ 8 - 10 ນິ້ວ ຫລືເປັນກະໂຖຊົງຕົ້ນຂະໜາດນ້ອຍ, ມີຮູ້ອ້ອມກະໂຖ ສ່ວນໃຫຍ່ໃຊ້ປັກຊຳ ກິ່ງ ຫລືຍອດພັນໄມ້ທີ່ຈັດປູກກັນເປັນກຸ່ມຊົງພຸ່ມແໜ້ນໆ ໂດຍຈະປັກຊຳຫລາຍກິ່ງໃນກະໂຖ ມີຂະ ໜາດແຕ່ 5-15 ຊັງຕີແມັດ.

2. **ກະໂຖເພາະຊຳທີ່ເຮັດດ້ວຍຢາງ (Clay pots)** ການກ້າເມັດ ຫລືປັກຊຳ ກິ່ງພືດ ສ່ວນໃຫຍ່ມັກຈະປະຕິບັດກັນໃນກະໂຖດິນເຜົາ ເຊິ່ງມີຄຸນສົມບັດທາງພື້ນຖານກວ່າແຕ່ບາງ ເທື່ອກໍອາດໃຊ້ໂຖຢາງກໍໄດ້ ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ບໍ່ຄ່ອຍນິຍົມ ມັກນິຍົມເພາະຊຳໃນກະຊ້າຢາງແທນ. ຂະ ໜາດຂອງໂຖຢາງທີ່ເຮົາໃຊ້ເພາະຊຳໄດ້ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນໂຖຢາງຮູບຊົງຕົ້ນ ຫລືແບນ ເຊິ່ງມີ ຄວາມກວ້າງຫລາຍກວ່າຄວາມສູງ.

ນອກຈາກກະຖັງເພາະຊຳດັ່ງກ່າວຂ້າງຕົ້ນທີ່ນິຍົມໃຊ້ໃນການເພາະຊຳ ພັນໄມ້ຕ່າງໆ ແລ້ວ ຍັງມີກະຖັງເພາະຊຳນອກເໝືອນຈາກນີ້ອີກ ທີ່ສາມາດຈະນຳໃຊ້ໃນການເພາະ ຊຳໄດ້ ເຊິ່ງໄດ້ ກ່າວໄວ້ໂດຍລະອຽດໃນເລື່ອງວັດຖຸອຸປະກອນໃຊ້ໃນການເພາະຊຳ.

5.1.2 ກະຕ່າຢາງ

ໃນການປະຈຸບັນນີ້ກະຕ່າຢາງ ນັບວ່າມີບົດບາດຕໍ່ການ ຂະຫຍາຍ ພັນພືດແຕ່ ກ່ອນເຂົາຜະລິດເພື່ອໃຊ້ໃນເຮືອນເທົ່ານັ້ນ. ນັກຂະຫຍາຍພັນພືດເຫັນລັກສະນະຕ່າງໆຂອງຮູບ ຮ່າງກະຕ່າ ເພາະສົມທີ່ຈະໃຊ້ໃນການເພາະຊຳໄດ້ດີຈຶ່ງນຳມາໃຊ້ກັນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ ໃນປັດຈຸບັນ ກະຕ່າຢາງທີ່ນິຍົມໃຊ້ກັນນັ້ນມີຮູບຮ່າງລັກສະນະເປັນກະຕ່າຮູບສີ່ຫຼ່ຽມ ຂະໜາດ ຕ່າງໆ ມີທັງຂະ ໜາດນ້ອຍຕ່ຳ ແລະ ໃຫຍ່ບໍ່ເທົ່າກັນ ແລະ ສູງ ແຕ່ບໍ່ສູງຫຼາຍ ດ້ານຂ້າງໂດຍຮອບມັກເປັນຮູ ຫຼືຮ່ອງ ຕາມຮູບນ້ອຍໃຫຍ່ບໍ່ເທົ່າກັນ ຂະໜາດຕັ້ງແຕ່ 6.25 x 4.25 ນິ້ວ ເຖິງຂະ ໜາດ 12 x 15 ນິ້ວ ຫຼື ຈະມີຂະໜາດໃຫຍ່ຫຼື ນ້ອຍກວ່ານີ້ກໍມີຂຶ້ນກັບຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ໃຊ້ ຫຼື ຂຶ້ນກັບຂະໜາດເມັດພັນ ຈະເພາະຊຳ ວ່າມີຂະໜາດນ້ອຍ ຫຼື ໃຫຍ່ ກະຕ່າຢາງນັບວ່າມີຈຸດດີ ເຊັ່ນກັນຄື ນຳໝັກເບົາເຄື່ອນ ຍ້າຍງ່າຍສະດວກສະບາຍບໍ່ແຕກ ແລະ ຜູ້ ພັງງ່າຍຄືພາຊະນະອື່ນໆ ຮູ້ດ້ານຂ້າງສາມາດລະບາຍ

ນ້ຳ ແລະ ອາກາດໄດ້ດີ ບາງຊະນິດມີພູ ສອງຂ້າງໃຫ້ຍົກໄດ້ສະດວກ ອີກດ້ວຍ.

5.1.3 ກະບະໄມ້

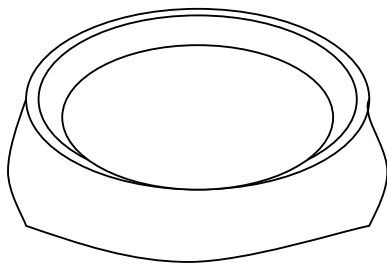
ເປັນກະບະທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ ເຮັດເປັນຮູບສີ່ຫຼ່ຽມຂະໜາດຕ່າງໆຂະໜາດບໍ່ໃຫຍ່ ປານໃດດ້ານຂ້າງປິດທົບທັງສີ່ດ້ານ ສ່ວນກົ້ນມີຮູ ຫຼື ຮ່ອງເຈາະເປັນແຖວຫ່າງໆ ແລະ ອາດຈະເຮັດ ຂາຕໍ່ດ້ານລຸ່ມກະບະທັງສີ່ມຸມກໍໄດ້ຂະໜາດກະບະແມ່ນຂຶ້ນກັບວັດຖຸປະສົງຂອງຜູ້ເພາະຊຳອາດ ຈະມີຜາອັດດ້ານເທິງ ຫຼື ບໍ່ມີກໍໄດ້ ຂະໜາດພໍເໝາະຈະສະດວກໃນການເຄື່ອນຍ້າຍ.

5.1.4 ຖາດຢາງ

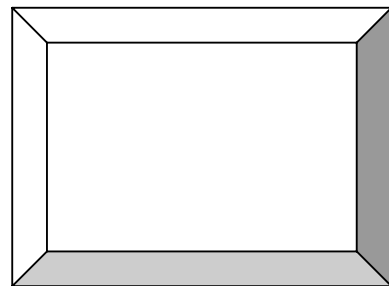
ນັບວ່າເປັນພາຊະນະທີ່ນິຍົມໃຊ້ໃນການເພາະຊຳພັນໄມ້ໃນປະຈຸບັນຄືກັບກະຕ່າ ຢາງ ລັກສະນະຈະແຕກຕ່າງຈາກກະຕ່າຢາງຢູ່ທີ່ ຈະມີຮູບຮ່າງສີ່ຫຼ່ຽມຕ່ຳ (ຕື້ນ)ດ້ານຂ້າງຂອງ ຖາດທັງສີ່ດ້ານບໍ່ມີຮູຫຼືຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ ສ່ວນດ້ານລຸ່ມ ຫຼື ກົ້ນຈະມີຮູຈາະໄວ້ຕາຍໂຕໂດຍສະເພາະ ຈະເຈາະໄວ້ເປັນແຖວຕາມຮ່ອງ ຫຼື ຂອງກົ້ນກະບະກະຖັງສ່ວນໃຫຍ່ເປັນສີດຳ ສ່ວນກະຖັງເພາະ ຊຳນ້ອຍຈະມີຫຼາຍສີແຕກຕ່າງກັນ.

5.1.5 ປອກບໍ່ ຫຼື ຮອງບໍ່ເພາະຊຳ

ອຸປະກອນກ້າເບ້ຍຊະນິດນີ້ດັດແປງນຳມາໃຊ້ກັບການເພາະຊຳທີ່ເຮົາຕ້ອງການ ການເພາະຊຳເມັດ ຫຼື ກິ່ງພືດໃນປະລິມານຫລາຍໆໂດຍທົ່ວໄປເຂົານິຍົມໃຊ້ເຮັດບຸ່ນ້ຳ ຫຼື ຖັງສ້ວມ ຊຶ່ງ ເມື່ອນຳມາໃຊ້ກັບການເພາະຊຳ ໂດຍໃສ່ວັດສະດຸເພາະຊຳລົງໄປ ກໍສາມາດເພາະຊຳກິ່ງເປັນ ພັນພືດໄດ້ດີ ຈຶ່ງອະນຸໂລມມາໃຊ້ໃນເລື່ອງກະບະປັກຊຳ ແລະ ເພາະເມັດພືດໄດ້.

1. ປອກບໍ່ເພາະຊຳຊຶ່ງກົມມີຫລາຍຂະໜາດ
ຕັ້ງແຕ່ 90 cm- 150 cm

2. ປອກບໍ່ເພາະຊຳຊຶ່ງສີ່ຫຼ່ຽມ.

ຮູບທີ 2. ຕົວຢ່າງປອກບໍ່ ຫຼື ຮອງບໍ່ເພາະຊຳ.

ປອກບໍ່ ຫຼື ຮອງບໍ່ເພາະຊຳນີ້ ມີແຕ່ດ້ານຂ້າງ ບໍ່ມີພື້ນເນົາຕ້ອງນຳໄປວາງໄວ້ໃນ ພື້ນທີ່ປູຊີເມັນ ຫຼື ພື້ນຊາຍແລ້ວ ນຳວັດສະດຸເພາະຊຳໃສ່ລົງໄປເກືອບເຕັມ ຈຶ່ງໃຊ້ເພາະຊຳພຶດໄດ້ ນອກຈາກນີ້ຍັງມີວັດສະດຸອື່ນໆອີກທີ່ສາມາດໃຊ້ແທນກະບະເພາະຊຳໄດ້ເຊັ່ນ : ຖົງພູສະຕິກ ຫຼື ພວກອ່າງຮິວ ກໍ່ນຳມາໃຊ້ເພາະຊຳໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງເຈາະຮູພື້ນອ່າງເສຍກ່ອນ .

ການຈັດກະບະເພາະຊຳ ແລະ ວັດສະດຸອຸປະກອນຕ່າງໆທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການ ເພາະຊຳ ສະຫລຸບໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຄື :

1. ກຽມກະບະເພາະຊຳ ໃຫ້ພ້ອມ ໂດຍໃຊ້ກະບະເພາະຊຳທີ່ງາມ, ສະຈາກ ພະຍາດ ແລະ ແມງຖ້າພາສະນະທີ່ໃຊ້ເພາະຊຳເປັນພວກກະຖັງດິນເຜົາຄວນແຊ່ກະຖັງນັ້ນໃຫ້ອີ່ມ ຕົວເສຍກ່ອນ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ກະຖັງທີ່ແຫ້ງດູດຊຶມນ້ຳຈາກວັດສະດຸເພາະຊຳ .

2. ກຽມວັດສະດຸເພາະຊຳ ວັດຖຸທີ່ເຮົາມີຄວາມໃຊ້ເພາະຊຳພຶດນັ້ນມີຫລວງ ຫລາຍຊະນິດດ້ວຍກັນເຊັ່ນ ຂີ້ແກບເຜົາ ຊາຍ ຜຸຍໝາກພ້າວ Sphagnum moss ເຮົາຈະໃຊ້ວັດ ສະດຸຊະນິດໃດຕ້ອງເຂົ້າໃຈເສຍກ່ອນວ່າວັດສະດຸເຫລົ່ານັ້ນລະບາຍນ້ຳ ແລະ ດູດຮັບນ້ຳໄດ້ເໝາະ ສົມ ຫຼື ບໍ່ ດິນເພາະຊຳໂດຍທົ່ວໄປ ອາດໃຊ້ຂີ້ແກບປະສົມກັບຊາຍຫຍາບ ອັດຕາສ່ວນ 1:1 ກໍ່ ໄດ້ ຫຼື ອາດຈະໃຊ້ສູດຊາຍ 2 ສ່ວນ ຂີ້ແກບ 1 ສ່ວນ, ຜຸຍໝາກພ້າວ 1 ສ່ວນ F ເປືອກຖົ່ວປົນ ລະອຽດ 1 ສ່ວນກໍ່ໄດ້ ສູດນີ້ມັກໃຊ້ຕາມສະຖານທີ່ເພາະຊຳການຄ້າຂະໜາດໃຫຍ່ ເປັນຕົ້ນວັດສະ ດຸເພາະຊຳອາດປະສົມດິນຮ່ວມນຳກໍ່ໄດ້ .

3. ກຽມວັດສະດຸຮອງພື້ນ ຫຼື ກິນກະບະເພາະຊຳຊະນິດຕ່າງໆ ວັດສະດຸທີ່ມີ ຍົມໃຊ້ຮອງກິນພາສະນະເພາະຊຳ ໄດ້ແກ່ເປືອກຖົ່ວດິນຊະນິດຫຍາບ, ແກບດິນ, ໄຍໝາກພ້າວ ຫຼື Sphagnum moss ອິດແດງ ທຸ່ນຂະໜາດຕ່າງໆ ກະຖັງແຕກຊັ້ນສ່ວນນ້ອຍໆ, ຖ່ານປົ່ນຂະ ໜາດຕ່າງໆ. ເຮົາຈະເລືອກໃຊ້ວັດສະດຸຮອງພື້ນຊະນິດໃດກໍ່ໄດ້ ແລ້ວແຕ່ເຮົາຈະຫາໄດ້ ແຕ່ຖ້າວັດ ສະດຸຮອງພື້ນພວກອື່ນຊິວັດຖູ ຕ້ອງໃຊ້ໃນລັກສະນະທີ່ແກ່ ຈະບໍ່ເກີດເຊື້ອລາລະບາດກັບກ້າໄມ້ໄດ້ ເຊັ່ນ : ແກບດິນ ແລະ ເປືອກຖົ່ວດິນຫຍາບເປັນຕົ້ນ .

4. ນຳວັດສະດຸຮອງພື້ນໃສ່ໃນກະບະ ຫຼື ພາສະນະເພາະຊຳໂດຍໃຫ້ວັດສະ ດຸນັ້ນປິດຄຸມ ຮູ ຫຼື ຮ່ອງ ຂອງ ພາສະນະ ຫຼື ກະບະປັກຊຳ ເພື່ອໄວ້ປ້ອງກັນການໄຫລອອກ ຂອງ ດິນເພາະຊຳ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການລະບາຍນ້ຳໃນກະບະ ຫຼື ພາສະນະເພາະຊຳດີຂຶ້ນ ການໃສ່ວັດສະ ດຸຮອງພື້ນພະສະນະເພາະຊຳບໍ່ຄວນໃສ່ສູງເກີນ 2,5 ຊັງຕີແມັດ ຈາກພື້ນກິນກະບະ ຫຼື ຈະຕ້ອງເບິ່ງ ຄວາມສູງ ຂອງ ກະບະ ແລະ ພາສະນະເພາະຊຳເສຍກ່ອນ ວ່າສູງຊຳໃດເຮົາກໍ່ສາມາດໃສ່ວັດສະ ດຸຮອງພື້ນໄດ້ ຫລາຍ ຫຼື ໜ້ອຍກໍ່ໄດ້ ຕໍ່ຈາກນັ້ນຂຶ້ນ ຂອງ ວັດສະດຸຮອງພື້ນກໍ່ຄວນໃສ່ຊາຍຊະນິດ ຫຍາບປົກຄຸມວັດສະດຸຮອງພື້ນນັ້ນອີກຄັ້ງໜຶ່ງ ເພື່ອປ້ອງກັນດິນເພາະຊຳໃຫ້ໄຫລຜ່ານອອກຈາກວັດ ສະດຸຮອງພື້ນໄດ້.

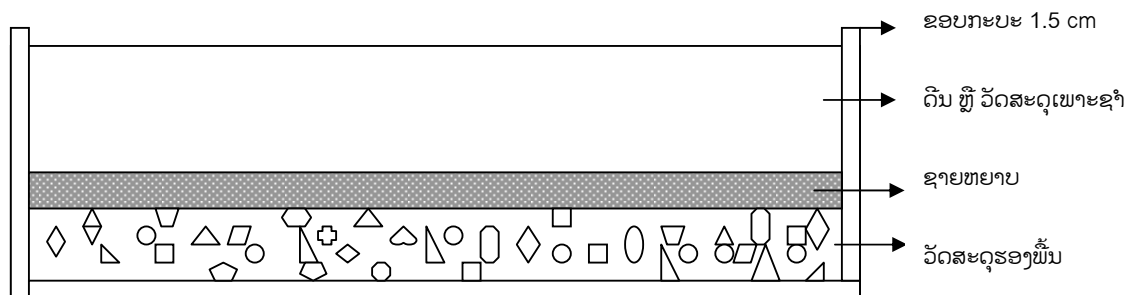
5. ນຳດິນເພາະຊຳຕາມສູດທີ່ຜູ້ເຮັດຈະໃຊ້ ໃສ່ລົງໄປໃນກະບະເພາະຊຳ ຫຼື

ພາສະນະເຫລືອຂອບເບື້ອງເທິງໄວ້ປະມານ 2.5 ຊັງຕີແມັດ ເພື່ອກັນວັດສະດຸເພາະຊຳນັ້ນໄຫຼອອກເບື້ອງເທິງ ເນື່ອງຈາກນ້ຳທີ່ເຮົາຫົດແລ້ວຕົບດິນ ຫຼື ແປງດິນເພາະຊຳນັ້ນໃຫ້ຮຽບຮ້ອຍສະໝໍ່າສະເໝີກັນທັງກະບະ .

6. ເຮັດຮ່ອງເພື່ອສຳລັບທີ່ຈະໂຮຍເມັດພືດລົງໃນກະບະ ຫຼື ພາສະນະເພາະຊຳໃຫ້ເປັນແຖວຫ່າງກັນພໍປະມານ ຕາມຂະໜາດ ຂອງ ເມັດພືດທີ່ເຮົາຈະເພາະໂດຍໃຊ້ໄມ້ເຊາະຮ່ອງ ຖ້າພະສະນະ ຫຼື ກະບະເພາະຊຳນັ້ນ ໃຊ້ປັກຊຳກຶ່ງພຶດກໍຕ້ອງເຂ່ຍໃຫ້ລຽບແລ້ວກໍຈະປັກຊຳກຶ່ງພຶດໄດ້.

7. ຈາກນັ້ນກໍໂຮຍເມັດພັນພືດ ລົງໃນຮ່ອງທີ່ກຽມໄວ້ແລ້ວ,ປົກເມັດພັນພືດທີ່ເພາະ ໂດຍໃຊ້ໄມ້ແຜ່ນລຽບເຂ່ຍດິນໃນພາສະນະ ຫຼື ກະບະເພາະຊຳນັ້ນ ,ຕົບເບົາໆ ໃຫ້ລຽບອາດຈະໃຊ້ວັດສະດຸ ພວກ ເພື່ອງ ຫຼື ຫຍ້າແຫ້ງປົກຄຸມອີກເທື່ອໜຶ່ງກໍໄດ້ ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມຊຸ່ມບໍ່ໃຫ້ສູນເສຍໄປຫລາຍ. ຈາກນັ້ນກໍນຳໄປມັງນໃນໂຮງເຮືອນເພາະຊຳ ທີ່ໄດ້ກະກຽມໄວ້ແລ້ວນັ້ນໃຫ້ຮຽບຮ້ອຍ ອາດຈະໃຊ້ແຜ່ນພູາສະຕິກແຂງໃສ ປົກຄຸມພະສະນະນັ້ນກໍໄດ້.

ຕົວຢ່າງຮູບພາບການຈັດກະບະ ຫຼື ພາສະນະເພາະຊຳ

ຮູບທີ 3. ຮູບໜ້າຕັດຂອງການໃສ່ວັດສະດຸຕ່າງໆໃນກະບະ

ສະຫລຸບການຈັດການກະບະ ແລະພາສະນະເພາະຊຳຕ່າງໆດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວນັ້ນ ໂດຍທົ່ວໆໄປ ການຂະຫຍາຍພັນພືດ ໂດຍການປັກຊຳ ແລະ ເພາະເມັດນັ້ນ ເຮົາສາມາດປະຕິບັດການໄດ້ໃນວັດສະດຸອຸປະກອນ ແລະ ພາສະນະຕ່າງໆໄດ້ຫລາຍຂຶ້ນຕອນ ຫຼືຫລາຍວິທີການສຸດແລ້ວແຕ່ວັດຖຸປະສົງ ຂອງ ຜູ້ປະກອບການສະຖານເພາະຊຳວ່າຈະເພາະເມັດ ຫຼື ປັກຊຳກຶ່ງພຶດຊະນິດໃດມີຂະໜາດນ້ອຍຫຼື ໃຫຍ່ເທົ່າໃດ ຊຶ່ງການປະຕິບັດເຮົາສາມາດເຮັດໄດ້ທັງໃນກະບະ ແລະໜານເພາະຊຳ ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ຖ້າເວົ້າເຖິງເລື່ອງການເພາະເມັດແລ້ວ ໂດຍສະເພາະເມັດພືດທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍຕ້ອງການຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຫລາຍ ເຮົາຕ້ອງເພາະໃນກະບະຫຼື ພາສະນະທີ່ຈັດ

ຢູ່ໃນພວກກະບະເພາະຊຳເທົ່ານັ້ນ ເຮົາບໍ່ເພາະລົງໃນໜານເພາະຊຳ ເລື່ອງ ຂອງໜານເພາະຊຳ ນັ້ນເຮົາໃຊ້ໃນການປະຕິບັດກ່ຽວກັບການເພາະເມັດທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະບໍ່ຕ້ອງດູແລຮັກສາ ຫລາຍເຊັ່ນ ພວກໄມ້ໃຫ້ໝາກເປັນຕົ້ນ ຫຼື ໃຊ້ໃນການປັກຊຳກິ່ງພືດ ທີ່ມີຂະໜາດ 1 ມຂອງ ກິ່ງໃຫຍ່ໆ ທີ່ຕ້ອງການປັກຊຳປະລິມານຫລາຍຊຶ່ງຈະໄດ້ກ່າວລະອຽດອີກເທື່ອໜຶ່ງໃນບົດປະຕິບັດການ .

ການເພາະເມັດ ຫຼື ປັກຊຳກິ່ງໃນກະບະ ຫຼື ພາສະນະທີ່ມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັບກະ ບະເພາະຊຳມີຂໍ້ດີກວ່າການເພາະຊຳໃນໜານເພາະຊຳດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

1. ປະຕິບັດງ່າຍ ສະດວກ ສະບາຍ ແລະ ເຮັດໄດ້ປານີດກວ່າປະຕິບັດໃນ ໜານເພາະຊຳ .
2. ດູແລະ ປະຕິບັດຮັກສາການປ້ອງກັນຈຳກັດພະຍາດ, ແມງ ເຮັດໄດ້ງ່າຍ ກວ່າ
3. ສາມາດຄວບຄຸມ ອຸນຫະພູມ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມໄດ້ທົ່ວເຖິງກວ່າ.
4. ສາມາດກວດເຊັກເປີເຊັນການງອກ ຂອງ ເມັດ ແລະ ກິ່ງປັກຊຳໄດ້ພ້ຽມ ເພາະເຮັດໃນພື້ນທີ່ນ້ອຍໆ .
5. ເມັດພືດ ຫຼື ກິ່ງປັກຊຳງອກ ເຮົາສາມາດປະຕິບັດການຍ້າຍກ້າໄດ້ງ່າຍ ຫຼື ເຄື່ອນຍ້າຍໄປທັງກະບະເພາະຊຳເລີຍກໍຈະສະດວກກວ່າ .
6. ປະຫຍັດເມັດພັນພືດ ແລະ ໄດ້ຜົນກຸ້ມຄ່າກວ່າ.
7. ຕົ້ນກ້າທີ່ຍ້າຍ ຫຼື ແຍກໄປປູກກໍບໍ່ກະທົບກະເທືອນຫລາຍຈົນເກີນໄປ.
8. ສາມາດແບ່ງແຍກປະເພດຂອງເມັດພັນພືດ ທີ່ເພາະຊຳໄດ້ງ່າຍ ແລະສະ ດວກໃນການເກັບຂໍ້ມູນຕ່າງໆ.

5.2 ການຈັດໜານເພາະຊຳ

ໜານເພາະຊຳ ແມ່ນໜານທີ່ເຮົາສ້າງຂຶ້ນເພື່ອໃຊ້ສຳລັບການຂະຫຍາຍພັນພືດໂດຍການ ກ້າແກ່ນ ຫລືປັກຊຳກິ່ງພືດ ໂດຍຈັດທຳເປັນຮູບສີ່ຫລ່ຽມ ມີຂະໜາດຄວາມກ້າງ, ຍາວ ແລະ ສູງ ແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ປະກອບການສະຖານເພາະຊຳທີ່ຈະໃຊ້ວຽກງານ, ອາດເຮັດ ເປັນໜານຢູ່ກັບພື້ນດິນ ຫລືເຮັດເປັນໜານແບບໃຊ້ກໍດິນຈີ່ໂບກດ້ວຍຊີເມັນກໍໄດ້. ນອກນີ້, ຈະສ້າງ ຢູ່ພາຍໃນໂຮງເຮືອນ ຫລືນອກກໍໄດ້. ການຈັດສ້າງໂດຍທົ່ວໄປມັກຈະບໍ່ສ້າງໃຫ້ກວ້າງເກີນໄປຈະຢູ່ ໃນລະຫວ່າງ 90 - 120 ຊັງຕີແມັດ.

5.2.1 ໜານເພາະຊຳທຳມະດາ

ເປັນໜານທີ່ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອກ້າແກ່ນ ຫລືປັກຊຳກິ່ງພືດທີ່ສາມາດຈະແຕກງອກ ແລະ ອອກຮາກໄດ້ງ່າຍໆ ອາດຈະເປັນແກ່ນ ຫລືກິ່ງພັນໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ພືດຜັກ ໂດຍທົ່ວໆໄປກໍໄດ້. ການຈັດສ້າງໜານເພາະຊຳດັ່ງກ່າວ ສາມາດແບ່ງອອກໄດ້ຢ່າງກວ້າງໆ 2 ຊະ

ນິດ ຄື :

1. ໝານເພາະຊາຟື້ນດິນ
2. ໝານເພາະຊາແບບທຳມະດາແບບກໍດ້ວຍດິນຈີ່ ແລະ ໂບກດ້ວຍຊີເມັນ
ສະຫລຸບແລ້ວ ການຈັດໝານເພາະຊາທຳມະດາ ບໍ່ວ່າຈະເປັນໝານເພາະຊາກາງແຈ້ງ
ຫລືໝານເພາະຊາຢູ່ພາຍໃນໂຮງເຮືອນຄວນຈະຈັດສ້າງໃຫ້ເປັນຖິ່ນແຖວດຽວກັນ ແລະບໍ່ຄວນຈະ
ສ້າງໃຫ້ຍາວຫລາຍເກີນໄປ ຈະບົວລະບັດຮັກສາລຳບາກ, ທາງຢ່າງລະຫວ່າງໝານຕໍ່ໝານຫລືລະ
ຫວ່າງຫົວໝານເພາະຊາ ຄວນເຮັດໃຫ້ມີໄລຍະຫ່າງກັນປະມານ 1 - 120 ຊັງຕີແມັດເພື່ອຄວາມ
ສະດວກໃນການປະຕິບັດວຽກງານ.

5.2.2 ໝານເພາະຊາແບບໝານພິນໝອກ (mist mistock)

ໝານພິນໝອກ ເປັນໝານເພາະຊາພືດອີກຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ມີລັກສະນະແຕກຕ່າງ
ຈາກໝານເພາະຊາທຳມະດາຢູ່ບ່ອນວ່າໝານພິນໝອກຈະຕ້ອງມີລະອອງນ້ຳພິນເປັນຝອຍລະອ
ອງເໜືອສ່ວນຍອດຂອງກິ່ງພິນພືດທີ່ເຮົາປັກຊາ ລັກສະນະເຊັ່ນນີ້ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ກິ່ງພິນທີ່ປັກຊາໃນ
ໝານແຕກຕ່າງໄປຈາກກິ່ງພິນພືດທີ່ໃຊ້ໃນການປັກຊາໃນໝານເພາະຊາທຳມະດາຢູ່ທີ່ກິ່ງພິນທີ່ປັ
ກຊາໃນໝານພິນໝອກຈະເປັນກິ່ງພິນຍອດອອກຫລືກິ່ງທີ່ມີໃບຕິດເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງປັກຊາໄດ້ຜົນດີ.ແຕ່
ຖ້າເປັນກິ່ງແກ່ທີ່ບໍ່ມີໃບຕິດ ເມື່ອນຳໄປປັກຊາ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ກິ່ງພິນນັ້ນເໝົາກ່ອນອອກຮາກ. ໝານ
ເພາະຊາແບບນີ້ ບໍ່ນິຍົມໃຊ້ເປັນບ່ອນກ້າແກ່ນພືດ. ການຈັດສ້າງໝານໃນໝານພິນໝອກ ອາດ
ສ້າງໄວ້ກາງແຈ້ງ ໂດຍບໍ່ພາງແສງ ຫລືພາງແສງໜ້ອຍໜຶ່ງ ຫລືອາດສ້າງໄວ້ກາງແຈ້ງ ໂດຍບໍ່ພາງ
ແສງຕາມແຕ່ລະຊະນິດພິນພືດ ຫລືອາດສ້າງໄວ້ພາຍໃນໂຮງເຮືອນເພາະຊາກໍໄດ້ ໂດຍພາງແສງ
ດ້ວຍແກ້ວ ຫລືຜ້າຢາງ. ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວມັກໃຊ້ປັກຊາກັບພວກພິນໄມ້ທີ່ບອບບາງ ແລະເໝົາຢາງ.

ບົດທົດສະດີທີ 6

ການຄວມຄຸມແສງ, ອຸນຫະພູມ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມໃນສວນກ້າເບ້ຍໄມ້

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ອະທິບາຍຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງ
2. ອະທິບາຍຄຸນນະພາບຂອງແສງໄດ້
3. ອະທິບາຍຄວາມຍາວສຳພັນລະຫວ່າງລະຍະແຈ້ງກັບມືດໄດ້
4. ອະທິບາຍວິທີການພາງແສງໄດ້
5. ອະທິບາຍວິທີການເພີ່ມແສງໄດ້
6. ອະທິບາຍອຸນຫະພູມທີ່ພິເໝາະກັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດໄດ້
7. ອະທິບາຍການຄວມຄຸມຄວາມຊຸ່ມໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳ

ເນື້ອໃນ

6.1 ແສງສະຫວ່າງ (Light)

ແສງສະຫວ່າງນັບວ່າເປັນສ່ວນປະກອບຫຼັກທີ່ສຳຄັນຂອງປະຕິກິລິຍາສັງເຄາະແສງຂອງພືດໂດຍທີ່ແສງສະຫວ່າງໃຫ້ພະລັງງານສຳລັບການລວມຕົວຂອງອາຍກາກໂບນິກແລະນ້ຳໃນການສ້າງສານປະກອບທີ່ປຸງອາຫານປະລິມານຂອງແສງທີ່ໃຊ້ປະໂຫຍດໄດ້ມີຫຼາຍຂຶ້ນເທົ່າໃດເມື່ອສະພາບອື່ນໆເໝາະສົມແລ້ວອັດຕາການສັງເຄາະແສງແລະປະລິມານຂອງຄາໂບໄຮເຄດທີ່ໃຊ້ສຳລັບໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕງ່ອງກາງມາກໍຍິ່ງສູງຂຶ້ນອີກດ້ວຍດັ່ງນັ້ນຖ້າຫາກມີປັດໃຈອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມແລ້ວບໍລິເວນທີ່ໄດ້ຮັບແສງຫຼາຍຈະໃຫ້ຜົນພະລິດຈາກການສັງເຄາະແສງຫຼາຍກ່ວາບໍລິເວນທີ່ໄດ້ຮັບແສງໜ້ອຍທຸກລະດູການຍົກເວັ້ນພວກໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບທີ່ຕ້ອງການຄວາມເຂັ້ມຊັນຂອງແສງໜ້ອຍໂດຍສະເພາະພວກທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳດັ່ງນັ້ນເຮົາຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງຄວມຄຸມແສງສະຫວ່າງໃຫ້ດີດ້ວຍ.

ນອກຈາກຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໃຊ້ພະລັງງານແສງສຳລັບການສັງເຄາະແສງແລ້ວແສງຍັງມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດປະການອື່ນອີກເພື່ອທີ່ຈະໃຫ້ຮູ້ຜົນຕ່າງໆອັນຈະນຳໄປໃຊ້ງານໄດ້ຈຳເປັນຕ້ອງສຶກສາເຖິງຄວາມເຂັ້ມຊັນຂອງແສງຄຸນນະພາບຂອງແສງແລະຄວາມຍາວສຳພັນລະຫວ່າງລະຍະແຈ້ງກັບລະຍະມືດໃນຊ່ວງ 24 ຊົ່ວໂມງ

6.1.1 ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງ

ໝາຍເຖິງພະລັງງານຈາກດວງອາທິດມາສູ່ພື້ນໂລກເປັນໜ່ວຍຫຼືອານຸພາກທີ່ບໍ່ຕິດຕໍ່ກັນທີ່ກຳລັງຕົກກະທົບພື້ນທີ່ນັ້ນ ຫຼືປະລິມານຂອງແສງທັງໝົດ ທີ່ພືດໄດ້ຮັບລະຍະຫ່າງໂດຍທົ່ວໄປ ໃນທ້ອງທີ່ໜຶ່ງຢ່ອມມີຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງແດດແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມວັນເວລາລະດູ

ການແລະໄລຍະຫ່າງຈາກເສັ້ນສູງສູດຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຈະຄ່ອຍເພີ່ມຂຶ້ນຕັ້ງແຕ່ດວງອາທິດຂຶ້ນຈົນເຖິງຕອນທ່ຽງວັນແລະຄ່ອຍໆລຸດລົງຈາກຕອນທ່ຽງວັນໄປເຖິງພະອາທິດຕົກຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງສູງໃນລະດູຮ້ອນສູງປານກາງໃນລະດູຝົນແລະຕໍ່າໃນລະດູໜາວການປ່ຽນແປງຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງປະການອື່ນໆເກີດຈາກອານຸພາກຂອງຜຸ່ນລະອອງແລະອາຍນ້ຳໃນບັນຍາກາດ ຄວາມລາດຊັ້ນຂອງພື້ນທີ່ແລະຄວາມສູງຕໍ່າຂອງລະດັບພື້ນທີ່ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງມີອິດທິພົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະການຈະເລີນງອກງາມຂອງພືດອັນເນື່ອງມາຈາກຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງອະທິບາຍໄດ້ 3 ປະເດັນຄື

ກ. ຄວາມເຂັ້ມພາຍໃນຊ່ວງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດ

ຂ. ຄວາມເຂັ້ມຕໍ່າກວ່າທີ່ເໝາະທີ່ສຸດ

ຄ. ຄວາມເຂັ້ມສູງກວ່າຊ່ວງທີ່ເໝາະທີ່ສຸດ

ກ. ຊ່ວງຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງທີ່ເໝາະທີ່ສຸດໝາຍຄວາມວ່າຖ້າຫາກມີປັດໃຈອື່ນໆເໝາະສົມແລ້ວອັດຕາການສັງເຄາະແສງຈະສູງອັດຕາການຫາຍໃຈຈະເປັນປົກກະຕິດ້ວຍເຫດນີ້ຈຳນວນຂອງຄາໂບໄຮເຄຼດທີ່ມີເພື່ອໃຊ້ໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະການຈະເລີນງອກງາມຈຶ່ງສູງດັ່ງນັ້ນຖ້າພືດໃດໆໄດ້ຮັບການດູແລຢ່າງເໝາະສົມໂດຍສະເພາະຕາມລະຍະທີ່ມີການຈະເລີນທາງກົງກັນ ທາງໃບ ແລະທາງການສືບພັນແລ້ວຈະໄດ້ຜົນພະລິດອອກສູ່ຕະລາດສູງ

ຊ່ວງຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສຳລັບພືດທຸກຊະນິດບໍ່ຄືກັນຕົວຢ່າງເພີນຕ່າງໆໃບໄມ້ຫຼາຍຊະນິດຕ້ອງການຄວາມເຂັ້ມຕໍ່າສ່ວນຄານເຊັ່ນ ເບນຈະມາດ ກຸຫລາບ ຕ້ອງການຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຂ້ອນ ຂ້າງສູງເວົ້າອີກແບບໜຶ່ງ ກໍຄືຊ່ວງຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງທີ່ເໝາະສົມຍ່ອມແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມຊະນິດຂອງພືດທີ່ມີອັດຕາການສັງເຄາະແສງສູງແລະປຸງອາຫານຕໍ່ໜ່ວຍເວລາໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນເມື່ອຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຂ້ອນຂ້າງສູງດັ່ງນັ້ນເຮົາອາດຈຳແນກພືດອອກໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຄື :

1. ພືດທີ່ຕ້ອງການຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຕໍ່າເອີ້ນວ່າພືດໃນຮົ່ມ(Shadeplants)
2. ພືດທີ່ຕ້ອງການຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງສູງປານກາງເອີ້ນວ່າພືດທີ່ຕ້ອງການຮົ່ມເງົາແລະແສງແດດບາງສ່ວນ

3. ພືດທີ່ຕ້ອງການຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງສູງເອີ້ນວ່າ ພືດກາງແຈ້ງ (Sun plants)

4. ພືດທີ່ຂຶ້ນໄດ້ດີໃນຊ່ວງຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງກ້ວາງ ເປັນພືດໃນຮົ່ມຫຼືກາງແຈ້ງກໍໄດ້

ຂ. ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຕໍ່າກວ່າຊ່ວງທີ່ເໝາະທີ່ສຸດໝາຍຄວາມວ່າຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຈຸດໜຶ່ງຂອງພືດສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີໃຫ້ຜົນຜະລິດກໍດີມີການສັງເຄາະແສງເປັນປົກກະຕິແຕ່ຖ້າຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຕໍ່າກວ່າຈຸດນັ້ນພືດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ບໍ່ດີເທົ່າທີ່ຄວນສະນັ້ນການສັງເຄາະແສງຈະລຸດລົງເຖິງວ່າການຫາຍຈະເປັນປົກກະຕິກໍຕາມປະລິມານຄາໂບໄຮເຄຼດທີ່ມີຢູ່ເພື່ອການຈະເລີນເຕີບໂຕຈະລຸດລົງເຊິ່ງຜົນຜະລິດຈະລຸດລົງດ້ວຍຈຸດທີ່ຕໍ່າລົງນີ້ເຮົາເອີ້ນວ່າຄວາມເຂັ້ມ

ຂອງແສງຕ່ຳກ່ວາຊ່ວງທີ່ເໝາະທີ່ສຸດນັ້ນເອງເຫດໃດການຈະເລີນເຕີບໂຕການຈະເລີນງອກງາມ ແລະຜົນຜະລິດຄ້ອນຂ້າງຕ່ຳເມື່ອຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງມີບ່ຽງພໍດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວວ່າພະລັງ ແສງເປັນສິ່ງຈຳເປັນສຳລັບການລວມຕົວຂອງກາກໂບໂດອອກໄຊແລະນຳໄປປະຕິກິລິຍາການສັງ ຄາະແສງຖ້າຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງບ່ຽງພໍປະລິມານຂອງພະລັງງານທີ່ມີຢູ່ເພື່ອໃຊ້ໃນການລວມ ຄາໂບໂດອອກໄຊແລະນຳຈະຕ່ຳແລະດ້ວຍເຫດນີ້ເອງອັດຕາການຜະລິດຄາໂບໂຮເຄດຂັ້ນຕົ້ນ ເພື່ອສ້າງສານປະກອບອື່ນຈຶ່ງຂ້ອນຂ້າງຕ່ຳ ດັ່ງນັ້ນການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຊ້າລົງແລະການ ຈະເລີນ ງອກງາມ ຈະຊ້າລົງດ້ວຍ ແລະໂດຍທົ່ວໄປຜົນຜະລິດມັກຈະຕ່ຳ.

ຄ. ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງສູງກ່ວາຊ່ວງທີ່ເໝາະທີ່ສຸດຖ້າຫາກວ່າຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງສູງ ກ່ວາຊ່ວງທີ່ເໝາະທີ່ສຸດຈະເຮັດໃຫ້ພືດຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າລົງແລະຜົນຜະລິດລຸດລົງເຊັ່ນກັນເຫດຜົນ ນີ້ທີ່ຜົນຜະລິດຕ່ຳເມື່ອຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງສູງເກີນໄປຄື

1. ກ່ຽວກັບປະລິມານໂຄໂຣຟິນເມື່ອມີຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຫຼາຍເກີນໄປອັດຕາການດູດ ແສງຈະຕ່ຳແລະໂຄໂຣຟິນລຸດລົງແລະໃບຈະກາຍເປັນສີຂຽວແກມເຫຼືອງດ້ວຍເຫດນີ້ອັດຕາການດູ ດແສງຈະຕ່ຳແລະອັດຕາການສັງຄາະແສງກໍຈະຕ່ຳຕາມໄປດ້ວຍ ຜົນເຊັ່ນນີ້ບາງທີ່ເອີ້ນວ່າ ການ ຖືກແດດເພົາ

2. ກ່ຽວກັບນ້ຳ: ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຫຼາຍເກີນໄປຈະເພີ່ມອຸນຫະພູມຂອງໃບຢ່າງເຫັນ ໄດ້ຊັດ ຈຶ່ງເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ອັດຕາ ການຄາຍນ້ຳສູງແລະອັດຕາການດູດ ນ້ຳບໍ່ໄວເທົ່າ ກັບອັດຕາ ການຄາຍນ້ຳເຫດນີ້ເອງຈຸລັງຄຸມຈະສູນເສຍຄວາມຕຶງປາກໃບຈະບິດລົງບາງສ່ວນຫຼືບິດໝົດແລະ ຄາໂບໂດອອກໄຊຈະຟຸ່ງກະຈາຍເຂົ້າສູ່ໃບຊ້າລົງ ດັ່ງນັ້ນອັດຕາການສັງ ຄາະແສງຈະຊ້າລົງໃນ ຂະນະທີ່ການຫາຍໃຈຍັງຄົງດຳເນີນຕໍ່ໄປແລະຄາໂບໂຮເຄດທີ່ມີຢູ່ເພື່ອໃຊ້ໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະງອກງາມຈະເຫຼືອໜ້ອຍ.

3. ກ່ຽວກັບກິດຈະການຂອງເອນໄຊແສງຫຼາຍເກີນໄປຈະເຮັດໃຫ້ອຸນຫະພູມຂອງໃບເພີ່ມ ຂຶ້ນຈຶ່ງເປັນຜົນໃຫ້ລະບົບເອນໄຊລຸດກິດຈະກຳທີ່ປ່ຽນນ້ຳຕານໃຫ້ເປັນແປ້ງລົງ ດ້ວຍເຫດນີ້ພືດ ຈະ ເກັບສະສົມນ້ຳຕານໄວ້ແລະອັດຕາການສັງຄາະແສງຈະຊ້າລົງຕາມກິລິຍາຂອງມວນສານ(Low of massation)ຜົນອັນເນື່ອງມາຈາກຄວາມເຂັ້ມຂອງ ແສງສູງເຖິງຊ່ວງ ທີ່ ເໝາະ ທີ່ສຸດນີ້ຢ່າງ ໜ້ອຍກໍເຮັດໃຫ້ເຮົາອະທິບາຍໄດ້ວ່າເຫດໃດ ຈຶ່ງໃຊ້ວັດຖຸທີ່ໃຫ້ຮົ່ມ ເງົາຄຸມເທິງ ຫຼັງຄາ ເຮືອນໃນ ປາຍລະດູໃບໄມ້ລົ້ນແລະລະດູຮ້ອນເຫດໃດ ຈຶ່ງໃຫ້ແຂວນຜ້າຫຼືປາສະ ຕິກໄວ້ເທິງ ຕົ້ນ ໄມ້ໃນ ເຮືອນໃນລະຫວ່າງລະດູຮ້ອນເຫດໃດຈຶ່ງປູກ ພືດປະດັບບາງຊະນິດໃນເຮືອນ ໄມ້ລະ ແໜງລະ ຫວ່າງລະດູຮ້ອນແລະເຫດໃດຕາມສ່ວນຕ່າງໆຂອງໂລກຈຶ່ງນິຍົມປູກພືດຂ້າງຄຽງ(Companionc ropping)ໃນການປູກພືດຂ້າງຄຽງຈະປູກພືດສອງຫຼືສາມຊະນິດໃນບໍລິເວນດຽວກັນໃນເວລາດຽວ ກັນພືດຊະນິດໜຶ່ງສູງແລະທົນຕໍ່ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງພືດອີກຊະນິດໜຶ່ງເຕ້ຍແລະໄດ້ຮັບອັນຕະລາ ຍຈາກຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງສູງໄດ້ພືດຕົ້ນສູງຕັ້ງຊື່ຈະໃຫ້ຮົ່ມເງົາແກ່ພືດທີ່ມີຕົ້ນເຕ້ຍວິທີນີ້ຈະລຸດຄ

ວາມເຂັ້ມຂອງແສງໃຫ້ແກ່ພືດຕົ້ນເຕ້ຍເຊິ່ງເປັນຜົນສົ່ງເສີມໃຫ້ມີອັດຕາການສັງເຄາະແສງສູງແລະໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ

6.1.2 ຄຸນນະພາບຂອງແສງ(Lightquality)

ຄຸນນະພາບຂອງຄື້ນແສງມີຜົນຕໍ່ຕົ້ນພືດແຕກຕ່າງກັນອອກໄປແສງທີ່ໄດ້ຈາກ Source(ແຫຼ່ງຫຼືຈຸດກຳເນີດ)ຕ່າງກັນຍ່ອມຈະໃຫ້ຄຸນນະພາບແລະປະລິມານຂອງແຕ່ລະຄື້ນແສງແຕກຕ່າງກັນອອກໄປເຊັ່ນ ແສງຈາກຫຼອດ incandescent ມີຄື້ນແສງສີແດງຫຼາຍກ່ວາ ແລະໃຫ້ຄວາມຮ້ອນສູງກ່ວາຫຼອດFluorescent ແສງອາທິດທີ່ຊ່ອງຜ່ານສ່ວນທີ່ເປັນແສງ Ultraviolet ຈະບໍ່ສາມາດຜ່ານອອກມາໃນຂະໜາດຂອງຄື້ນແສງແລະປະລິມານທີ່ຕ່າງກັນສະນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຕົ້ນພືດພາຍໃນເຮືອນຫຼືປາລະສະຕິກສີຕ່າງໆຈຶ່ງແຕກຕ່າງກັນອອກໄປຢ່າງໃດກໍຕາມຄະນະວິທະຍາສາດທີ່ກ່າວໜ້າໄດ້ມີການຜະລິດຫຼອດເຮືອງແສງ(Fluorescent lamp)ທີ່ມີພະລັງງານເໜືອກ່ວາແລະໄດ້ແສງທີ່ຄ້າຍຄືກັບແສງຈາກດວງອາທິດຫຼາຍທີ່ສຸດມີແສງສີຕ່າງໆຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງພືດຫຼາຍທີ່ສຸດ ຫຼອດເຫຼົ່ານີ້ມີຊື່ທາງການຄ້າ(trade name)ດັ່ງ ຕໍ່ໄປນີ້

- Plant light (ເປັນຜະລິດຕະພັນຂອງບໍລິສັດGeneral Electric)
- Gro - Lux (ເປັນຜະລິດຕະພັນຂອງບໍລິສັດSylvania)
- Plant Gro (ເປັນຜະລິດຕະພັນຂອງບໍລິສັດWesting House)
- power Groove
- Multi - Vapor
- Lucalox
- Vira -Lite
- HID Lamp ເປັນຕົ້ນ

ແສງແດດທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຫຼາຍເກີນໄປເປັນສ່ຍເຫດໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ສີຂອງດອກໄມ້ບາງຊະນິດຊືດລົງໄດ້ອັນນີ້ເນື່ອງມາຈາກເມັດສີ(Pigment)ຂອງກົບຖືກທຳລາຍເຊັ່ນເປັນຈະມາດສີຕ່າງໆ ນອກ ເໜືອໄປຈາກສີເຫຼືອງແລະຂາວເປັນຕົ້ນ.

6.1.3 ຄວາມຍາວສຳພັນລະຫວ່າງລະຍະແຈ້ງກັບລະຍະມືດ

ມີອິດທິຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະງອກງາມຂອງພືດໂດຍທົ່ວໄປມີອິດທິພົນຕໍ່ພືດ 3 ທາງດ້ວຍກັນຄື

- ກ. ປະລິມານສຳພັນຂອງຄາໂບໄຮເຄດທີ່ສ້າງຂຶ້ນຈາກພືດທຸກຊະນິດ
- ຂ. ເວລາການ ກໍ່ຮູບຕາ ດອກ ຂອງພືດຫຼາຍຊະນິດ
- ຄ. ການຈະເລີນງອກງາມຂອງໂຄງສ້າງແລະສະສົມອາຫານຂອງພືດບາງຊະນິດເຊັ່ນ ຫອມຫົວໃຫ່ຍແລະມັນຝະລັ່ງ

ກ. ປະລິມານຂອງຄາໂບໄຮເຄຼດໂດຍທຳມະຊາດຄວາມຍາວສຳພັນລະຫວ່າງແຈ້ງແລະມີດມີອິດທິພົນຕໍ່ການສັງເກດແສງແລະການຫາຍໃຈໂດຍທົ່ວໄປຍິ່ງແຈ້ງດິນເທົ່າໃດຖ້າປັດໃຈອື່ນໆເໝາະສົມຍິ່ງເຮັດໃຫ້ປະລິມານອາຫານທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃນຂະບວນການສັງເກດແສງຫຼາຍຍິ່ງຂຶ້ນແລະຍິ່ງມີດຫຼາຍກ່ວາເທົ່າໃດປະລິມານອາຫານທີ່ໃຊ້ໃນການຫາຍໃຈຈະຕໍ່າລົງເທົ່ານັ້ນດັ່ງນັ້ນພຶດທີ່ປ່ອຍໃຫ້ຢູ່ໃນລະຍະແຈ້ງທີ່ເໝາະສົມເປັນລະຍະ 17 ຊົ່ວໂມງແລະລະຍະກາງຄືນທີ່ເໝາະສົມເປັນ ລະຍະ 7 ຊົ່ວໂມງຈະມີປະລິມານຂອງຄາໂບໄຮເຄຼດເພື່ອການ ຈະເລີນເຕີບໂຕຫຼາຍກ່ວາພຶດທີ່ ປ່ອຍ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະຍະແຈ້ງທີ່ເໝາະສົມດິນ 14 ຊົ່ວໂມງແລະລະຍະມີດທີ່ເໝາະສົມດິນ 10 ຊົ່ວໂມງ

ຂ. ເວລາຂອງການກໍ່ຮູບຕາດອກຈາກການທົດລອງພົບວ່າພຶດບາງຊະນິດຕ້ອງການແສງສະຫວ່າງດິນກັບລະຍະມີດສັ້ນເພື່ອກໍ່ຮູບຕາດອກເຊັ່ນຜັກກາດຫົວສ່ວນພຶດບາງຊະນິດເຊັ່ນຕົ້ນຄືສາມາດຕ້ອງການລະຍະແຈ້ງສັ້ນລະຍະມີດດິນເພື່ອກໍ່ຮູບຕາດອກເປັນຕົ້ນ.

1. ພຶດທີ່ຕ້ອງການລະຍະແຈ້ງຍາວແລະລະຍະມີດສັ້ນເພື່ອກໍ່ຮູບຕາດອກເອີ້ນວ່າພຶດກາງເວັນຍາວແລະ ພຶດກາງຄືນສັ້ນ

2. ພຶດທີ່ຕ້ອງການລະຍະແຈ້ງສັ້ນແລະລະຍະມີດຍາວເພື່ອກໍ່ຮູບຕາດອກເອີ້ນວ່າພຶດກາງເວັນສັ້ນແລະກາງຄືນຍາວ.

3. ພຶດທີ່ກໍ່ຮູບຕາດອກໄດ້ທັງລະຍະແຈ້ງແລະລະຍະມີດສັ້ນ, ລະຍະແຈ້ງແລະລະຍະມີດຍາວເອີ້ນວ່າພຶດກາງເວັນແລະພຶດກາງຄືນສະເຫຼີມ (Daynight neutral) ໂດຍທົ່ວໄປພາຍໃນລະຍະເວລາທີ່ກຳນົດ 24 ຊົ່ວໂມງ ພຶດກາງຄືນສັ້ນ - ພຶດກາງເວັນຍາວ ຕ້ອງການລະຍະມີດຕິດຕໍ່ກັນ ດິນເຖິງ 8-10 ຊົ່ວໂມງ ແລະພຶດກາງເວັນສັ້ນ-ກາງຄືນຍາວ ສ່ວນຫຼາຍຕ້ອງການລະຍະມີດ ຕິດຕໍ່ກັນດິນ 10-14 ຊົ່ວໂມງເພື່ອກໍ່ຮູບຕາດອກ.

ເມື່ອປູກພຶດກາງເວັນສັ້ນ-ກາງຄືນຍາວບ່ອນທີ່ມີກາງເວັນຍາວ ແລະ ກາງຄືນສັ້ນພຶດຈະສ້າງຄາໂບໄຮເຄຼດຂຶ້ນຫຼາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສ້າງໂປຼຕິນຫຼາຍເຮັດໃຫ້ພຶດນັ້ນຈະເລີນທາງກົງກັນແລະໃບຫຼາຍກ່ວາແລະບ່ອກດອກບໍ່ໃຫ້ຜົນສ່ວນພຶດກາງເວັນຍາວ-ກາງຄືນສັ້ນພຶດຈະສ້າງຄາໂບໄຮເຄຼດພຽງເລັກນ້ອຍແລະເຮັດໃຫ້ສ້າງໂປຼຕິນໄດ້ໜ້ອຍເຮັດໃຫ້ພຶດນັ້ນມີການຈະເລີນຂອງກົງກັນບໍ່ດີໃບກໍ່ອ່ອນແອແລະບ່ອກດອກເພາະວ່າຂາດແສງ

ຄ. ການຈະເລີນງອກງາມຂອງໂຄງສ້າງທີ່ເກັບສະສົມອາຫານຄວາມຍາວຂອງລະຍະແຈ້ງແລະລະຍະມີດຍັງມີອິດທິພົນຕໍ່ເວລາການກໍ່ຮູບໂຄງສ້າງທີ່ເກັບສະສົມອາຫານບາງຊະນິດອີກດ້ວຍເຊັ່ນຫົວຂອງຫອມຫົວໃຫ່ຍແລະຫົວມັນຝະລັ່ງລະຍະແຈ້ງສັ້ນເໝາະສຳລັບການຈະເລີນງອກງາມຂອງຫົວມັນຝະລັ່ງແລະຫອມຫົວໃຫ່ຍສະນັ້ນຈຶ່ງເວົ້າໄດ້ວ່າຫອມຫົວໃຫ່ຍຈຶ່ງບໍ່ສາມາດປັບຕົວເຂົ້າກັບລະຍະແຈ້ງແລະມີດຂອງພາກໃຕ້ໄດ້.

ເລື່ອງຕ່າງໆທີ່ກ່າວມານັ້ນເປັນຫຼັກການທີ່ຜູ້ດຳເນີນສະຖານທີ່ເພາະຊາຳຈະຕ້ອງຮູ້ເພື່ອປະກອບການໃຫ້ແສງໃນສະຖານທີ່ເພາະຊາຳແລະເປັນວິທີການຄວມຄຸມປະລິມານຂອງແສງພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊາຳແລະປະຕິບັດຄື:

1. ການພາງແສງຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງທີ່ມີຫຼາຍໃນຊ່ວງລະດູໜາວແລະລະດູຮ້ອນເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ກະທົບກະເທືອນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຕົ້ນໄມ້ໃນສະຖານທີ່ເພາະຊາຳສາມາດເຮັດໄດ້ຄື:

- ໃຊ້ໄມ້ໃຜ່ເຮັດເປັນແຕະແລ້ວນຳໄປປູຫຼັງຄາເຮືອນເພາະຊາຳເພື່ອລຸດປະລິມານແສງໃຫ້ໜ້ອຍລົງ ໃຊ້ໃນຊ່ວງທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຫຼາຍຕົ້ນໄມ້ສາມາດໃຊ້ປະລິມານຂອງແສງແດດທີ່ເໝາະໄປສັງເຄາະແສງເມື່ອມີການປ່ຽນແປງຂອງລະດູການສາມາດເກັບໄວ້ໄດ້
- ໃຊ້ກ້ານໝາກພ້າວປູເທິງຫຼັງຄາ ວັດຖຸຊະນິດນີ້ບໍ່ທົນທານໃຊ້ຊົ່ວຄາວປະຫຍດເງິນ
- ໃຊ້ຕົ້ນບໍ່ເຮັດເປັນຫຼັງຄາພາງແສງ
- ປູກຕົ້ນໄມ້ຍືນຕົ້ນ
- ໃຊ້ຜ້າດຳຄຸມ
- ໃຊ້ຕາໜ່າງປາສະຕິກ

2. ການເພີ່ມແສງບໍ່ສະເພາະແຕ່ຈະເຮັດໃຫ້ແສງໜ້ອຍລົງເທົ່ານັ້ນຍັງຈຳເປັນຕ້ອງເພີ່ມແສງອີກດ້ວຍເຊັ່ນຕົ້ນໄມ້ທີ່ປູກໃນກະຖາງແລະຕັ້ງໄວ້ໃນກ້ອງຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ຍເຊັ່ນການໃຫ້ແສງໄຟຟ້າແລະການຕັດແຕ່ງຕົ້ນໄມ້

6.2 ອຸນຫະພູມ (Temperature)

ອຸນຫະພູມເປັນປັດໃຈທີ່ສຳຄັນຢ່າງໜຶ່ງທີ່ມີອິດທິຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ ບໍ່ວ່າຈະເປັນໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບຫຼືພືດອື່ນໆທີ່ຕ້ອງການອຸນຫະພູມແຕກຕ່າງກັນໄປສາມາດແບ່ງອອກເປັນ 3 ລະດັບຄື:

6.2.1 ອຸນຫະພູມຕ່ຳສຸດ(Minimumtemperature)

ໝາຍເຖິງອຸນຫະພູມຕ່ຳທີ່ພືດສາມາດທີ່ຈະທົນຢູ່ໄດ້ລະຫວ່າງ 40-43 ອົງສາຟາເຣນໄຮ (4 - 6 ອົງສາເຊ)

6.2.2 ອຸນຫະພູມເໝາະສົມ(Optimumtemperature)

ໝາຍເຖິງອຸນຫະພູມທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ ຄື ພືດຈະມີການສັງເຄາະແສງສູງສຸດ ແລະ ມີການຫາຍໃຈລະດັບປົກກະຕິ ຕະລອດຈົນໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດສູງ

6.2.3 ອຸນຫະພູມສູງສຸດ(Maximumtemperature)

ຄືອຸນຫະພູມສູງສຸດທີ່ພືດສາມາດທົນຢູ່ໄດ້ໃນລະຫວ່າງ 85-114 ອົງສາຟາເຣນໄຮ (29- 45 ອົງສາເຊ) ອຸນຫະພູມທີ່ມີຜົນຕໍ່ຂະບວນການຕ່າງໆຂອງພືດຫຼາຍຢ່າງເຊັ່ນ

1. ການຄາຍນໍ້າຂອງພືດ
2. ການຫາຍໃຈຂອງພືດ
3. ການສັງເກດແສງຂອງພືດ

ພືດແຕ່ລະຊະນິດມີຄວາມຕ້ອງການອຸນຫະພູມສູງຕ່ໍາແຕກຕ່າງກັນອອກໄປເຮົາ

ບ່ງອອກເປັນ 2 ປະເພດຄື:

ກ. ພືດເມືອງໜາວ

ຂ. ພືດເມືອງຮ້ອນ

ກ. ພືດເມືອງໜາວ ໝາຍເຖິງ ພືດທີ່ຕ້ອງການອຸນຫະພູມໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຕ່ຳກ່ວາ 60 ອົງສາຟາແຣນໄຮ ເຊັ່ນ ໝາກຄາຍ ແອບເປັນ ໄມ້ດອກບາງຊະນິດ ຖ້າເຮົານຳເອົາ ພືດເຫຼົ່ານີ້ມາປູກໃນເມືອງຮ້ອນເຮົາຕ້ອງມີການຄວມຄຸມອຸນຫະພູມໃຫ້ກັບພືດເຫຼົ່ານີ້ຫຼືເຮົາຈະເອົາ ໄປປູກໃນສະຖານທີ່ຄ້າຍໆກັບຖິ່ນກຳເນີດຂອງມັນຕົວຢ່າງ ພວກໄມ້ດອກເມືອງໜາວ ຖ້າມາ ປູກໃນບ້ານເຮົາຕ້ອງປູກໃນລະດູໜາວຄືຕັ້ງແຕ່ເດືອນ ພຶສະຈິກາ-ກຸມພາ ຈຶ່ງຈະໄດ້ຜົນດີ ຖ້າມາ ໄປປູກ ໃນລະດູອື່ນມັນຈະບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ຜົນ.

ຂ. ພືດເມືອງຮ້ອນ ໝາຍເຖິງພືດທີ່ຕ້ອງການອຸນຫະພູມໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕ ສູງກ່ວາ 60 ອົງສາຟາແຣນໄຮ (15 ອົງສາເຊ) ຂຶ້ນໄປເຊັ່ນ: ສົ້ມ ແລະ ອື່ນໆ ພວກເຮົານຳໄປປູກ ໃນ ອຸນຫະພູມຕ່ຳກ່ວານີ້ແລ້ວ ອາດເຮັດໃຫ້ພືດນັ້ນບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕຫຼືຕາຍໄດ້ເນື່ອງ ຈາກອຸນຫະ ພູມ ຕ່ຳນ້ຳທີ່ຢູ່ໃນຈຸລັງພືດຈະແຂງຕົວຫຼາຍຂຶ້ນແຕ່ເສັ້ນຈຸລັງຄົງເດີມຫຼືອາດຂະຫຍາຍໄດ້ບາງເລັກ ໜ້ອຍ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຈຸລັງແຕກແລະຕາຍໄປ ຖ້າໃນລະດູຮ້ອນອຸນຫະພູມຕ່ຳເກີນໄປພືດຫຼາຍຊະນິດ ໂດຍສະເພາະພືດເມືອງຮ້ອນອາດຈະໄດ້ຜົນຜະລິດຄືກັນແຕ່ໝາກສຸກຊ້າ ຫຼື ລົດຊາດບໍ່ດີເທົ່າທີ່ ຄວນ ເພາະຄວາມຮ້ອນທີ່ພືດຕ້ອງການໃຊ້ເຮັດໃຫ້ໝາກສຸກນັ້ນບໍ່ພຽງພໍ.

ນອກຈາກທີ່ເວົ້າມານັ້ນອຸນຫະພູມຍັງມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ພວກໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບ ດ້ວຍເຊັ່ນກຸຫລາບ ເຟີນ ເປັນຕົ້ນ

ເພື່ອຍາກຮູ້ກ່ຽວກັບອິດທິຜົນຂອງອຸນຫະພູມມີຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ ອາດຈຳແນກອຸນຫະພູມພາຍໃນບໍລິເວນທີ່ທຳການປູກພືດໄດ້ດັ່ງນີ້

1. ຊ່ວງອຸນຫະພູມທີ່ເໝາະສົມກັບການຈະເລີນງອກງາມ
2. ຊ່ວງອຸນຫະພູມທີ່ບໍ່ເໝາະສົມກັບການຈະເລີນງອກງາມ

6.3 ຄວາມຊຸ່ມ

ເປັນປັດໃຈທີ່ສຳຄັນອັນໜຶ່ງທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ຖ້າພືດຂາດຄວາມຊຸ່ມພືດຈະສະແດງອາການ ອອກມາຢ່າງເດັ່ນຂຶ້ນໃນທຸກໆຖ້າບ່ອຍໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມຕຳລົງເລື້ອຍໆໄດ້ແກ່ການໃຫ້ນ້ຳກັບຕົ້ນ ໄມ້ບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການດິນປະສົມບໍ່ສາມາດອົມນ້ຳໄວ້ໄດ້ລົມພັດຜ່ານໂດຍບໍ່ມີສິ່ງປິດບັງ

ຄວາມເຂັ້ມຂອງແສງຫຼາຍເກີນໄປອຸນຫະພູມພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳສູງສິ່ງຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ເປັນປັດໃຈທີ່ມີຜົນເຮັດໃຫ້ພືດມີສະພາບບໍ່ສົມບູນຫຼືເອີ້ນວ່າອາການຂາດນ້ຳຂອງຕົ້ນໄມ້ສະນັ້ນຈຳເປັນຕ້ອງມີການຄວມຄຸມເລື່ອງຄວາມຊຸ່ມສາມາດເຮັດໄດ້ຄື:

6.3.1 ການຄວມຄຸມນ້ຳ

ໂດຍທົ່ວໄປຖ້າພືດໄດ້ຮັບນ້ຳຈຳນວນເໝາະສົມອັດຕາການດູດກິນນ້ຳເທົ່າກັບອັດຕາການຄາຍນ້ຳເຮັດໃຫ້ຈຸລັງເຄັ່ງຕຶງການສັງເຄາະແສງຈະດຳເນີນໃນອັດຕາສູງການຫາຍໃຈທາງກາງເວັນແລະກາງຄືນເປັນປົກກະຕິເຮັດໃຫ້ຄາໂບໄຮເຄຼດຫຼາຍອາດໃຊ້ສຳລັບການຈະເລີນເຕີບໂຕການຄວມຄຸມອຸນຫະພູມປະລິມານນ້ຳໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳອາດຄຳນຶງເຖິງສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ກ. ຊະນິດຂອງພືດ ເປັນປັດໃຈອັນໜຶ່ງທີ່ເປັນຕົວກຳນົດກ່ຽວກັບປະລິມານນ້ຳພືດທີ່ຕ້ອງການນ້ຳຫຼາຍມັກຈະຕ້ອງການຄວາມຊຸ່ມສູງດ້ວຍແລະພືດຕ້ອງການນ້ຳໜ້ອຍມັກຕ້ອງການຄວາມຊຸ່ມຕ່ຳສະນັ້ນຈຶ່ງເວົ້າໄດ້ວ່າປະລິມານນ້ຳມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບຊະນິດຂອງພືດ

ຂ. ກະບະແລະແປງເພາະຊຳຄວນໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີຕະລອດເວລາໃນການງອກຢ່າປ່ອຍໃຫ້Mediaໃນກະບະເພາະເມັດແຫ້ງ

ຄ. ກິ່ງປັກຊຳການຄວມຄຸມກ່ຽວກັບຄວມຊຸ່ມມັກຈະຕ້ອງໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມສູງເຊັ່ນກັນໂດຍສະເພາະການປັກຊຳທີ່ມີໃບຕິດມາກັບກິ່ງຫຼືຕົ້ນຕ້ອງມີການພິມນ້ຳເລື້ອຍໆໂດຍເຮັດໃຫ້mediaແລະບໍລເວນຮອບກິ່ງປັກຊຳຊຸ່ມຕະລອດເວລາ

ງ. ຕົ້ນກ້າຫຼືກິ່ງປັກຊຳທີ່ຍ້າຍປູກໃໝ່ຫຼັງຈາກຍ້າຍປູກສຳເລັດແລ້ວຕ້ອງຫິດນ້ຳທັນທີແລະພະຍາຍາມຮັກສາຄວາມຊຸ່ມໃນດິນປູກສະໝໍ່າສະເໝີໃນຊົ່ວລະຍະເວລາ 1 ອາທິດຈົນກ່ວາຮາກຝອຍທີ່ຖືກທຳລາຍໃນເວລາປູກຂຶ້ນມາໃໝ່ຫຼັງຈາກຕົ້ນກ້າຫຼືກິ່ງປັກຊຳຈະເລີນເຕີບໂຕແຕກຮາກໃໝ່ຈຶ່ງລຸດການໃຫ້ນ້ຳລົງຄວາມຊຸ່ມຈະຕ່ຳລົງມານຳ

ຈ. ຊະນິດຂອງດິນປູກແລະດິນປະສົມປູກໃນກະຖາງ ການຄວມຄຸມການ ໃຫ້ນ້ຳແຕກຕ່າງກັນຄື:ດິນຊາຍອີມນ້ຳໄດ້ດີຄວາມຖີ່ໃນການໃຫ້ນ້ຳຈຳເປັນຕ້ອງຫຼາຍກ່ວາພືດທີ່ປູກໃນດິນໜຽວເພາະຄວາມສາມາດໃນການອີມນ້ຳຕ່າງກັນຫຼືດິນປະສົມສຳລັບປູກໃນກະຖາງໃຊ້ວັດຖຸທີ່ອີມນ້ຳໄດ້ບໍ່ດີເຊັ່ນຂາດອິນຊີວັດຖຸບາງຊະນິດໄດ້ແກ່ຊຸ່ຍໝາກພ້າວໃບໄມ້ຜຸກາກຖົດດີການໃຫ້ນ້ຳຈະຕ້ອງເພີ່ມຄວາມຖີ່ຫຼາຍຂຶ້ນຊ່ວຍໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມບໍລິເວນອ້ອມຮອບກະຖາງສູງຂຶ້ນ

ສ. ເວລາໃນການໃຫ້ນ້ຳໃນເວລາກາງເວັນອຸນຫະພູມສູງຄວາມຊຸ່ມຕ່ຳຄວນກຳນົດເວລາໃຫ້ນ້ຳໃນຊ່ວງຕອນເຊົ້າເພື່ອໃຫ້ພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳມີຄວາມຊຸ່ມເພີ່ມຂຶ້ນຕົ້ນໄມ້ໃຊ້ນ້ຳເປັນສ່ວນປະກອບໃນການສັງເຄາະແສງແລະຊ່ວງຕອນແລງຢ່າໃຫ້ນ້ຳຫຼາຍເພາະເປັນການສະໜັບສະໜູນການແຜ່ກະຈາຍຂອງເຊື້ອໂລກການກຳນົດເວລາໃຫ້ນ້ຳຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຊະນິດຂອງພືດດ້ວຍ

6.3.2 ການສ້າງໂຮງເຮືອນເກັບຄວາມຊຸ່ມ

ມັກໃຊ້ກັບພືດບາງຊະນິດທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊຸ່ມສູງເຊັ່ນ: ບ່ອນຊະນິດຕ່າງໆ ຫຼື ກິ່ງປັກຊາທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊຸ່ມສູງທີ່ເຮົາເອີ້ນວ່າຜູ້ອົບຄວາມຊຸ່ມການສ້າງໂຮງເຮືອຊະນິດນີ້ຕ້ອງ ຢູ່ພາຍໃຕ້ເຮືອນເພາະຊາຈຸດປະສົງຂອງການສ້າງເຮືອນ ນີ້ຈະຕ້ອງມີອຸນຫະ ພູມຕຳ ດ້ວຍ ການ ສ້າງມັກໃຊ້ວັດຖຸງ່າຍໆ ໂດຍໃຊ້ປາລະສະຕິກໃສ່ຄຸມໂຄງສ້າງທີ່ສ້າງຂຶ້ນມາມີຊ່ອງວ່າງບາງບ່ອນສ ຳລັບການຖ່າຍເທອາກາດພາຍໃນຜູ້ອົບພື້ນໂຮງເຮືອນໃຊ້ຊາຍຮອງພື້ນເພື່ອເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມພາຍ ໃນ.

6.3.3 ວັດຖຸເກັບຄວາມຊຸ່ມ

ໄດ້ດຶກນິຍົມໃຊ້ດິນຈຳປູ ພື້ນພາຍໃນເຮືອນເພາະຊາແລະບໍລິເວນພາຍນອກໂຮງ ເຮືອນ(ບ່ອນວາງຕົ້ນໄມ້ໃນຮົ່ມແລະກາງແຈ້ງ)ແບບແລະວິທີການເຮັດພື້ນໄດ້ອະທິບາຍໃນບົດປະ ຕິບັດການທີ 3

6.3.4 ປູກຕົ້ນໄມ້ບັງທິດທາງລົມ

ເປັນປັດໃຈສຳຄັນອັນໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມໃນສະຖານທີ່ເພາະຊາຫລຸດລົງ ຄື: ພັດເອົາຄວາມຊຸ່ມທີ່ພືດຕາຍນຳອອກຈາກປາກໂບອອກໄປຫຼາຍພືດຈຶ່ງຂາດນ້ຳຄວາມຊຸ່ມບໍລິເວນ ຮອບໆຕົ້ນພືດຕ່ຳດ້ວຍວິທີການນີ້ໃຊ້ຕົ້ນໄມ້ຍືນຕົ້ນປູກບັງທິດທາງລົມທີ່ພັດຜ່ານໄດ້.

6.3.5 ການໃຊ້ວັດຖຸຄຸມດິນ

ໄດ້ແກ່ ເພື່ອງແຫ້ງ ຊຸ່ຍໝາກພ້າວເບືອກຖົ່ວດິນເພື່ອປ້ອງກັນ ການລະເຫີຍ ຂອງ ນ້ຳໃນດິນເຮັດໃຫ້ດິນປູກມີຄວາມຊຸ່ມພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງພືດ.

ບົດທົດສະດີ ທີ່ 7

ການຈັດພັນໄມ້ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳ

ຈຸດປະສົງການສອນ

1. ບອກຄວາມໝາຍຂອງການຈັດພັນໄມ້ພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳຕ້ອງ
2. ບອກ ຫຼັກ ຂອງ ການຈັດພັນໄມ້ພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳໄດ້
3. ບອກຫຼັກ ແລະ ວິທີການຈັດພັນໄມ້ພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳໄດ້
4. ອະທິບາຍການຈັດແບ່ງປະເພດຂອງພັນທີ່ໃຊ້ຈັດພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່
5. ບອກການຈັດວາງພັນໄມ້ແບບຕ່າງໆທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳ
6. ບອກເຖິງຂັ້ນຕອນແລະວິທີການເຮັດແບ່ງຂະຫຍາຍພັນແບບຕ່າງໆໄດ້
7. ບອກການນຳພັນໄມ້ມາປູກຕົກແຕ່ງສະຖານທີ່ເພາະຊຳໄດ້

ເນື້ອໃນ

7.1 ການຈັດພັນໄມ້ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານ

ການຈັດພັນໄມ້ທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳນັ້ນເປັນສິ່ງສຳຄັນແລະຈຳເປັນຫຼາຍໃນການດຳເນີນງານກິດຈະການສະຖານທີ່ເພາະຊຳຍິ່ງເປັນສະຖານທີ່ເພາະຊຳເພື່ອການຄ້າແລ້ວຍ່ອມຈະຕ້ອງມີການຈັດການທີ່ດີຈຶ່ງຈະສາມາດປະກອບການນັ້ນສຳເລັດ ການເຮັດສະຖານທີ່ເພາະຊຳເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວຈະສະດວກໃນການປະຕິບັດດູແລຮັກສາພັນໄມ້ຕ່າງໆອີກດ້ວຍຖ້າເປັນສະຖານທີ່ເພາະຊຳຂອງລັດສະຖານທີ່ເພາະຊຳຂອງຊາວກະສິກອນກໍຈະໄດ້ປະໂຫຍດຕໍ່ນັກຮຽນນັກສຶກສາແລະປະຊາຊົນທີ່ສົນໃຈທົ່ວໄປຢ່າງຫລວງຫຼາຍຖືວ່າເປັນຕົວຢ່າງການຈັດສະຖານທີ່ເພາະຊຳທີ່ດີສາມາດຈະເປັນແນວທາງໃນການປະຕິບັດຕົວຈິງເມື່ອບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນອອກໄປປະກອບອາຊີບສ່ວນຕົວໄດ້.

7.1 1 ການຈັດພັນໄມ້ພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳ

ການຈັດພັນໄມ້ພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳໝາຍເຖິງການຈັດລວບລວມໝວດໝູ່ຂອງພັນໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆທີ່ຢູ່ພາຍໃນເຮືອນເພາະຊຳທັງໝົດໃຫ້ເປັນກຸ່ມຫຼືຊະນິດຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແສງ ອຸນຫະພູມແລະຄວາມຊຸ່ມຂອງພັນໄມ້ນັ້ນໆອາດຈະເປັນໄມ້ໃນຮົ່ມຫຼືໄມ້ພວກ ໄມ້ກາງແຈ້ງທີ່ປູກຢ່າຍໃໝ່ໆຈາກການຂະຫຍາຍພັນ ສ່ວນໃຫຍ່ພັນໄມ້ທີ່ຈັດໄວ້ພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳມັນຈະປູກໃນພາຊະນະທີ່ມີຂະໜາດຮູບຊົງສີສັນທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງ

ຜູ້ປະກອບການ ຫຼືຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດ ດັ່ງນັ້ນການຈັດຄວນຈະ ເຮັດດ້ວຍຄວາມ
ລະ ອຽດແລະສວຍງາມຫຼັກແລະວິທີການຈັດພັນໄມ້ໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳໂດຍທົ່ວໄປເຮົາສາ
ມາດປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

7.1.2 ການຈັດສຳລັບວາງພັນໄມ້ (Bench)

ກ່ອນອື່ນຕ້ອງຈັດເຮືອນໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳຂອງເຮົາໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານເສ້ຍ
ກ່ອນຄືເຮົາຕ້ອງຄວມຄຸມອຸນຫະພູມ ຄວາມຊຸ່ມ ແລະແສງສະຫວ່າງຕ່າງໆພາຍໃນເຮືອນເພາະ
ຈຳໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງພືດແຕ່ລະຊະນິດ ນອກຈາກນີ້ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງເລື່ອງພື້ນ ແລະການ
ລະບາຍນ້ຳຂອງສະຖານທີ່ວ່າເໝາະສົມຫຼືບໍ່ ຖ້າຍັງກໍຈັດການໃຫ້ດີກ່ອນ ທີ່ຈະຈັດຈັດສຳ ລັບວາງ
ພັນໄມ້(Bench)ແບບຕ່າງໆໄດ້ບ່ອນສຳລັບວາງກະຖາງຕົ້ນໄມ້ຈະຢູ່ລະດັບພື້ນດິນຫຼືຍົກພື້ນດິນຂຶ້ນ
ມາກໍໄດ້ແລ້ວແຕ່ຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ປະກອບການເອງ ແລະແບ່ງອອກເປັນ 2 ຢ່າງຄື:

1. ການຈັດວາງພັນໄມ້ແບບຍົກພື້ນເຮັດເປັນຊັ້ນຍົກຂຶ້ນຈາກລະດັບພື້ນດິນສູງປະມານ
20 - 40 ຊຕມ ອາດຈະໃຊ້ໄມ້ລະແນງຫຼືກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່ຫຼືໃຊ້ກະເບື້ອງແຜ່ນລຽບເຮັດກໍໄດ້ ການປະ
ຕິບັດຈະຕ້ອງກໍ່ພື້ນຂຶ້ນມາກ່ອນແລ້ວຕອກດ້ຍໄມ້ລະແນງແລ້ວວາງແຜ່ນກະເບື້ອງລຽບໆຈະມີຂະ
ໜາດ 1.20-2.40 ແມັດ ໜ້າ 8 ມິນລິແມັດ ເຮັດເປັນຄານແລ້ວວາງຖິ້ມຄານອີກເທື່ອໜຶ່ງ
ສ່ວນກະຖາງທີ່ໃຊ້ວາງຈະຕ້ອງເບິ່ງວ່າບ່ອນວາງນັ້ນສາມດຮອງຮັບນ້ຳໜັກຂອງກະຖາງໄດ້ ຫຼື ບໍ່
ນອກຈາກນີ້ບາງບ່ອນອາດໃຊ້ລວດຕາໜ່າງຫຼືວັດຖຸອື່ນທີ່ທົນທານຕໍ່ຄວາມຊຸ່ມໄດ້ດີມາເຮັດກໍໄດ້
ລັກສະນະຂອງບ່ອນວາງພັນໄມ້ແບບຍົກພື້ນບໍ່ຄວນເຮັດໃຫ້ກວ້າງຫຼາຍຄືປະມານ 1.20 ແມັດ
ຈະໄດ້ສະດວກໃນການປະຕິບັດງານການວາງຮູບແບບຈະສ້າງຕິດກັນເປັນແຖວຫຼືຈະເຮັດເປັນ
ແບບຂັ້ນໄດກໍໄດ້ຄວນເບິ່ງສະພາບພື້ນທີ່ດ້ວຍວ່າເໝາະສົມພຽງໃດ ບໍ່ຄວນສ້າງຈົນບໍ່ມີທາງຢ່າງ
ປະຕິບັດງານ.

2. ການຈັດວາງພັນໄມ້ແບບບໍ່ຍົກພື້ນສ່ວນຫຼາຍມັກຈະວາງຕາມພື້ນຂອງເຮືອນເພາະຊຳ
ເລີຍ ອາດຂະຂັ້ນເປັນແປງຫຼືເປັນພື້ນລຽບໆກວ້າງກໍໄດ້ການວາງລຽງພັນໄມ້ກໍຈັດວາງຕາມແປງຫຼື
ຈັດລຽງປັນແຖວຕາມແຕ່ລະຊະນິດຂອງພັນໄມ້ ການວາງພັນໄມ້ແບບນີ້ເຮົາຕ້ອງປັບ ພື້ນທີ່ໃຫ້ມີ
ການ ລະບາຍນ້ຳທີ່ດີບໍ່ຄວນເປັນພື້ນດິນລ້ວນໆເຮົາຈະຕ້ອງປັບພື້ນດິນໃຫ້ຮາບ ພຽງເສ້ຍກ່ອນ
ແລ້ວ ໃຊ້ຊາຍຫຍາບໃສ່ໜ້າ 10 ຊຕມ ປັບໃຫ້ລຽບຈາກນັ້ນກໍປູດ້ວຍດິນ ຈີ່ຫຼືເຮັດເປັນພື້ນ ຊີມັງ
ເລີຍກໍໄດ້.

7.1.3 ການຈັດແບ່ງປະເພດຂອງພັນໄມ້ໃນການຈັດແບ່ງປະເພດແລະຊະນິດຂອງພັນໄມ້

ພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳເຮົາສາມາດຈະຈັດແບ່ງອອກໄດ້ຢ່າງກ້ວາງຂວາງຕາມຄວາມຕ້ອງກາ
ນແສງສະຫວ່າງໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ 3 ພວກຄື:

1. ພວກທີ່ຕ້ອງການແສງຫຼາຍໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕຫຼືພວກພືດກາງແຈ້ງໄດ້ແກ່ພັນໄມ້

ທຸກຊະນິດບໍ່ວ່າໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບໄມ້ຜົນພືດໄຮ່ແລະພືດຜັກຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງການຊ່ວຍແສງຕໍ່ວັນ ຍາວນານຕາມແຕ່ລະຊະນິດຂອງພັນໄມ້ນັ້ນໆ.

2. ພວກທີ່ຕ້ອງການແສງນ້ອຍໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕຫຼືພວກໄມ້ໃນຮົ່ມສ່ວນໃຫ່ຍຈະໄດ້ ແກ່ພວກໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບຕ່າງໆໄມ້ຜົນຈະມີສ່ວນໜ້ອຍພືດເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງການແສງສະຫວ່າງ ໜ້ອຍໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕຖ້າຖືກແສງຫຼາຍຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ແສງນັ້ນໆໄດ້ເຊັ່ນ: ໜ້າງົວ, ສາວນ້ອຍທາແປ້ງແລະອື່ນໆ

3. ພວກທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕມີຮົ່ມແຕ່ມີແດດແຕ່ແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມແຕ່ລະຊະນິດຂອງ ພັນໄມ້ຕ່າງໆ.

ນອກຈາກນີ້ພວກໄມ້ກາງແຈ້ງຫຼືໄມ້ໃນຮົ່ມຕ່າງໆຍັງແບ່ງອອກເປັນຊະນິດແລະປະເພດ ຫຼາຍຢ່າງດ້ວຍກັນຕາມລັກສະນະຈຳແນກຂອງພືດສວນທີ່ວາງໄປແຕ່ລະຄັ້ງເຮົາຕ້ອງສຶກສາວ່າພັນ ໄມ້ນັ້ນເປັນພັນໄມ້ພວກໃດ ມີນິໄສມັກອັນໃດມີຮູບຮ່າງລັກສະນະແບບ ໃດກໍໃຫ້ຈັດແບ່ງອອກ ເປັນ ໝວດໝູ່ແລະເປັນຊະນິດໄປຕາມແບ່ງຫຼືບ່ອນວາງທີ່ຈັດຕັ້ງມໄວ້ແລ້ວ ສ່ວນໃຫ່ຍມັກຈະເປັນ ມັກະຖາງທັງໝົດ.

7.1.4 ການຈັດວາງກະຖາງພັນພືດ

ການຈັດວາງກະຖາງເທິງຮ້ານຫຼືວາງກະຖາງພັນໄມ້ນັ້ນເປັນສິ່ງສຳຄັນແລະຈຳ ເປັນຫຼາຍໃນການຜະລິດພັນໄມ້ກະຖາງຕ່າງໆຂອງສະຖານເພາະຊຳໂດຍສະເພາະໄລຍະທີ່ໄມ້ກ ະຖາງນັ້ນຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມຈະມີຮູບຊົງແຜ່ກົງກັນເປັນພູມສວຍງາມຕ້ອງການເນື້ອທີ່ໃນການ ຈັດວາງຫຼາຍຈຶ່ງມີບັນຫາຕໍ່ການຈັດວາງໄມ້ກະຖາງທີ່ມີລັກສະນະທີ່ຜະລິດຂຶ້ນມາແລ້ວຄືພັນທີ່ວາງ ບໍ່ພຽງພໍຕໍ່ປະລິມານພັນໄມ້ທີ່ຜະລິດການວາງພັນໄມ້ຕ່າງໆລົງໃນຮ້ານຫຼືວາງຈະຕ້ອງໃຫ້ມີລະຍ ະຫ່າງກັນພໍສົມຄວນສະດວກແກ່ການຈະເລີນແຕກຊົງພູມຂອງພັນໄມ້ນັ້ນຄືເຮົາຈະຕ້ອງຮູ້ວ່າພັນ ໄມ້ນັ້ນເມື່ອຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມທິຈະມີຂະໜາດຊົງພູມຮອດໃສ ຈັດວາງພັນໄມ້ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ ແສງສະຫວ່າງທີ່ເຖິງກັນທຸກຕົ້ນບໍ່ວາງບຽດກັນ ເສຍຮູບຊົງຫຼືສູງບໍ່ອອກດອກເປັນຕົ້ນຖ້າເປັນກິດ ຈະການທາງການຄ້າແລ້ວການຈັດວາງກະຖາງພັນໄມ້ຈະຕ້ອງໃຫ້ເໝາະສົມແລະປະຫຍັດໂດຍ ໃຊ້ເນື້ອທີ່ທຸກຕາລາງໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ຕົ້ນໄມ້ຫຼາຍທີ່ສຸດໂດຍບໍ່ເຮັດໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ທີ່ວາງນັ້ນເກີດ ຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງນັ້ນການຈັດວາງພັນໄມ້ກະຖາງຕ່າງໆມີຫຼັກແລະວິທີການຈັດການວາງຫຼາຍ ແບບຫຼາຍວິທີດ້ວຍກັນພໍສະຫຼຸບໄດ້ຄືແບບວິທີການຂອງການຈັດວາງພັນໄມ້ກະຖາງມີດັ່ງນີ້:

1. ການຈັດວາງແບບໄມ້ເຄື່ອນທີ່(Nomove)ຄືການຈັດວາງກະຖາງພັນໄມ້ຄັ້ງດຽວໄດ້ ຫຼາຍເລີຍໂດຍບໍ່ມີການຍົກຍ້າຍກະຖາງໄມ້ນັ້ນອີກເຊັ່ນ:ພັນໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆໄດ້ແກ່ພວກໄມ້ດອກ ໄມ້ປະດັບຫຼືພັນໄມ້ອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະຕົ້ນສົມບູນປູກໃນກະຖາງຂະໜາດ 6-10 ນິ້ວເມື່ອຈະເລີນ ເຕີບໂຕເຕັມທິແລ້ວຈະນຳມາຕັ້ງວາງເທິງຮ້ານໃຫ້ມີລະຍະຫ່າງກັນ 35 x 35 ຊຕມ ອາດຈະ

ກ້ວາງຫຼືແຄບກ່ວານີ້ເລັກໜ້ອຍຕ້ອງຂຶ້ນຢູ່ກັບຊະນິດຂອງພັນໄມ້ນັ້ນໆວ່າຈະແຜ່ພູມກິ່ງກ້ານຫຼາຍໜ້ອຍພຽງໃດ ພັນ ໄມ້ທີ່ຈັດລຽງລະຍະນີ້ພ້ອມທີ່ຈະສົ່ງອອກຈຳໜ່າຍໄປຍັງຕະຫລາດໄດ້ແລ້ວ.

2. ການຈັດວາງແບບເຄື່ອນທີ່ຍ້າຍຄັ້ງດຽວ (One move) ຄືການຈັດວາງກະຖາງພັນໄມ້ນັ້ນມີຂະໜາດຕົ້ນຍັງ ນ້ອຍຢູ່ບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມ ຮູບຮ່າງຍັງບໍ່ໄດ້ຂະໜາດຕາມ ຄວາມຕ້ອງການຂອງ ຕະຫລາດການຈັດວາງຕ້ອງເຮັດສອງ ຄັ້ງຄືຄັ້ງທຳອິດໃຫ້ມີລະຍະຫ່າງລະຫ່ວາງຕົ້ນປະມານ 22x22 ຊຕມຕໍ່ຈາກນັ້ນໄປອີກລະຍະໜຶ່ງພັນໄມ້ຕ່າງໆພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ຮູບຊົງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດເຮົາກໍຈັດວາງລຽງຕົ້ນໄມ້ນັ້ນໃໝ່ອີກຄັ້ງໜຶ່ງ ໂດຍໃຊ້ລະຍະຫ່າງ 35 x 35 ຊຕມ ໃນການຍ້າຍທຳອິດເຮົາຕ້ອງປ່ຽນກະຖາງບູກ ເພີ່ມດິນເພີ່ມຝຸນ ໃຫ້ ກັບພັນໄມ້ຕ່າງໆນັ້ນກໍໄດ້.

3. ການຈັດວາງແບບເຄື່ອນຍ້າຍຫຼາຍໆຄັ້ງ (Multimove) ຄືການຈັດວາງລຽງພັນໄມ້ທຸກລະຍະທີ່ຮູບຊົງຕົ້ນໄມ້ບໍ່ໄດ້ປ່ຽນແປງຂະໜາດຂະຫຍາຍທາງພູມອາດຈະຍ້າຍເລີ່ມຕົ້ນຕັ້ງແຕ່ຕົ້ນແລະ ກະຖາງຂະໜາດນ້ອຍປ່ຽນກະຖາງແລ້ວກໍຍ້າຍໃຫ້ມີລະຍະຫ່າງຂຶ້ນເລື້ອຍໆເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຊົງພູມຂອງໄມ້ກະຖາງບຽດສຽດກັນ ເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ຮູບຊົງປ່ຽນໄປໄດ້ການຍ້າຍເຮົາຕ້ອງ ສຶກສາເບິ່ງພັນໄມ້ນັ້ນຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າຫຼືໄວເຮົາຕ້ອງກະເວລາໃຫ້ຖືກກັບການຈັດວາງລຽງພັນໄມ້ບໍ່ດັ່ງນັ້ນຈະເປັນການສິ້ນເບື້ອງເນື້ອທີ່ຈະໃຫ້ຜົນບໍ່ຄຸ້ມຄ່າແລະສິ້ນເບື້ອງແຮງງານ.

ນອກຈາກການຈັດລຽງພັນໄມ້ຕ່າງໆທີ່ກ່າວມານັ້ນເຮົາຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຄວມສູງຂອງໄມ້ກະຖາງທີ່ຈັດວາງນັ້ນວ່າມີຄວາມສູງຫຼາຍໜ້ອຍຊຳໃດເຮົາຕ້ອງຈັດແຕ່ນ້ອຍໄປຫາສູງເພື່ອເຫັນສິ່ງຂອງນັ້ນໝົດທຸກສ່ວນຈົນມີຜົນຕໍ່ຄວາມສວຍງາມຂອງພັນໄມ້ທີ່ຈັດໄວ້ເປັນການສະດວກໃນການປະຕິບັດດູແລຕົ້ນໄມ້ງ່າຍແລະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຕົ້ນໄມ້ທີ່ມັກແສງໜ້ອຍແລະແສງຫຼາຍ.

7.1.4 ວິທີການຈັດໝວດໝູ່ຊະນິດຂອງພັນໄມ້ຕ່າງໆພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳ

ການຈັດວາງລຽງພັນໄມ້ກະຖາງຕ່າງໆພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳນອກຈາກວິທີການທີ່ກ່າວມານັ້ນເຮົາຈະຕ້ອງມີການຈັດແບ່ງພັນໄມ້ຕ່າງໆພາຍໃນເພາະຊຳອອກເປັນໝວດຕາມແຕ່ລະຊະນິດຂອງພັນໄມ້ນັ້ນເພື່ອຈະໄດ້ເປັນປະໂຫຍດໃນການສຶກສາຕ່າງໆຈາກພັນໄມ້ທີ່ເຮົາຈັດໝວດໝູ່ແລ້ວຕະຫລອດຈົນການດູແລຮັກສາພັນໄມ້ນັ້ນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງພັນໄມ້ໂດຍວິທີການແບ່ງພັນໄມ້ອອກເປັນວົງ (Family) ຕະກູນ (Genus) ຊະນິດ (Species) ແລະ ພັນ (Variety) ເຮົາຈະຕ້ອງສຶກສາວ່າພັນໄມ້ທີ່ຈັດວາງໄວ້ຕາມຮ້ານຫຼືວາງຕາມແບ່ງນັ້ນ ຢູ່ໃນວົງຕະກູນ ຊະນິດ ແລະ ພັນອັນໃດ ພະຍາຍາມຈັດໃຫ້ຢູ່ໃນໝວດດຽວກັນໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ເຮົາຕ້ອງມີປຶ້ມຄູ່ມືການຈຳແນກພັນໄມ້ເພື່ອເປັນປະໂຫຍດ ນອກຈາກນີ້ເຮົາຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງສິ່ງຕ່າງໆ ເພື່ອເປັນຫຼັກໃນການຈັດພັນໄມ້ພາຍໃນເຮືອນເພາະຊຳໄດ້ແກ່

ກ. ລັກສະນະຮູບຮ່າງຂະໜາດແລະສີສັນຂອງໃບ

ຂ. ລັກສະນະຮູບຮ່າງຂະໜາດແລະສີສັນຂອງຕົ້ນ

ຄ. ລັກສະນະຮູບຮ່າງຂະໜາດແລະສີສັນຂອງດອກ

ງ. ອຸນຫະພູມ ຊ່ວງແສງ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມຕ່າງໆພາຍໃນໂຮງເຮືອນ

ສິ່ງຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ເປັນຈຸດໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນສຳລັບໃຊ້ເປັນຫຼັກຂອງການຈັດໝວດໝູ່ຊະນິດຂອງພັນໄມ້ຕ່າງໆທີ່ຈັດວາງຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳໄດ້ເປັນຢ່າງດີແລະສາມາດດຳເນີນການປະຕິບັດດູແລຮັກສາເຮັດໄດ້ໂດຍບໍ່ເກີດບັນຫາຕາມຫຼັງເຮົາຄວນພິຈາລະນາໃຫ້ຫຼາຍໆ.

7.1.5 ການຈັດວາງໄມ້ແຂວນພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳ

ພັນໄມ້ແຂວນສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບໄດ້ແກ່ພັນທີ່ມີລັກສະນະຮູບຊົງມີການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານຍາວຫຼາຍກ່ວາດ້ານຂ້າງ ເປັນປະເພດໄມ້ເລືອເປັນສ່ວນໃຫຍ່ອາດຈະມີຄວາມ ງາມທາງດ້ານໃບ ດອກ ຫຼືມີສີສັນສວຍງາມເມື່ອເຮົານຳມາປູກໃນພາຊະນະແຂວນຫຼືພວງ ກະ ເຊົາ ແຂວນແລ້ວເປັນພູພວງຍ່ອນລົງມາປົກພາຊະນະທີ່ປູກເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມອອນຊ້ອນ ແລະ ສວຍ ງາມແກ່ຜູ້ພົບເຫັນ ດັ່ງນັ້ນການຈັດວາງໄມ້ແຂວນພາຍໃນເຮືອນເພາະຊຳຈຶ່ງຈຳເປັນ ທີ່ຈະ ຕ້ອງຊອກຫາບ່ອນທີ່ເໝາະສຳລັບເປັນບ່ອນທີ່ແຂວນພັນໄມ້ດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຄວນແຂວນພັນໄມ້ນັ້ນ ໄວ້ຂວາງທາງເດີນໃນການປະຕິບັດງານ ຖ້າເປັນໂຮງເຮືອນທີ່ມີເນື້ອທີ່ຈຳກັດເຮົາກໍ່ຊອກຫາໄມ້ລະ ແໜ່ງລວດຕອກເປັນແຜງໂດຍຫາມູມທີ່ບໍ່ກົດຂວາງເປັນບ່ອນແຂວນພັນໄມ້ກໍ່ໄດ້ການແຂວນ ຈະ ຕ້ອງຈັດແບ່ງພັນໄມ້ອອກເປັນໝວດໝູ່ ຊະນິດ ປະເພດຮູບຮ່າງລັກສະນະແລະຂະໜາດຕ່າງໆ ຂອງພັນໄມ້ຄືກັນກັບການແບ່ງໝວດໝູ່ຂອງໄມ້ກະຖາງກໍ່ໄດ້ ນອກຈາກນີ້ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງລັກ ສະນະຂະໜາດແລະຮູບຮ່າງຂອງພັນໄມ້ທີ່ແຂວນດ້ວຍ ພັນໄມ້ຕ່າງໆມີການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະເສັຍຮູບຊົງໄວເຮົາຕ້ອງຄອຍປຸງນະກະຖາງປູກໃໝ່ສະເໝີເພື່ອໃຫ້ໄມ້ແຂວນນັ້ນມີຮູບຮ່າງສວຍງາມເໝືອນເດີມ.

7.2 ການຈັດພັນໄມ້ພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳ

ພັນໄມ້ທີ່ນຳມາຈັດພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳນັ້ນສ່ວນໃຫຍ່ມັກຈະລະບາຍອອກມາຈາກພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳໂດຍນຳເອົາພັນໄມ້ທີ່ມີຢູ່ຫຼາຍໆຄືຈະເລີນເຕີບໂຕແຂງແຮງສົມບູນເຕັມທີ່ແລ້ວແລະສາມາດຈະທົນຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມພາຍນອກຕ່າງໆໄດ້ເປັນຢ່າງດີອາດຈະນຳມາຈັດວາງໄວ້ເປັນແບ່ງຈັດວາງພັນໄມ້ກາງແຈ້ງຫຼືອາດຈະນຳມາປູກລົງໃນແບ່ງຊະຫຍາຍພັນເຊິ່ງເປັນແບ່ງພື້ນດິນປູກໄວ້ເພື່ອເຮັດພັນຕໍ່ໄປຫຼືນຳມາປູກຕົກແຕ່ງພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳໃຫ້ສວຍງາມໜ້າເບິ່ງເປັນສະຖານທີ່ບໍລິການຕ່າງໆແລະເຮົາສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຢ່າງກ້ວາງຂວາງເຊັ່ນ:

7.2.1 ການຈັດພັນໄມ້ໄວ້ໃນແບ່ງພັນໄມ້ກາງແຈ້ງ

ມີຫຼັກວິທີການຈັດວາງຄືກັນກັບການຈັດວາງພັນໄມ້ພາຍໃນໂຮງເຮືອນເຊັ່ນໝວດໝູ່ ວົງ ຕະກູນ ຊະນິດ ພັນຕະລອດຈົນລັກສະນະຮູບຮ່າງຂະໜາດແລະສີສັນຂອງພັນ ໄມ້ນັ້ນໆ ເຮົາສາມາດ ປະ ຕິບັດດັດແປງອອກແບບໄດ້ຫຼາຍວິທີເຊັ່ນ ແບ່ງແບບພື້ນດິນກໍ່ດ້ວຍອິດກ້ວາງປະ

ມານ 1.20ມ ສູງປະມານ15ຊຕມຍາວບໍ່ຈຳກັດພື້ນໃສ່ຊາຍແລະແຮ່ໜາປະມານ 10ຊຕມແປງ ແບບປ່ອນວາງພັນໄມ້ນັ່ງຮ້ານເຮົາຈະເຮັດດ້ວຍເສົາຕັ້ງສູງ30-40ຊຕມຈາກນັ້ນກໍຕິຄານເບື້ອງເທິງ ປູດ້ວຍກະເບື້ອງແຜ່ນລຽບຫຼືຕິດ້ວຍໄມ້ລະແໜງເຮົາຄວນຄຳນວນນ້ຳໜັກຂອງກະຖາງທີ່ຈະວາງ ດ້ວຍເພື່ອປ້ອງກັນການພັງທະລາຍ.

ການຈັດວາງພັນໄມ້ພາຍໃນແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳມີຫຼັກການຈັດພັນໄມ້ຄື ກັນທີ່ກ່າວມາແລ້ວ

7.2.2 ການນຳພັນໄມ້ມາປູກຕົກແຕ່ງບໍລິເວນສະຖານທີ່ເພາະຊຳພາຍນອກ :

ການຈັດແບບ:ນັ້ນບໍ່ວ່າມີຄວາມສຳຄັນອີກອັນໜຶ່ງຄືເຮົາສາມາດນຳພັນໄມ້ຕ່າງໆ ທີ່ມີອາຍຸຫຼາຍແລ້ວມາປູກຕົກແຕ່ງບໍລິເວນຕ່າງໆໃຫ້ເກີດຄວາມສວຍງາມຮົ່ມເຢັນເພື່ອໃຫ້ພາຍໃນ ແລະພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະຊຳເປັນທີ່ດຶງດູດຄວາມສົນໃຈແກ່ຜູ້ພົບເຫັນຖືເປັນປ່ອນໂຊພັນໄມ້ອີ ກຈຸດໜຶ່ງ ການທີ່ເຮົາຈະນຳພັນໄມ້ຕ່າງໆມາຕົກແຕ່ງນັ້ນຈະໄດ້ຜົນດີຫຼືບໍ່ຕ້ອງອາໃສຫຼັກສຳຄັນ 3 ປະການຄື:

ກ. ສິລະປະໃນການຕົກແຕ່ງໄດ້ແກ່:ຄວາມຮູ້ໃນເລື່ອງການອອກແບບຕົກແຕ່ງບໍລິເວນ ວ່າສິ່ງໃດສວຍງາມແລະສິ່ງໃດບໍ່ສວຍງາມ

ຂ. ສິລະປະໃນການປູກພັນໄມ້ໄດ້ແກ່:ຈະຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການ ຈະເລີນເຕີບ ໂຕ ຂອງພືດຕ່າງໆເຮົາຕ້ອງຮູ້ຫຼັກການຂອງການປູກ ວາງພັນໄມ້ວ່າຈະຕ້ອງປະຕິບັດຂັ້ນຕອນການປູກ ວາງພັນໄມ້ແບບໃດຈຶ່ງຈະສວຍງາມແລະພືດຈະສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ.

ຄ. ຄວາມຮູ້ພິເສດອື່ນໆ ໄດ້ແກ່ : ຄວາມຮູ້ປະກອບເຂົ້າເຊັ່ນ ການກໍ່ສ້າງ ນ້ຳ ຮູ້ກ່ຽວກັບ ທຳມະຊາດສະພາບແວດລ້ອມຕ່າງໆການຕົກແຕ່ງຈຶ່ງຈະສຳເລັດຜົນ

ການທີ່ເຮົາຈະນຳພັນໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆຈາກພາຍໃນສະຖານທີ່ເພາະຊຳມາຕົກແຕ່ງສະຖານ ທີ່ພາຍນອກເຮົາສາມາດຈະເລືອກພັນໄມ້ໃຫ້ຖືກໃຈນັ້ນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ 3 ປະການຄື:

1. ຈະປູກຕົ້ນໄມ້ເພື່ອຈຸດປະສົງໃດໃນທີ່ນັ້ນເພື່ອຕົກແຕ່ງສະຖານທີ່ເພາະຊຳໃຫ້ເກີດ ຄວາມສວຍງາມຮົ່ມເຢັນແກ່ສະຖານທີ່ເພາະຊຳ

2. ມີຕົ້ນໄມ້ຊະນິດໃດແດ່ທີ່ເຮົາຈະນຳມາປູກຕົກແຕ່ງຕາມຈຸດປະສົງຄືຂໍ້ທີ່ 1 ເພື່ອໃຫ້ ສຳເລັດຜົນຕາມຈຸດປະສົງທີ່ຕັ້ງໄວ້

3. ຈາກຂໍ້ 1 ແລະ2ມີຕົ້ນໄມ້ຊະນິດໃດແດ່ທີ່ສາມາດນຳມາປູກຕົກແຕ່ງແລ້ວຈະທົນທານ ຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມໄດ້ດີແລະຈະເລີນເຕີບໂຕໃຫ້ຮູບຊົງສວຍງາມ

ພັນໄມ້ຕ່າງໆທີ່ນຳມາປູກອ້ອມຮອບສະຖານທີ່ເພາະຊຳເພື່ອໃຊ້ເປັນປະໂຫຍດຕາມຄວາມ ຕ້ອງການຫຼາຍປະການຄື:

1. ໄມ້ບັງຮົ່ມຫຼືຮົ່ມເງົາໄດ້ແກ່ : ພັນໄມ້ຕ່າງໆທີ່ປູກແລ້ວໃຫ້ຮົ່ມເງົາບັງແດດ

2. ພັນໄມ້ທີ່ໃຊ້ປູກເປັນຂອບພາບຂອງສາຍຕາເພື່ອປູກພັນໄມ້ຢູ່ໃນຂອບເຂດຈຳກັດສາ

ສາມາດມອງເຫັນຈຸດເດັ່ນຕ່າງໆຂອງພາບສວນທີ່ເຮົາຈັດໄວ້ຈະເປັນໄມ້ດອກຫຼືໄມ້ຍືນຕົ້ນຕ່າງໆກໍໄດ້ເຮົາຕ້ອງຮູ້ວ່າປູກເໝັ້ນສ່ວນໃດ

3. ພັນໄມ້ທີ່ໃຊ້ປູກເປັນສາກຫຼັງ(Background)ສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ແກ່ພັນໄມ້ທີ່ປູກເພື່ອໃຫ້ເປັນສາກບັງສິ່ງທີ່ເຮົາຕ້ອງການຈະເໝັ້ນຫຼືສະຖານທີ່ເຮົາຕ້ອງການໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຫັນໄດ້ແກ່:ພັນໄມ້ຍືນຕົ້ນແລະໄມ້ພຸ່ມຕ່າງໆ.

4. ພັນໄມ້ທີ່ປູກເປັນແນວຂອບເຂດພື້ນທີ່ເປັນການປູກພັນໄມ້ເພື່ອແບ່ງເຂດຂອງສວນອອກເປັນສວນໆຕາມຄວາມສຳຄັນ.

5. ພັນໄມ້ທີ່ປູກເພື່ອລົງເສັ້ນຕົກແຕ່ງເສັ້ນຕ່າງໆໃນຮູບແບບຂອງການຈັດສວນຕ່າງໆໃຫ້ເດັ່ນຂຶ້ນຫຼືເປັນຈຸດທີ່ສາຍຕາຕ້ອງປະທະໄດ້ແກ່ ພັນໄມ້ຕ່າງໆທີ່ສະແດງລັກສະນະທາງເສັ້ນກົງເສັ້ນນອນ)

6. ພັນໄມ້ທີ່ປູກຄຸມດິນໄດ້ແກ່ພັນໄມ້ທີ່ມີລັກສະນະຂ້ອນຂ້າງຈະເປັນເຄືອເລືອຄຸມດິນລັກສະນະໃບໜາແໜ້ນອາດຈະເປັນໄມ້ດອກຫຼືໄມ້ໃບຕ່າງໆກໍໄດ້ນຳມາປູກຄຸມດິນທີ່ວາງໃຫ້ສວຍງາມຂຶ້ນຫຼືຕ້ອງການຈະເຫັນຄວາມເດັ່ນຂຶ້ນ.

7. ພັນໄມ້ທີ່ປູກເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມງົດງາມໜ້າເບິ່ງໄດ້ແກ່ພັນໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບຕ່າງໆທີ່ມີຄວາມງາມສະເພາະຕົວອາດເປັນໃບ ດອກ ລຳຕົ້ນ ທີ່ນຳມາປູກສະຖານເພາະຊຳກໍ ຈະເປັນການ ເໝັ້ນສະຖານເພາະຊຳສວຍງາມໜ້າເບິ່ງຍິ່ງຂຶ້ນ

8. ພັນໄມ້ທີ່ປູກເພື່ອປະໂຫຍດຂອງພັນໄມ້ອື່ນໆໃຫ້ສວນຕົກແຕ່ງດ້ວຍກັນໄດ້ແກ່ພັນໄມ້ປູກໄມ້ຍືນຕົ້ນເພື່ອຮົ່ມເງົາແລ້ວປູກພວກທີ່ເລືອຮອບເທິງຕົ້ນນັ້ນເລືອໄປຕາມພັນໄມ້ທີ່ປູກຢູ່ກ່ອນແລ້ວ

9. ການໃຊ້ພັນໄມ້ເພື່ອປູກໃນສວນໃຫ້ເກີດອາລົມຕໍ່ຜູ້ພົບເຫັນໄດ້ແກ່ພັນໄມ້ທີ່ປູກແລ້ວຜູ້ພົບເຫັນສາມາດເກີດອາລົມແລະມະໂນພາບອອກມາໄດ້ວ່າມັນສວຍງາມຫຼືມີສິລະປະໃນທາງໃດເຊັ່ນພັນໄມ້ທີ່ມີລັກສະນະໃບ ດອກ ລຳຕົ້ນ ທີ່ມີສີສັນຕ່າງໆ

ນອກຈາກນີ້ຍັງມີພັນໄມ້ທີ່ເຮົາສາມາດນຳມາປູກເພື່ອປະໂຫຍດຕ່າງໆຫຼາຍທີ່ຈະມີຕໍ່ສະຖານທີ່ເພາະຊຳທີ່ເຮົາຕົກແຕ່ງຢູ່ ດັ່ງໄດ້ກ່າວມາແລ້ວຂ້າງເທິງການນຳເອົາພັນ ໄມ້ຕ່າງໆມາ ປູກຕົກ ແຕ່ງສະຖານທີ່ເພາະຊຳນັ້ນເຮົາອາດຈະຕົກແຕ່ງເປັນ ກຸ່ມຫຼືຫຼືປູກເປັນຮ່ອງເປັນຕົ້ນ ດຽວໆຕ້ອງແລ້ວແຕ່ຫຼັກການອອກແບບແຕ່ງວ່າເຮົາຕ້ອງການປູກແບບໃດເໝັ້ນຈຸດໃດສວຍງາມຫຼືບໍ່ເຮົາອາດອາໄສປະໂຫຍດອື່ນໆໄດ້ອີກເຊັ່ນ:ໃຊ້ເປັນພັນໄມ້ຕົວຢ່າງໂຊແກ່ຜູ້ຊົມຫຼືໃຊ້ເປັນພັນໄມ້ພັນເພື່ອໃຊ້ຂະຫຍ່ຍພັນໃນກິດຈະການຂອງເຮົາກໍໄດ້ເຊັ່ນການປູກພັນໄມ້ເພື່ອເຮັດແປງຂະຫຍາຍພັນພືດຕໍ່ໄປ.

7.2.3 ການນຳພັນໄມ້ມາປູກຈັດເປັນແປງຂະຫຍາຍພັນກາງແຈ້ງພາຍນອກສະຖານທີ່ເພາະ

ຊຳການນຳພັນໄມ້ມາປູກເຮັດເປັນແປງຂະຫຍາຍພັນນັ້ນເປັນສິ່ງສຳຄັນແລະຈຳ
ປັນຫຼາຍເຮົາສາມາດໃຊ້ພັນໄມ້ເຫຼົ່ານັ້ນມາຂະຫຍາຍເພີ່ມປະລິມານພັນໄມ້ຕ່າງໆພາຍໃນເຮືອນ
ເພາະຊຳໃຫ້ມີປະລິມານຫຼາຍຂຶ້ນຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລານນອກຈາກນີ້ເຮົາຍັງສາມາດ
ລວມພັນໄມ້ຕ່າງໆໄວ້ເປັນຕົວຢ່າງແລະປູກຕົກແຕ່ງສະຖານທີ່ເພາະຊຳໄປໃນຕົວເພາະພັນໄມ້
ຕ່າງໆນັ້ນມີຄວາມ ງາມສະເພາະຕົວເຊັ່ນ: ມີດອກທີ່ລັກສະນະສີສັນສວຍງາມມີໃບທີ່ມີລັກສະນະ
ແລະຮູບຮ່າງສວຍງາມແລະມີລັກສະນະລຳຕົ້ນ ທີ່ມີສີສັນແປກໆ ສ່ວນການນຳພັນໄມ້ຕ່າງໆມາ
ປູກເຮັດແປງຂະຫຍາຍພັນນັ້ນເຮົາສາມາດປະຕິບັດການໄດ້ຕາມຫຼັກແລະວິທີການຢ່າງກ້ວາງ
ຂວາງດັ່ງນີ້

1. ທຳການວັດແທກພື້ນທີ່ທີ່ຈະເຮັດແປງຂະຫຍາຍພັນກ່ອນວ່າມີຂະໜາດຄວາມກ້ວາງ
ຍາວເທົ່າໃດເຮົາຈະສາມາດເຮັດແປງໃນລັກສະນະໃດຈຶ່ງຈະເກີດປະໂຫຍດຕໍ່ສະສະຖານທີ່ເພາະ
ຊຳຫຼາຍທີ່ສຸດຫຼືເຮັດໄປແລ້ວຈະບໍ່ຂັດຕໍ່ຫຼັກການຕົກແຕ່ງ

2. ຂຽນແຜນຜັງຂອງພື້ນທີ່ທີ່ເຮົາແທກຂະໜາດມານັ້ນລົງໃນເຈ້ຍຂາວກ່ອນເພື່ອໃຫ້ແປງ
ຂະຫຍາຍພັນມີຂະໜາດຮູບຮ່າງຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງພື້ນທີ່ໂດຍເຮົາຈະຂຽນສະແດງຂະ
ໜາດຂອງແປງໃຫຍ່ແລ້ວແບ່ງແຍກຂະໜາດເປັນແປງຍ່ອຍໆສຳລັບປູກພັນໄມ້ພ້ອມສ່ວນປະ
ກອບຂອງທາງເດີນແປງສະແດງໄວ້ໃຫ້ຊັດເຈນ

3. ຂະໜາດຂອງແປງຂະຫຍາຍພັນເຮົາຈະໃຊ້ຂະໜາດເທົ່າໃດກໍໄດ້ບໍ່ຈຳກັດຂຶ້ນກັບ
ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ປະກອບການເອງວ່າຈະໃຊ້ຂະຫຍາຍພັນພືດຊະນິດໃດປະລິມານໜ້ອຍ
ຫຼາຍຊຳໃດແລະເຮັດເພື່ອຫຍັງຖ້າເຮົາຕ້ອງການທີ່ຈະປະຕິບັດດູແລຮັກສາພັນໄມ້ນັ້ນໆໄດ້ງ່າຍ
ເຮົາກໍບໍ່ຄວນໃຫ້ມີຂະໜາດກ້ວາງຍາວຫຼາຍເກີນໄປອາດຈະໃຊ້ຂະໜາດກ້ວາງປະມານ 1 - 1.20
ແມັດ ຍາວປະມານ 6-8 ແມັດກໍໄດ້ເຮົາຈະຕ້ອງໃຫ້ຂະໜາດຂອງແປງຂະຫຍາຍ ພັນຢູ່ໃນຂອບ
ເຂດທີ່ເໝາະສົມກັບຂະໜາດຂອງພື້ນທີ່ຂອງສະຖານທີ່ເພາະຊຳຈະຕ້ອງສະດວກສະບາຍຕໍ່ການ
ປະຕິບັດດູແລຮັກສາຕະຫລອດຈົນປັດໃຈທີ່ຄວມຄຸມການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດໄດ.

4. ການເຮັດຮູບຮ່າງລັກສະນະຂອງແປງຂະຫຍາຍພັນການເຮັດແປງຂະຫຍາຍພັນພືດ
ອາດຈະເຮັດເປັນແປງລົງດິນເລີຍກໍໄດ້ຫຼືຈະເຮັດເປັນແປງຂະຫຍາຍພັນໄມ້ກາງແຈ້ງຕາມແປງຈັດ
ວາງພັນໄມ້ທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວຖ້າເປັນສະຖານທີ່ເພາະຊຳຂະໜາດນ້ອຍເຮົາກໍໃຊ້ເຮັດແປງຂະ
ຫຍາຍພັນເທິງພື້ນດິນໂດຍຍຶດຂອບແປງເປັນຮູບສີ່ຫຼ່ຽມຍາວຕາມຄວາມຕ້ອງການຈາກນັ້ນກໍຕົກ
ແຕ່ງຂອບແປງໃຫ້ແໜ້ນກໍສາມາດໃຊ້ປູກພັນໄມ້ເປັນແປງຂະຫຍາຍພັນໄດ້ສ່ວນສະຖານທີ່ເພາະ
ຊຳເພື່ອການຄ້າໃຫຍ່ໆແປງຂະຫຍາຍພັນໄມ້ເປັນແປງບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງປູກພັນໄມ້ລົງດິນແຕ່ຈະປູກ
ແລະນຳໄປຕັ້ງວາງເທິງແປງຫຼືຮ້ານສຳລັບຈັດວາງພັນໄມ້ຕ່າງໆກໍໄດ້ແຕ່ຕົ້ນທຶນໃນການກໍ່ສ້າງສູງ
ຫຼາຍຕ້ອງພິຈາລະນາເບິ່ງດີໆ.

5. ປ້າຍແປງຂະຫຍາຍພັນເປັນອຸປະກອນອັນໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ວ່າໄປຮູ້ວ່າພັນໄມ້ທີ່

ເຮົາປູກໃນແປງຂະຫຍາຍພັນນັ້ນເປັນພັນໄມ້ຊະນິດໃດມີຊື່ວ່າແນວໃດໄມ້ດອກຫຼືໄມ້ໃບນອກຈາກນີ້ເຮົາຍັງສາມາດເກັບຂໍ້ມູນຈາກແປງຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍວ່າເຮົາຂະຫຍາຍພັນວິທີໃດເວລາໃດຜູ້ເຮັດແມ່ນໃຜລັກສະນະຂະໜາດຮູບຮ່າງຂອງປ້າຍແປງຂະຫຍາຍພັນໂດຍທົ່ວໄປເປັນປ້າຍແປງຂະໜາດບຕ້ອງໃຫຍ່ຫຼາຍເປັນແບບສີ່ຫຼ່ຽມຂະໜາດປະມານ 6x12 ນິ້ວ ຫຼືໃຫຍ່ກ່ວານີ້ເຊັ່ນ 10x20 ນິ້ວ ພື້ນປ້າຍແປງທາສີຂຽວຕົວອັກສອນຂຽນດ້ວຍສີຂາວມີຫຼັກໄມ້ຕອກ ສຳລັບປັກຫົວແປງ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ກົມອາຊີວະສຶກສາ. 1984. ການຈັດການສະຖານເພາະຊຳ. 218 ນ. (ພາສາໄທ).
2. ສູນທອນ ປຸນໂຢທັກ. 1979. ໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບແລະການຕົກແຕ່ງສະຖານທີ່. 262 ນ (ພາສາໄທ).
3. ສະນັ້ນ ຂຳເລີດ. 1980. ຫລັກແລະ ວິທີການປະຕິບັດຂະຫຍາຍພັນພືດ. 243 ນ. (ພາສາໄທ).
4. ສົມພຽນ ເຂມະທັບ. 1981. ໄມ້ດອກກະຖັງ. 241 ນ. (ພາສາໄທ).